

Το 3^ο ΓΕΛ στην... Πένα

Περιεχόμενα

Προλεγόμενα	3
ΤΕΜΠΗ: Η κοιλάδα των... νεκρών.....	4
«Όσο ζω...ελπίζω».....	5
Σχεδιά... μια πλεούμενη ελπίδα.....	7
Έστιν οὖν Τραγωδία.....	8
Το μέλλον της χώρας είναι στα χέρια μας	10
Επιθεώρηση στη σύγχρονη κοινωνία.....	11
Α' Παγκόσμιος πόλεμος - Μία νέα Ευρώπη.....	12
Η Σμύρνη μάνα καίγεται.....	13
ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ 1967.....	15
Homo homini lupus.....	18
Η μαύρη επέτειος της Χούντας	19
Μόνο και μόνο γιατί ήταν Εβραίοι.....	20
Έμφυλη βία: «ανίατη» νόσος της κοινωνίας μας.....	22
Κενή ματιά... Κενή ψυχή.....	23
Γιατί πρέπει να εκλείψει ο ρατσισμός και η βλακεία;.....	24
Αίτηση Ανθρωπισμού.....	25
«Δεν θυμάμαι τι έφαγα εχθές».....	26
«Οι ειδήσεις των οκτώ».....	27
Η απομίμηση του εαυτού μου.....	28
Γιατί το νιώθω; Το κουβάρι των συναισθημάτων.....	29
Ανακαλύπτοντας την Μαγεία της Αληθινής Αγάπης.....	30
Consumo, ergo sum (Ψωνίζω άρα υπάρχω).....	32
Η λέξη.....	33
«Πασά τε ιδέα κατέστη θανάτου», Θουκυδίδης.....	34
Η γέννηση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.....	35
Παιδιά ενός κατώτερου Θεού.....	36
Τεθλασμένη γραμμή ή σχέση δικαιοσύνης και ανθρώπου;	38
Αισιοδοξία vs ρεαλισμός.....	39
Σύγχρονες προκλήσεις στην επιστήμη της Ιατρικής.....	40
Τεχνητή Νοημοσύνη: σωτηρία ή απειλή;.....	43
Η άσκηση της Επιστήμης χρειάζεται σπάνιο κουράγιο.....	44
άγεωμέτρητος μηδείς εισίτω.....	47
Η γλωσσομάθεια: το κλειδί της επικοινωνίας.....	48
The Ethical Imperative: Advocating for the Ban of Animal-Tested Cosmetics.....	49
Guardians of the Wild: Taking Action To Protect Endangered Animals.....	49
Τέχνη: το ψέμα που μας βοηθάει να ανακαλύψουμε την αλήθεια.....	50
Τέχνη... Το φάρμακο του ανθρώπου.....	52
Η μαγεία της μουσικής.....	52
Θέατρο... σανίδα σωτηρίας.....	53
Ανοιχτά χαρτιά.....	54
Η Άγνωστη Έμπνευση: Αναζητώντας πρότυπα στην καθημερινότητα	55
Περιβάλλον: Η ανθρωπότητα εκπέμπει SOS.....	56
Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη.....	57
Ο "Αόρατος" αντίπαλος των αθλητών.....	58
Ξεκουράσου... αύριο έχεις σχολείο!.....	59
Ψυχοθεραπεία και «ταμπού».....	61
Κριτικές ταινιών.....	62
Καιρός να επιλέξουμε: Κοκκινোসκουφίτσα ή ο κακός λύκος;.....	64
Στο περιθώριο οι πρώην εγκληματίες;.....	64
Δράσεις - Εκδρομές	65
Συμμετέχοντες της Πένας.....	67

Verba volant, scripta manent...

(*τα λόγια πετούν, τα γραπτά μένουν)

Η παιδεία και η βαθιά μόρφωση δεν συνδέεται μόνο ή κυρίως με την όποια πολιτισμική μεταβίβαση ούτε με τη μετάδοση της γνώσης, αλλά με τον αγώνα της ζωής για πνευματική ελευθερία και για αυτοπραγμάτωση. Πρόκειται για τη μεγάλη πρόκληση του εκπαιδευτικού, που δεν τον ...αφήνει να σκεφτεί το πώς θα είναι η ζωή του χωρίς τη διδασκαλία. Ποια όμως θα είναι η ποιότητα αυτής της διδασκαλίας και με ποια κριτήρια θα «αξιολογείται»; Τα πάντα γύρω μας τρέχουν, αλλάζουν, μεταμορφώνονται με τον άνθρωπο πάντα στο επίκεντρο είτε ως θεατή είτε ως πρωταγωνιστή. Σ' ένα τέτοιο ασφυκτικό περιβάλλον η δημόσια εκπαίδευση αποτελεί το κρίσιμο ζητούμενο. Η βιωματική μάθηση και η ανακαλυπτική γνώση μέσα από δράσεις που καλλιεργούν την ελευθερία της σκέψης, τη δημοκρατικότητα και τον διάλογο είναι απαραίτητο να ενσωματωθούν στο δημιουργικό σχολείο.

Η «Πένα», η συντακτική ομάδα του 3ου ΓΕΛ Καλαμαριάς, γράφοντας συνειδητοποίησε τον ρόλο της μέσα στη ζοφερή κοινωνική πραγματικότητα που ως νέα γενιά βιώνει και εκφράστηκε αδέσμευτα, αποτυπώνοντας τις ανησυχίες της και γκρεμίζοντας συθέμελα με τη δύναμη του λόγου και της σκέψης τα «μεγάλα τείχη» που ορθώνουν για τη στράτευση της ελευθερίας της. Άδραξε την ευκαιρία να τοποθετηθεί στην επικαιρότητα και να δηλώσει δυναμικά «παρών», αγκαλιάζοντας τη δράση μας με μεγάλη συμμετοχή. Όλα αυτά τα χρόνια στην εκπαίδευση, ποτέ δεν αμφέβαλα για τη δύναμη των νέων, για τον προοδευτικό τρόπο που κρίνουν τον κόσμο γύρω τους, μα κυρίως για την κοινωνική ευαισθησία τους. Οι εκπαιδευτικοί που αλληλεπιδρούμε με τέτοιους νέους, δεν χάνουμε ποτέ την πίστη μας για την αποστολή της βαθιά ανθρωπιστικής παιδείας. Δεν χάνουμε ποτέ την ελπίδα μας, δεν παραιτούμαστε. Προσωπικά, ευχαριστώ όλους όσους βοήθησαν στο μεγαλεπήβολο εγχείρημα μας και ειδικά τους/τις αγαπημένους/-ες μαθητές/τριες που αφοσιώθηκαν στον σκοπό μας...

Η γραφή είναι ένας ολόκληρος κόσμος! Ένα δυνατό μέσο αφύπνισης και πνευματικής ενεργοποίησης. Η γραφή είναι μια σιωπηλή πράξη, που ταυτόχρονα κραυγάζει, φωνάζει, δακρύζει, θυμώνει, αντιστέκεται, ονειρεύεται και σμιλεύει έναν πραγματικό ή φανταστικό κόσμο. Γράφεις για να μιλήσεις, για να διεκδικήσεις, για να μεταφέρεις τις γνώσεις σου και να μάθεις κι εσύ μαζί με όλους την αλήθεια.

Η «Πένα» γράφει, ψάχνει, ανακαλύπτει, γιατί ελπίζει σ' ένα κόσμο καλύτερο, δικαιοότερο που οι νέοι θα έχουν τη θέση που τους αξίζει. Γράφει, γιατί πιστεύει ότι «Σημασία έχει να μείνουμε άνθρωποι», όπως λέει και η ποιήτρια. Γράφει, γιατί απλά η γραφή είναι Ε Λ Ε Υ Θ Ε Ρ Ι Α !

Αυλογιάρη Τάνια, ΠΕ02

Πέρασε άλλο ένα τετράμηνο και η σύνταξη του Β' Τεύχους του σχολικού μας περιοδικού έφτασε στο τέλος της. Ένα επίτευγμα, που όσο αναλογίζομαι τις ώρες που αφιερώθηκαν για την ολοκλήρωσή του, τόσο επιβεβαιώνω τον εαυτό μου ότι ήταν η σωστή επιλογή. Η ενασχόληση με το περιοδικό αποτέλεσε ένα ευχάριστο, δημιουργικό και συνάμα άκρως βοηθητικό διάλειμμα από την ρουτίνα της προετοιμασίας για τις Πανελληνίες και σε καμία περίπτωση δεν υπήρξε βάρος, όπως πολύ φαντάζονται. Η πεποίθηση ότι ο ελάχιστος ελεύθερος χρόνος διατίθεται για έναν σκοπό τόσο μοναδικό σε γεμίζει με ένα τέτοιο αίσθημα ικανοποίησης, που σαν ναρκωτικό εξαλείφει κάθε σωματική και ψυχική κούραση.

Θα ήθελα να συγχαρώ όλα τα παιδιά, και ιδίως τους μαθητές τις Γ' τάξης, που μέσα στο 'στρατιωτικό' πρόγραμμα που μας έχει επιβληθεί, μπόρεσαν και αφιέρωσαν λίγο από τον πραγματικά πολύτιμο ελεύθερό χρόνο τους, συμβάλλοντας στην δημιουργία του περιοδικού. Γιατί το έργο μας αυτό δεν το κάνουν σπουδαίο ούτε οι γραμματοσειρές ούτε και οι εικόνες, παρά μόνο η φαντασία, οι απόψεις και η ιδιοσυγκρασία των μαθητών που λαμβάνουν σάρκα και οστά πάνω στις σελίδες.

Δηλώνω ειλικρινά χαρούμενος και περήφανος που μπόρεσα να αποτελέσω των συνδεδετικό κρίκο σε όλο αυτό το εγχείρημα, δίνοντας ζωή σε κάτι τόσο συλλογικό και ανεπανάληπτο, ευελπιστώντας η προσπάθεια αυτή να συνεχιστεί και στις μετέπειτα χρονιές και η Πένα... να μην χαθεί.

Χατζηχαριστός Χάρης, Γ'6

Αρχισυντάκτης «Πένας»

«Και αν θέλετε να εκθρονίσετε ένα Δεσπότη, φροντίστε πρώτα να καταστρέψετε το θρόνο του που είναι στημένος μέσα σας. Γιατί πως μπορεί ένας τύραννος να κυβερνήσει τους ελεύθερους και τους περήφανους, αν δεν υπάρχει κάποια τυραννία μέσα στην ελευθερία τους και μια ντροπή μέσα στην περηφάνια τους; Κι αν θέλετε να ελευθερωθείτε από μια φροντίδα και μια έγνοια, αυτή την έγνοια εσείς τη διαλέξατε πιο πολύ από όσο σας την επέβαλαν.»

Χ. Γκιμπράν

ΤΕΜΠΗ: Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ... ΝΕΚΡΩΝ

Η Σωτηρία Πρασά είναι μαθήτριά μας. Η αδερφή της, Μυρσίνη Πρασά επέζησε από το τραγικό δυστύχημα των Τεμπών στις 28.2.2023, μετά από 45 ημέρες σε κώμα. Η Σωτηρία, μοιράζεται μαζί μας τις σκέψεις και τα συναισθήματα της. Ως καθηγήτριά της, τη θαυμάζω για την απίστευτη δύναμη που έδειξε και το μεγαλείο της ψυχής της. Δεν θα ξεχάσω ποτέ τη θλίψη, αλλά την ελπίδα των ματιών της...

-Σωτηρία, η αδερφή σου ήταν επιβάτης του τρένου και σώθηκε σχεδόν από θαύμα; Ποια είναι η κατάσταση της υγείας της μετά το ατύχημα;

Ακριβώς ένα χρόνο πριν η αδερφή μου έτυχε να βρίσκεται και εκείνη στο φονικό τρένο της 28^{ης} Φεβρουαρίου. Η ίδια μετά από πολλούς αγώνες από τον μήνα του δυστυχήματος μέχρι και σήμερα έχει καταφέρει να διαψεύσει τόσο γιατρούς όσο και ολόκληρο τον περίγυρο της. Η καθημερινότητα της πλέον έχει αλλάξει ριζικά. Πηγαίνει σε εβδομαδιαίες φυσικοθεραπείες, κάνει μαθήματα λογοθεραπείας και επισκέπτεται τακτικά ψυχολόγο. Μέσα από πολύ υπομονή, επιμονή και εσωτερική δύναμη καταφέρνει όσο πιο αισιόδοξα μπορεί να αντιμετωπίζει τη νέα της ρουτίνα. Όσον αφορά την ψυχολογία της υπάρχουν καθημερινά αρκετές διακυμάνσεις στη διάθεση της, το οποίο καθίσταται απόλυτα φυσιολογικό μετά από ένα τόσο σοβαρό τραυματισμό. Ακόμα, αξίζει να σημειωθεί ότι πέρα από τον δικό της καθημερινό αγώνα βιώνει και την απώλεια της κολλητής της, αδερφή της όπως την αποκαλεί η ίδια, Ελπίδα Χούπα, με την οποία και ταξιδεύανε μαζί την ημέρα του δυστυχήματος.

-Η οικογένειά σας είχε τη στήριξη της πολιτείας όλο αυτόν τον χρόνο;

Αυτοί που πραγματικά βοήθησαν την αδερφή μου και εμάς ήταν οι γιατροί και το προσωπικό του πανεπιστημιακού νοσοκομείου της Λάρισας, στο οποίο έκανε όλα τα χειρουργεία της καθώς και το προσωπικό του κέντρου αποκατάστασης που νοσηλεύτηκε στη συνέχεια. Δυστυχώς, από την πολιτεία δεν υπήρξε κανένα πραγματικό ενδιαφέρον ούτε συστηματική βοήθεια.

-Πιστεύεις ότι φεύγει το τραύμα; Υπάρχει μέρα που δεν σκέφτεστε το μοιραίο συμβάν στο σπίτι;

Η συγκεκριμένη ερώτηση θα μπορούσε να θεωρηθεί και σατιρική. Έχοντας βιώσει η ίδια προσωπικά αλλά και ακόμα πολλές οικογένειες ένα τέτοιο τραγικό γεγονός θα μπορούσα κάλλιστα να σας διαβεβαιώσω ότι ένα τέτοιο τραύμα δεν φεύγει και δεν θα μπορέσει ποτέ να φύγει από κανέναν μας. Ένα χρόνο μετά και δεν υπάρχει μέρα που να μην σκεφτόμαστε εγώ και η οικογένειά μου το δυστύχημα των Τεμπών και τον άδικο χαμό τόσων συνανθρώπων μας οι οποίοι είχαν κάθε δικαίωμα στη ζωή.

(ΟΤ)ΑΝ...ΦΤΑΣΩ ΤΕΜΠΗ 28.2.2023

-Πόσο άλλαξε ο τρόπος που βλέπεις τη ζωή μετά το δυστύχημα των Τεμπών;

Από τη μέρα του δυστυχήματος και μετά, μέσα από πολλές δυσκολίες αρκετών μηνών αναθεώρησα και άρχισα να βλέπω πολλά πράγματα από διαφορετική οπτική γωνία. Πρώτα από όλα, συνειδητοποίησα ότι τίποτα δεν είναι δεδομένο και μέσα σε μόλις μερικά λεπτά μπορεί να αλλάξει ολόκληρη η ζωή μας. Άρχισα να καταλαβαίνω την πραγματική αξία βασικών αρετών όπως είναι η αγάπη, η υπομονή, η επιμονή και η πίστη. Ακόμα, άρχισα να εκτιμώ την σπουδαιότητα της ψυχικής και σωματικής υγείας. Επίσης, κατόρθωσα να κατανοήσω την τεράστια σημασία της βοήθειας μεταξύ συνανθρώπων μας, της αλληλεγγύης και της στήριξης. Τέλος, γίνεται σαφές, ότι όλοι μαζί ενωμένοι σαν κοινωνία έχουμε πολύ μεγάλη δύναμη και οι φωνές μας μπορούν να ακουστούν αν υπάρξει η κατάλληλη θέληση από όλους μας.

-Τι νιώθεις για όσους στάθηκαν υπαίτιοι για τον άδικο χαμό τόσων συνανθρώπων μας;

Νιώθω κυρίως τεράστια οργή και θυμό μέσα μου, αφού άψυχα μέσα όπως το χρήμα και η εξουσία ζυγίζουν για μερικούς παραπάνω από τις ανθρώπινες ζωές. Θα μπορούσα να ήμουν εγώ μέσα σε αυτό το τρένο, εσύ, η οικογένεια σου, οι φίλοι σου, θα μπορούσε να είναι ο καθένας από εμάς. Δυστυχώς όμως, όταν ένα συμβάν δεν μας αγγίζει σε προσωπικό επίπεδο επιλέγουμε να χάνουμε την όραση μας. Συγγενείς θυμάτων και τραυματιών, άτομα που βρίσκονταν μέσα στο φονικό τρένο δεν θα ηρεμήσουμε μέχρι να αποδοθεί πραγματική δικαιοσύνη και οι υπαίτιοι να λάβουν πλήρως τις συνέπειες των πράξεων τους. Τέλος, γίνεται αντιληπτό ότι ζούμε στη χώρα η οποία γέννησε τη δημοκρατία και στη συνέχεια κατέληξε σε ένα πάμε και όπου βγει, το οποίο χαρακτηρίζει απόλυτα την σημερινή ελληνική κοινωνία.

*Χατζηχαριστός Χάρης, Γ'6
& Αυλογιάρη Τάνια ΠΕ02*

Καμιά φορά το σφύριγμα ενός τρένου μες στη

νύχτα έχει κάτι απ' την αιώνια αναχώρηση

- ω μη μιλάτε - ίσως να μην ξημερώσει πια.

-Το τρένο των 12 - Τάσος Λειβαδίτης

Η ΜΝΗΜΗ ΣΑΣ ... ΕΥΘΥΝΗ ΜΑΣ

3^ο ΓΕΛ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ

«Όσο ζω...ελπίζω»

Πόσο σημαντική είναι για τον καθένα από εμάς η ελπίδα; Ποια είναι η αληθινή δύναμη της; Τελικά, την αξιοποιούμε όπως αρμόζει; Αυτά τα κρίσιμα φιλοσοφικά ερωτήματα απασχόλησαν τη σκέψη του ανθρώπου για αιώνες.

Η ελπίδα είναι ένα συναίσθημα, μάλλον καλύτερα...μια ενέργεια που πηγάζει άμεσα από το ίδιο το άτομο. Σε πρώτο στάδιο, δύναμη της το επηρεάζει σημαντικά. Προσωπικά, θεωρώ πως ένας άνθρωπος ενισχυμένος με ελπίδα και πίστη δεν είναι άξιος της υποτίμησής μας. Η πνοή που μας διακατέχει όταν ελπίζουμε σε κάτι καλύτερο, είναι ικανή να μας οδηγήσει σε μεγάλα και θαυμαστά έργα. «Πώς;» Θα αναρωτηθούν κάποιοι. Η απάντηση είναι σαφής. Η ελπίδα ισοδυναμεί με ηθικό κίνητρο, με δύναμη ψυχής και φαντασίας, που στρέφουν το άτομο απέναντι σε αξιόλογους σκοπούς, σε υψηλούς στόχους που αξίζει κανείς να υπηρετεί. Συνεπώς, όταν ελπίζουμε, εξελισσόμαστε ο καθένας ξεχωριστά ακριβώς γιατί η δύναμη της ελπίδας έχει ρόλο μεταμορφωτικό!

Φυσικά, όμως, αν κάποιος υποστήριζε πως η ελπίδα βρίσκει την ισχύ της μόνο μέσα στη «μονάδα» του κοινωνικού συνόλου, στο άτομο δηλαδή, θα αγνοούσε μερικά από τα μεγαλύτερα προτερήματά της. Η ελπίδα, όταν «δένει» τους πολλούς σε μια κοινωνική ύπαρξη, σε έναν πολύμορφο ζωντανό οργανισμό, τότε είναι η δύναμη που «σφυρηλατεί» δημοκρατίες...που θεμελιώνει τη δικαιοσύνη. Αν το σκεφτούμε καλά, όλες οι επαναστάσεις, πετυχημένες ή μη, από μια ελπίδα ανέτειλαν, από την πεποίθηση πως το «αύριο» μπορεί να γίνει καλύτερο από το «σήμερα». Η κοινωνία που ελπίζει, πιστεύω, είναι μια ισχυρή κοινωνία με θεμέλια στον χρόνο, ικανά να αντέξουν τα περισσότερα παιχνίδια της μοίρας. Ακόμα και σε στιγμές σκότους, προπαγάνδας και μίσους, η συλλογική δύναμη της ελπίδας παραμένει ένα «κερί αναμμένο» που φωτίζει και μας καθοδηγεί προς αυτό που είναι πραγματικά συμφέρον για όλους.

Βέβαια, θα μπορούσε κανείς να ισχυριστεί ότι στις δύσκολες μέρες που βιώνουμε, ακόμη και αυτό το «κερί» φαίνεται να τρεμοπαίζει ανησυχητικά...αν φυσικά, για κακή μας τύχη, δεν είναι ήδη σβηστό. Σταματάει ο κόσμος να ελπίζει; Σε μια τέτοια ερώτηση δεν θα μπορούσα παρά να απαντήσω αποφασιστικά. Η ελπίδα πάντοτε υπήρχε και πάντα θα υπάρχει ως προδιάθεση μέσα μας. Απλώς δεν γνωρίζουμε πως να την διοχετεύουμε και να

την κατευθύνουμε σωστά. Και αυτό γιατί η ελπίδα είναι κυρίως πράξη. Η αλήθεια είναι ότι ως προς τελευταίο υστερούμε σημαντικά. Ποιος θέλει να εγκαταλείψει την άνεση του για να «εξεγερθεί»; Η ελπίδα, εξάλλου, μια επανάσταση είναι, μια εξέγερση έναντι της μαζοποίησης, της αδράνειας, εναντίον όλων όσων μας κρατούν «δέσμους».

Και αν η απάθεια είναι ένα από τα «θανάσιμα αμαρτήματα» που «σκοτώνουν» την ελπίδα, η έλλειψη αυτογνωσίας ανήκει και εκείνη ανάμεσα σε αυτά. Ας σκεφτούμε πόσοι από εμάς έχουμε την τάση να ταυτίζουμε την προσωπική επιθυμία με την ελπιδοφόρο προσδοκία, καθώς στις μέρες μας το «θέλω» σημαίνει «μπορώ». Αυτή η ανεξέλεγκτη θέληση είναι αλαζονική, τη στιγμή που βασική προϋπόθεση για να ελπίζουμε σωστά είναι σωφροσύνη και όχι η έπαρση. Η κοινωνία που «ελπίζει» προσδοκώντας στο υλικό και εφήμερο όφελος, στην ικανοποίηση αυτού αχόρταγου «θέλω», κατά την άποψη μου αλλοτριώνεται, βαδίζοντας σε μονοπάτια επικίνδυνα.

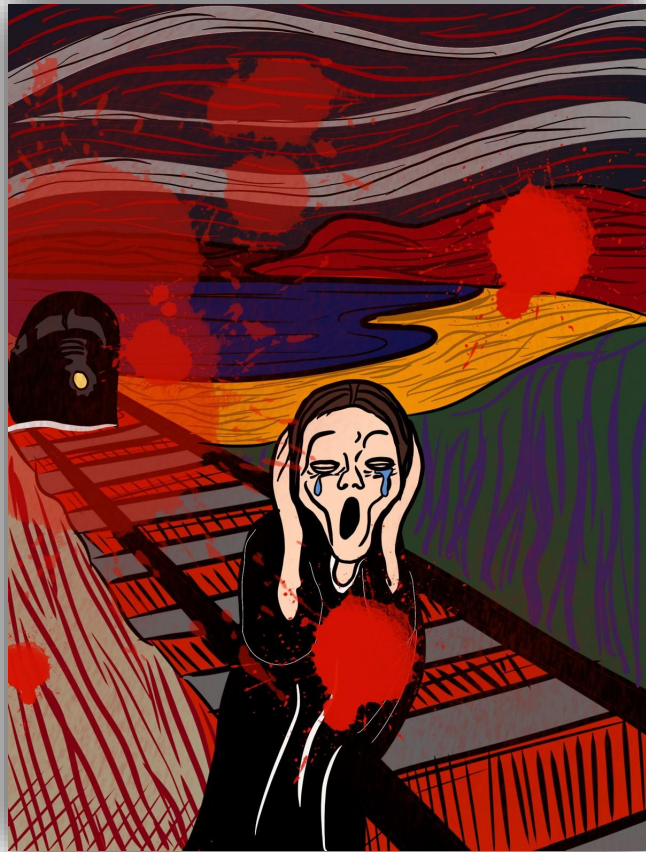
Η απαισιοδοξία είναι μια στάση που δεν μας βοηθά να ζούμε ευτυχισμένα. Αξίζει να αγωνιστούμε συλλογικά για να αποκτήσουμε ξανά ως άνθρωποι τη δυνατότητα να «κοιτάζουμε ψηλά με ελπίδα». Αν αναλύσουμε, εξάλλου, την έννοια της λέξης «άνθρωπος» (ανω+ θρώσκω= κοιτάζω ψηλά), θα δούμε ότι η ελπίδα ανήκει πραγματικά στη φύση μας.

Η Ελπίδα

Όταν μας έδωξαν απ' τον Παράδεισο η
Μαρία έκλαιγε. Την
πήγα τότε στο αντικρινό ξενοδοχείο γιατί
έπρεπε να συνεχίσουμε
τη ζωή. Όταν βγήκαμε βράδιαζε. Η Μαρία
χάιδεψε την κοιλιά της.
«Υπάρχει κι η ελπίδα» είπε.
Η ελπίδα που κάνει ακόμα πιο αβέβαιο τον
κόσμο.

Τ. Λεβαδίτης

Υ.Γ: Φίλοι αναγνώστες, επιτρέψτε μου να επικαιροποιήσω το άρθρο που μόλις διαβάσατε. Πριν λίγες μέρες, κλείνοντας έναν χρόνο από το συμβάν, ανακαλέσαμε ξανά στη μνήμη μας, δακρύσαμε και σπαράξαμε για τους 57 αδικοχαμένους νεκρούς και τους σοβαρά τραυματισμένους επιβάτες εκείνης της «μοιραίας» αμαξοστοιχίας στα Τέμπη. Σίγουρα η λέξη «μοιραία» είναι άτοπος, γιατί σε αυτό το τελευταίο για κάποιους ταξίδι η τύχη έπαιξε, ενδεχομένως, τον λιγότερο σημαντικό ρόλο. Ο πραγματικός υπαίτιος;...το κράτος, που αρνήθηκε στους πολίτες του την ασφάλεια που αξίζει ο κάθε άνθρωπος, μια εγγύηση που σε κάθε άλλη χώρα του ανεπτυγμένου κόσμου είναι δεδομένη. Έγκλημα, όχι ατύχημα, λοιπόν, η σύγκρουση στα Τέμπη. Και από την στιγμή που αυτά τα 57 πρόσωπα πίσω δεν μπορούμε να τα φέρουμε, ούτε τον πόνο των αγαπημένων τους να καταπραΰνουμε, ας δικαιώσουμε τουλάχιστον τις χαμένες ψυχές ρίχνοντας άπλετο φως ... ΟΧΙ για να «πανιάσουμε», για να αποπροσανατολίσουμε την συνείδηση της κοινωνίας από την αλήθεια, όπως κάποιοι ενδεχομένως επιχειρήσαν, αλλά για να αποκαλύψουμε τους πραγματικούς ενόχους πίσω από αυτή την εθνική τραγωδία. Κάπου εδώ «κολλάει» η ελπίδα που λέγαμε, η ελπίδα ότι η δικαιοσύνη θα επικρατήσει στο τέλος! Χρέος μας είναι να μην την διαφεύσουμε αυτή την φορά.....φωνάζοντας **«ΠΟΤΕ ΞΑΝΑ ΤΕΜΠΗ!!!»**

Τσίκος Χρήστος, Γ'2

σχεδία ...μια πλεούμενη ελπίδα

Η λύση

Η σχεδία είναι πάντοτε η λύση. Σαλτάρεις πάνω της, απλώνεις πανιά και ξεμακραίνεις. Αφήνεις τον άνεμο να σου χαλάει τα μαλλιά. Ακούς στην πλώρη σου το κύμα να αφρίζει. Γελάς που βλέπεις τη στεριά να αλαργεύει. Γνέφεις στους γλάρους που ολόγυρα πετούν. Νιώθεις τον ήλιο μακριά να βασιλεύει. Ούτε που ξέρεις το πρωί πού θα ξυπνήσεις κι ούτε σε νοιάζει τελικά πού θα κρυφτείς. Η σχεδία είναι πάντοτε η λύση.

Α. Μιχαλόπουλος

Αν είστε έστω και λίγο παρατηρητικοί θα έχετε δει ανθρώπους με κόκκινα γιλέκα να πουλάνε ένα περιοδικό του δρόμου. Αυτό το περιοδικό ονομάζεται "σχεδία" και, πιστεψέ με, είναι μια σχεδία που σώζει τους ανθρώπους από τον απέραντο ωκεανό μιας απάνθρωπης κοινωνίας. Η "σχεδία" βοηθάει συνανθρώπους μας που αδυνατούν να βρουν εργασία, προσφέροντας τους ένα εισόδημα για να μπορέσουν να ζουν αξιοπρεπώς. Το περιοδικό έχει ποικιλία άρθρα γενικού ενδιαφέροντος, πολλές εικόνες και συνεντεύξεις γνωστών προσώπων. Αποτελεί μια σάνιδα σωτηρίας και για αυτούς τους ανθρώπους αλλά και για εμάς, γιατί μπορούμε να συνεισφέρουμε στην καταπολέμηση της ανεργίας αγοράζοντας απλά ένα περιοδικό.

Πίτσου Φωτειλένια, Γ'2

"Ἔστιν οὖν Τραγωδία

"Ἔστιν οὖν Τραγωδία λοιπόν. Με αυτήν την φράση ξεκινάει ο ορισμός της τραγωδίας, όπως την φαντάστηκε ο Αριστοτέλης πριν από σχεδόν δύομισι χιλιάδες χρόνια. Μία τραγωδία που το περιεχόμενό της απέχει πολύ από το σημερινό νόημα του όρου. Για τον Αριστοτέλη επομένως η τραγωδία ήταν **μύμησις πράξεως σπουδαίας καί τελείας**, η αναπαράσταση μίας πράξης σπουδαίας, ηρωικής. Άξια να προβληθεί και να επιδοκιμαστεί από τους θεατές. Τόσο άξια που θα μπορούσε να προκαλέσει την ταύτισή τους και την τελική αγαλλίαση του πνεύματος και της συνείδησής τους, ή αλλιώς **περαίνουσα τήν τῶν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν**. Τι ωραίο που θα ήταν το αίσθημα αυτό της απόλυτης δικαίωσης. Της επικράτησης του ορθού και του πανανθρώπινου έναντι του σκάρτου και του μισαλλόδοξου. Του άκρω μισανθρώπινου. Ο καθένας να δέχεται τις επιπτώσεις των ενεργειών του. Για αυτό εξάλλου επινοήθηκε «ο παράδεισος και η κόλαση». Για να εξυπηρετήσει την ανάγκη

του ανθρώπου για επιβράβευση και ηθική καταξίωση του σωστού και για τιμωρία του απάνθρωπου θηρευτή του δικαίου. Του "Ανθρώπου", που δεν καταδεικνύει κανένα σημάδι μετάνοιας. Αυτό λοιπόν κι αν είναι τραγικό...

Και ερχόμαστε τώρα στο σήμερα, δύομισι χιλιάδες χρόνια μετά. Είναι απίστευτο πως οι λέξεις χάνουν την αρχική τους υπόσταση... και ισχύ. Τι θα χαρακτηρίζαμε σήμερα ως τραγωδία; Πιθανότατα θα ανατρέχαμε σε ένα ατύχημα, έναν πόλεμο, μία πανδημία. Σίγουρα πάντως δε θα καταλήγαμε σε πράξεις σπουδαίες και ηρωικές. Στην αρχαία Ελλάδα τρεις ήταν οι πατέρες της τραγωδίας, ο Σοφοκλής, ο Ευριπίδης και ο Αισχύλος. Αυτοί ήταν τραγωδοί! Με όλη την τότε σημασία του όρου. Άνθρωποι, που μέσα από τα έργα τους κατάφεραν να προβάλουν πράξεις ανδρείας και γνήσιου ηρωισμού. Έργα ικανά να εκπληρώσουν τον τότε ρόλο της τραγωδίας. Εδώ όμως πρέπει να προσέξουμε να μην γίνουμε άδικοι. Γιατί και τα σημερινά έργα των σύγχρονων «Μεγάλων

Τραγωδών» ικανοποιούν την πρόθεση τους στον μέγιστο βαθμό. Και ποιοι είναι οι σύγχρονοι τρεις τραγωδοί; Ματαιοδοξία, Απληστία και Μισαλλοδοξία. Αυτή η μαύρη λαίλαπα του ανθρώπινου είδους. Και όχι δεν αναφερόμαι σε όλους, παρά μόνο στους λίγους. Εκείνους που εκμεταλλεύονται κάθε τι αγνό, το οδηγούν σε μία τραγωδία. Αυτοί που μπροστά στην ικανοποίηση της ματαιοδοξίας τους θυσιάζουν στον βωμό του χρήματος και του συμφέροντος κάθε ιερό και όσιο. Κάθε τι ανθρώπινο και δημοκρατικό. Γίνονται κτήνη του πολέμου, αδίστακτα αρπακτικά, που θα κατασπαράξουν κάθε τι δίκαιο. Και μόνο ένας Θεός ξέρει πως οι άνθρωποι αυτοί έχουν αρκετό αίμα και θράσος για να ικανοποιήσουν τους σκοπούς τους.

Αυτή είναι λοιπόν η σύγχρονη τραγωδία, όπως μας επιβάλλεται καθημερινά. Σύμφωνα με την ετοιμολογία του όρου, αποτελεί -ή τουλάχιστον αποτελούσε- την ωδή των τράγων, δηλαδή των σατύρων, ακολούθων του Θεού Διονύσου. Σήμερα η ωδή αυτή μοιάζει περισσότερο στο άκουσμά της με το κύκνειο άσμα της ανθρωπότητας. Τραγωδίες πλέον μας κατακλύζουν καθημερινά και από παντού. Το δυστύχημα στα Τέμπη, οι πόλεμοι σε

Ουκρανία και Παλαιστίνη, αυτή η συνεχής ατιμωρησία του ανήθικου και η παραγκώνιση του ορθού και έννομου, με ό,τι αυτή συνεπάγεται, είναι η νέα μας τραγωδία. Η νέα τραγωδία που εμείς επιλέξαμε να επικρατήσει. Και αυτό γιατί δεν αντισταθήκαμε σε αυτήν την αλλαγή. Δεν ουρλιάσαμε όσο δυνατά έπρεπε. Και όσοι τόλμησαν και ουρλιάσαν φρόντισαν κάποιοι να τους κάνουν να σωπάσουν για πάντα. Η επιλογή βρίσκεται στα χέρια μας. Μπορούμε να αντισταθούμε ή διαφορετικά να σωπάσουμε, καταχωνιάζοντας λοιπόν την Αντιγόνη και άλλες τέτοιες «παλιομοδίτικες τραγωδίες» και να αφήσουμε χώρο στις νέες να λάμπουν και να διεκδικήσουν την αίγλη του παρελθόντος. Και που ξέρουμε. Ίσως το καταφέρουν. Πάντως μέχρι στιγμής η μόνη επαφή τους με τον ορισμό του Αριστοτέλη είναι η *δί' ελέου καί φόβου* επιβολή τους, με το αίσθημα του ελέους φυσικά να εκλείπει και μάρτυρές μας σε αυτό όλοι οι Παλαιστίνιοι και Ουκρανοί πρόσφυγες της χώρας μας.

Αυτός λοιπόν είναι ο κόσμος μας; μία παρερμηνευμένη τραγωδία;

Χατζηχαριστός Χάρης, Γ'6

«Οι άνθρωποι μερικές φορές μιλούν για την "κτηνώδη" σκληρότητα του ανθρώπου, αλλά αυτό είναι τρομερά άδικο και προσβλητικό για τα κτήνη, κανένα ζώο δεν θα μπορούσε ποτέ να είναι τόσο σκληρό όσο ο άνθρωπος, τόσο έντεχνα, τόσο καλλιτεχνικά».

Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι

Η Εκδίκηση του Αντόνιο (Πρόλογος)

*Αν είν' κανείς εδώ, ανάμεσα σ' αυτούς που μας ακούνε
που δε μπορεί τη δύναμη του πάθους να τη νιώσει
(τι σ' όλη τη ζωή του ήταν στην αγκαλιά της ευτυχίας,
βαθιά ανασαίνοντας στα στήθια της ανάμεσα),
που κλει τα μάτια του και δε μπορεί να καταλάβει
τι 'ταν ο άνθρωπος και τι 'ναι ο άνθρωπος,
κάποιος που δεν ήθελε να μάθει πώς πρέπει νάναι ο άνθρωπος,
αυτός ταχιά να φύγει απ' την παράστασή μας τούτη
γιατί θα φοβηθεί πολύ μ' αυτά που δε θα δει.
Μ' αν πάλι είναι κανείς πόχει βαθιά μια λύπη μεσ' στα στήθη
- δεμένος καθώς είναι στη γη τούτη -
αν είν' κανείς που την καρδιά του
την έχει διαπεράσει η αγωνία,
αν είν' κανείς που λαχανιάζει ανάμεσά μας,
που νιώθει μέσα του ζεστό το αίμα να τον πνίγει από την ασφυξία
που τούφερε η δυστυχία,
αυτός, αν κάτι απ' την παράστασή μας που θ' ακούσει
βαθιά το καταλάβει, ευπρόσδεκτος πολύ 'ναι*

John Marston

Εγκώμιο στη Μάθηση

Άκουσα πως τίποτα δε θέλετε να μάθετε.

Απ' αυτό βγάζω το συμπέρασμα πως είσαστε εκατομμυριούχοι.

Το μέλλον σας είναι σιγουρευμένο - το βλέπετε μπροστά σας σ' άπλετο φως. Φρόντισαν οι γονείς σας για να μη σκοντάψουνε τα πόδια σας σε πέτρα.

Γι' αυτό τίποτα δεν χρειάζεται να μάθει

Έτσι όπως είσαι εσύ μπορείς να μείνεις

Κι έτσι κι υπάρχουν ακόμα δυσκολίες, μιας κι οι καιροί, όπως έχω ακούσει είναι ανασφαλείς, τους ηγέτες σου έχεις που σου λένε ακριβώς τι έχεις να κάνεις για να πας καλά.

Έχουμε μαθητέψει πλάι σε εκείνους (άκουσα πως τίποτα δεν θέλετε να μάθετε)

Μάθαινε και τ' απλούστερα

Γι' αυτούς που ο καιρός τους ήρθε, ποτέ δεν είναι αργά.

Μάθαινε το άλφα-βήτα, δεν σου φτάνει, μα εσύ να το μαθαίνεις!

Μη σου κακοφανεί! Ξεκίνα!
Πρέπει όλα να τα ξέρεις!

Εσύ να πάρεις πρέπει την εξουσία.

Μάθαινε, άνθρωπε στο άσυλο!

Μάθαινε, άνθρωπε στη φυλακή!

Μάθαινε, γυναίκα στην κουζίνα!

Μάθαινε, εξηντάχρονη!

Εσύ πρέπει να πάρεις την εξουσία.

Ψάξε για σχολείο άστεγε!

Προμηθέου σου γνώση, παγωμένη!

Ππειασμένη, άρπαξε το βιβλίο: είναι ένα όπλο.

Εσύ να πάρεις πρέπει την εξουσία.

Μην ντρέπεσαι να ρωτήσεις!

Μπ. Μπρεχτ

Το μέλλον της χώρας είναι στα χέρια μας

Ο Χαράλαμπος Κουρουνδής είναι Διδάκτορας της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ. Έχει εκπονήσει μεταδιδακτορική έρευνα με θέμα το αντιπροσωπευτικό σύστημα με υποτροφία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών. Διδάσκει Δημόσιο Δίκαιο ως εντεταλμένος διδασκαλίας στη Νομική Σχολή του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και Συνταγματική Ιστορία στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Πριν από μερικές δεκαετίες, η παιδεία στα Πανεπιστήμια της χώρας μας δεν ήταν δωρεάν. Οι φοιτητές και οι (λιγότες ακόμα) φοιτήτριες που δεν προέρχονταν από πλούσιες οικογένειες ήταν αναγκασμένοι να πληρώσουν. Στις 2 Νοεμβρίου 1956, μια αντιπροσωπεία φοιτητών συναντήθηκε με τον υπουργό Οικονομικών Χρήστο Θηβαίο. «Να μη σπουδάσουμε κι εμείς οι φτωχοί;» ρώτησε ένας φοιτητής τον υπουργό κι εκείνος του απάντησε άκαρδα: «Ας γεννιόσασταν πλούσιοι!». Λίγες μέρες αργότερα, εκατοντάδες φοιτητές άπλωσαν στη Νομική Σχολή της Αθήνας πανό με συνθήματα «Να μειωθούν τα δίδακτρα» και «Το μέλλον της χώρας είναι στα χέρια μας».

Το 1962, φοιτητές, μαθητές, δάσκαλοι και καθηγητές άρχισαν να μαζεύουν υπογραφές ζητώντας το 15% από τα έσοδα του κράτους να δοθεί στην παιδεία. Μάζεψαν ένα εκατομμύριο υπογραφές! Το αίτημα τους δεν έγινε δεκτό. Όχι όμως επειδή το κράτος δεν είχε χρήματα. Την ίδια περίοδο, έγινε ο γάμος της πριγκίπισσας Σοφίας, κόρη του τότε βασιλιά της Ελλάδας και μητέρα του σημερινού βασιλιά της Ισπανίας. Το ελληνικό κράτος έδωσε στη Σοφία

μια τεράστια προίκα, 300.000 δολάρια. Στην τελετή χρησιμοποιήθηκαν 80.000 τριαντάφυλλα και γαρίφαλα... Αυτή η χλιδή ήταν μια τεράστια πρόκληση για τους απλούς ανθρώπους στην Ελλάδα, που ζούσαν πολύ φτωχά. «Προίκα στην Παιδεία και όχι στη Σοφία» έλεγε το σύνθημα που φώναζαν οι φοιτητές εκείνο τον καιρό.

Μετά από λίγο καιρό, οι φοιτητές νίκησαν και οι πόρτες των Πανεπιστημίων άνοιξαν και για τα παιδιά που δεν είχαν πλούσιους γονείς. Εκείνη η νέα γενιά μπήκε μπροστά στον αγώνα για την ελευθερία και έκανε την εξέγερση του Πολυτεχνείου ενάντια στη χούντα. Σήμερα, πολλοί λένε ότι η δωρεάν παιδεία είναι ξεπερασμένη. Στην πραγματικότητα, ζητούν να μας γυρίσουν πίσω σε συνθήκες σαν αυτές που έζησαν οι παππούδες και οι γιαγιάδες των σημερινών παιδιών. Ξεχνούν όμως εκείνο το παλιό αλλά τόσο επίκαιρο σύνθημα που δικαιούνται να λένε οι νέοι κάθε εποχής: «Το μέλλον της χώρας είναι στα χέρια μας».

Χαράλαμπος Κουρουνδής

Αγώνα εκπαιδευτικής παλιγγενεσίας έκήρυξαν οι φοιτητές

ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΕΙΣ ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ

Επιθεώρηση στη σύγχρονη κοινωνία

"Σας προσκάλεσα εδώ κύριοι, για να σας πω κάποια νέα που δεν θα σας αρέσουν. Ένας επιθεωρητής πρόκειται να μας επισκεφτεί."

Σε μία μικρή ρωσική πόλη, οι ανώτεροι κρατικοί της υπάλληλοι, εκμεταλλεζόμενοι το κύρος τους, εκφοβίζουν και εξαπατούν τους φτωχούς της πολιίτες με κάθε τρόπο. Διάβρωση ηθικών αρχών και αναξιοπρέπεια κυριαρχούν. Αυτό σύντομα πρόκειται να λήξει με την άφιξη ενός ανώτατου κρα-

τικού επιθεωρητή, του οποίου η ταυτότητα όμως παραμένει μυστική. Έτσι ένας ταξιδιώτης από την πρωτεύουσα, απένταρος και εθισμένος στον τζόγο κατάφερε να τους κοροϊδέψει πως ο ίδιος είναι ο επιθεωρητής που με ανυπομονησία περιμένουν. Στο πρόσωπό του βλέπουν έναν μεγάλο σωτήρα που θα τους εξασφαλίσει ένα λαμπρό μέλλον. Του προσφέρουν ό,τι επιθυμεί και παραπάνω ώστε να παραβλέψει την διαφθορά που επικρατεί.

"Με τι γελάτε; Με τους εαυτούς σας γελάτε!"

Γραμμένο το 1836, το έργο του Γκογκόλ καταφέρνει να επικρίνει την ανηθικότητα που επικρατεί στην κοινωνία μέχρι και σήμερα, την "διεφθαρμένη δημοκρατία". Η ουσία μιας δημοκρατικής κοινωνίας είναι η εξουσία να βρίσκεται στα χέρια του λαού και όχι μίας ελίτ που αποσκοπεί μόνο στο προσωπικό της όφελος. Μόνο έτσι μπορούν να διατηρηθούν οι αρχές της δικαιοσύνης και της ισότητας. Στο παιχνίδι της διοίκησης όμως, με έπαθλο τα χρήματα, είναι φυσικό οι παίχτες να προβούν σε οποιοδήποτε μέσο για να κερδίσουν, όπως η χειραγώγηση και εκμετάλλευση των πολιτών.

Όσο μεγαλύτερη είναι η δύναμη της εξουσίας, τόσο πιο επικίνδυνες οι συνέπειες της, αυτή είναι η αλήθεια. Δεν αποτελεί λόγο όμως για την παθητική αποδοχή, από την μεριά των πολιτών, της κακομεταχείρισής τους. Οφείλουν να αντισταθούν στην καταπίεση, να αγωνιστούν για την επανάκτηση της δικαιοσύνης. Η αντίσταση σε οποιαδήποτε μορφή καταπίεσης, η οποία συναντάται συχνά στην νέα γενιά, είναι απαραίτητη για την ορθή λειτουργία και αντιμετώπιση της σαθρότητας της κοινωνίας.

Τουλάχιστον εγώ πιστεύω ακόμα στον Θεό και πηγαίνω στην εκκλησία κάθε Κυριακή"

Φράσεις όπως η παραπάνω δεν απηχούν απαραίτητα και μια ηθική στάση ζωής, απεναντίας ακούγονται ως κούφια λόγια που είναι μακριά από την ηθική πραγματικότητα.

Η συγκεκριμένη κωμωδία είναι ένα βαθιά πολιτικό κείμενο που διδάσκει ότι τίποτα δεν είναι σίγουρο. Άλλοι νομίζουν πως είναι ανώτεροι μόνο επειδή κατέχουν διοικητική θέση και αυτή η δύναμη τους καθορίζει σαν ανθρώπους. Άλλοι νομίζουν πως οι αμαρτίες τους διαγράφονται μόνο με την έλευση τους στην εκκλησία και άλλοι προσπαθούν με κάθε τρόπο να αντισταθούν στις ανισότητες. Αυτή είναι και η φύση της ανθρώπινης κοινωνίας γιατί διαφορετικά δεν θα ήταν «ανθρώπινη». Διαφωνίες και συγκρούσεις είναι φυσικό να υπάρχουν με στόχο πάντα την εξέλιξη της. Έτσι άλλωστε μπόρεσε να φτάσει στο σημείο που βρίσκεται σήμερα και εξακολουθεί συνεχώς να προοδεύει. Τα παιχνίδια εξουσίας είναι δυστυχώς μέρος της καθημερινότητας μας. Εδώ τίθεται το καίριο ερώτημα: *«Ποιος παραχωρεί το δικαίωμα να μας ορίζουν άλλοι και να γίνονται διαχειριστές της ζωής μας;»*.

Απλές σκέψεις από μια θεατρική παράσταση...

Σώπα μη μιλάς

Μεγάλη τέχνη αυτό το "Σώπα".

Μάθε το στη γυναίκα σου, στο παιδί σου, στην πεθερά σου κι όταν νιώσεις ανάγκη να μιλήσεις ξερίζωσε τη γλώσσά σου και κάν'την να σιωπάσει.

Κόψ' την σύρριζα.

Πτέτα την στα σκυλιά.

Το μόνο άχρηστο όργανο από τη στιγμή που δεν το μεταχειρίζεσαι σωστά.

(...)

Και δεν θα μιλάς,
θα γίνεις φαφλατάς,
θα σαλιαρίζεις αντί να μιλάς.

Κόψε τη γλώσσά σου, κόψ'την αμέσως.

Δεν έχεις περιθώρια.

Γίνε μουγκός.

Αφού δε θα μιλήσεις, καλύτερα να το τολμήσεις. Κόψε τη γλώσσά σου.

Για να είσαι τουλάχιστον σωστός στα σχέδια και στα όνειρά μου ανάμεσα σε λυγμούς και σε παροξυσμούς κρατώ τη γλώσσά μου, γιατί νομίζω πως θα'ρθει η στιγμή που δεν θα αντέξω και θα ξεσπάσω και δεν θα φοβηθώ και θα ελπίζω και κάθε στιγμή το λαρύγγι μου θα γεμίζω με ένα φθόγγο, με έναν ψιθυρο, με ένα τραύλισμα, με μια κραυγή που θα μου λει:

Μίλα!

Αζίζ Νεσίν

Α' Παγκόσμιος πόλεμος - Μία νέα Ευρώπη

Ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος αποτελεί μία από τις πιο θανατηφόρες συγκρούσεις στην ιστορία, η οποία έλαβε χώρα σε πολλές ηπείρους, στη θάλασσα και για πρώτη φορά στον αέρα. Το ξέσπασμά του οφειλόταν στον μιλιταρισμό, στον ιμπεριαλισμό, στον εθνικισμό, σε συμμαχίες και στη δολοφονία του αρχιδούκα Φραντς Φερδινάνδου. Ήταν μία σύγκρουση τόσο τρομερή, που άφησε πάνω από 8 εκατομμύρια στρατιωτικούς και 6,6 εκατομμύρια πολίτες νεκρούς, ενώ στιγμάτισε αδιαμφισβήτητα ολόκληρο τον πλανήτη. Πώς όμως επηρέασε την Ευρώπη κοινωνικά και εδαφικά;

Πιο συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του, κατέρρευσαν τέσσερις αυτοκρατορίες, οι οποίες σχημάτισαν ανεξάρτητα κράτη. Η πτώση της Ρωσικής Αυτοκρατορίας το 1917 δημιούργησε την Πολωνία, τις Βαλτικές χώρες και τη Φινλανδία, ενώ από την κατάρρευση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας το 1922, ιδρύθηκε η Τουρκία. Ακόμη, το 1918 διαλύθηκε η Αυστροουγγρική Αυτοκρατορία σε Αυστρία, Ουγγαρία, Τσεχοσλοβακία και Γιουγκοσλαβία, ενώ την ίδια χρονιά, η Γερμανική Αυτοκρατορία έγινε Γερμανία και έχασε σημαντικά εδάφη εκτός Ευρώπης. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι ο συγκεκριμένος πόλεμος ήταν ο πιο επιζήμιος όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, λόγω της καταπάτησης των δασών και τη σύνθλιψης φυτών και ζώων, που προκλήθηκαν από το σκάσιμο για τη δημιουργία των χαρακωμάτων.

Είναι γεγονός ότι ο Μεγάλος πόλεμος επέφερε επιπτώσεις και στις ταξικές δομές της Ευρώπης. Οι

ανώτερες τάξεις υπέστησαν αναλογικά μεγαλύτερες απώλειες από οποιαδήποτε άλλη τάξη, με την παρακμή τους να επιτυγχάνεται περαιτέρω με την εισαγωγή της ευρείας καθολικής ψηφοφορίας στην Ευρώπη. Παράλληλα, ευνόησε την είσοδο των γυναικών στην αγορά εργασίας, ενώ σε χώρες όπως η Σοβιετική Ένωση, η Γερμανία και η Βρετανία, οι γυναίκες απέκτησαν δικαίωμα ψήφου. Τέλος, είχε μεγάλες συνέπειες στο ευρωπαϊκό σοσιαλιστικό και εργατικό κίνημα. Αναλυτικότερα, οι αρχικά ειδικευμένοι εργάτες στη βιομηχανία εξοπλισμών, όχι μόνο απαλλάσσονταν από τη στρατιωτική θητεία, αλλά απολάμβαναν επίσης υψηλότερους μισθούς και καλύτερη διατροφή, με αντάλλαγμα την απαγόρευση της απεργίας. Ωστόσο, καθώς ο πόλεμος συνεχιζόταν, οι συνθήκες διαβίωσης και εργασίας για τους εργάτες σταδιακά μειώθηκαν, γεγονός που οδήγησε σοσιαλιστικές ομάδες να αγωνίζονται για την ειρήνη.

Εν κατακλείδι, ο Α' Παγκόσμιος ήταν ένας από τους πιο καταστροφικούς πολέμους στη σύγχρονη ιστορία. Κατέστρεψε αυτοκρατορίες, δημιούργησε πολλά νέα έθνη και ενθάρρυνε κινήματα ανεξαρτησίας στις αποικίες της Ευρώπης. Ωστόσο, μέσω της επετείου του, μας δίνεται η ευκαιρία να συλλογιστούμε τι είδους Ευρώπη θέλουμε, καθώς όπως φάνηκε μία Ευρώπη που κυριαρχείται από λαϊκιστές και εθνικιστές δεν επέφερε ποτέ ειρήνη, αλλά μονάχα συγκρούσεις. **ΕΛΕΓΜΕΝΟ**

Ιουλία Μπους, Α'3

14 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

«Η Σμύρνη μάνα καίγεται...»

Μικρασία. Μάνα.

Μιας και ζούμε σε μία προσφυγομάνα πόλη, φυσικά αναφέρομαι στη Θεσσαλονίκη, τα ακούσματα μας από πολύ μικρά ήταν για έναν προπάππου από την Σμύρνη, από τον Πόντο, από την Πόλη ή από οπουδήποτε αλλού. Ωστόσο, το άρθρο αυτό θα είναι εμπεριστατωμένο στο κομμάτι της Μικράς Ασίας.

Η ιστορία της Μικράς Ασίας αρχίζει από πάρα πολύ παλιά. Από την εποχή της αρχαιότητας. Εκεί άνθισε ο λεγόμενος 'Ιωνικός Πολιτισμός', εκεί γεννήθηκε και περπάτησε ο Όμηρος, ο Θαλής ο Μιλήσιος, ο Ηράκλειτος από την Έφεσο, ο Πυθαγόρας, ο Ηρόδοτος από την Αλικαρνασσό. Γενικότερα, η Μικρά Ασία ήταν το κέντρο του πολιτισμού, των τεχνών, της φιλοσοφίας, της διανοήσεως, των φυσικών επιστημών, της ιστοριογραφίας.

Συνολικά η μικρασιατική εκστρατεία είχε ως αποτέλεσμα 25.000 νεκρούς και τραυματίες στρατιώτες από ελληνικής πλευράς. Πάνω από 1.500.000 Έλληνες αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις εστίες των προγόνων τους και να έρθουν σαν πρόσφυγες στην Ελλάδα, αφήνοντας πίσω τους πάνω από 600.000 νεκρούς.

Και από την Μικρασία στην Καλαμαριά

Το 1922 έγινε η Μικρασιατική καταστροφή. Ένας ολόκληρος κόσμος, ο Ελληνικός διωγμός της Μικράς Ασίας, διωγμένος από τους Τούρκους εγκαταστάθηκε στην Ελλάδα

Η Μικρασιατική καταστροφή επέφερε ολοκληρωτική ισοπέδωση συνοικιών και χωριών, εγκαταλείφθηκαν περιουσίες, διασκορπίστηκαν οικογένειες,...και ήρθαν στην Ελλάδα όσοι επιβίωσαν, πάνω από 1.200.000 ψυχές. Τα κύρια λιμάνια υποδοχής των προσφύγων ήταν ο Πειραιάς και η Θεσσαλονίκη. Και στη Θεσσαλονίκη, οι περισσότεροι αποβιβάζονταν και συγκεντρώνονταν αρχικά στην Καλαμαριά.

Στις 30 Ιανουαρίου 1923 υπογράφηκε η Σύμβαση Ανταλλαγής Πληθυσμών ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία, με την οποία οι Έλληνες της Μικράς Ασίας ξεριζώθηκαν οριστικά και επίσημα από τις εστίες τους. Πριν από τότε όμως, η συντριπτική πλειοψηφία των προσφύγων ήδη είχε καταφύγει στην Ελλάδα, και μόνο μια μικρή μερίδα μπόρεσε να μεταφερθεί κάτω από πιο ήρεμες συνθήκες.

Άγρυπνες Μνήμες

«...όταν ήρθαμε εδώ πέρα, όχι μόνο εμείς, καράβια ερχόντουσαν συνέχεια, απ'τον Πόντο θέλεις, απ'την Πόλη, απ'την Μικρασία θέλεις, απ'τη Σμύρνη θέλεις... Εδώ ήταν η αποβάθρα, εδώ βγαίνανε όλοι. Αλλά προτού έρθουμε εμείς, μάθαμε ότι καράβια ερχόντουσαν με καραντίνα, πεθαμένοι μέσα εκεί, και είχε και ασθένειες μέσα εκεί. Και πολύ κόσμος χάθηκε τζάμπα. Τα αυτοκίνητα εδώ, παίρνανε τον κόσμο και τον πήγαιναν σε διάφορα χωριά, γιατί όλος ο κόσμος εδώ έβγαινε. Εμείς εδώ βγήκαμε, η αλήθεια είναι ότι δεν πάθαμε κανένα κακό. Μόλις ήρθαμε, ήταν και μια βροχή, όλο αντίσκηνα έβλεπες...»

Απόσπασμα από προφορική μαρτυρία του Χρήστου Χατζηδράκου.

ΔΙΔΩ ΣΩΤΗΡΙΟΥ [Οι πρόσφυγες]

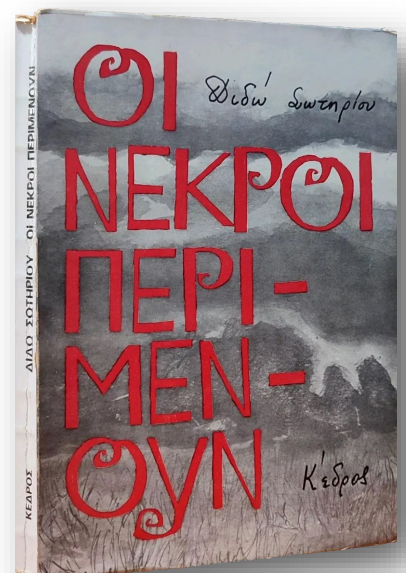
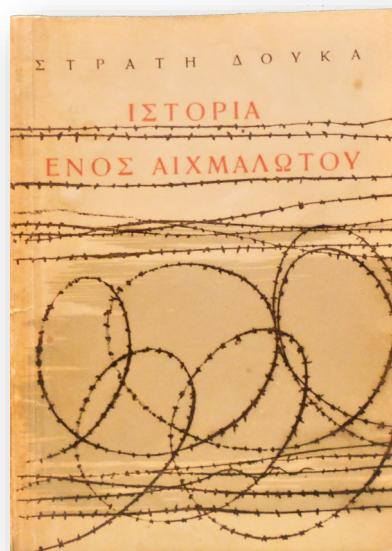
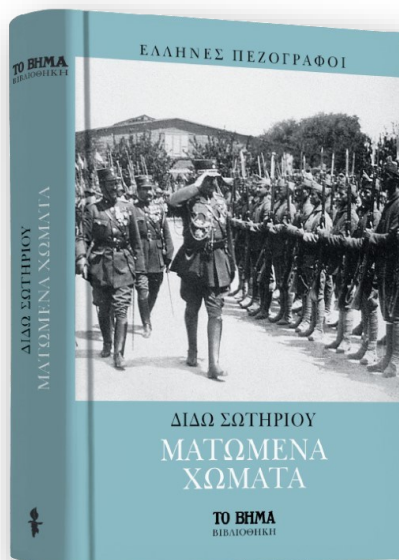
Άρπαξαν βάρκες, καΐκια, σχεδίες, βαπόρια και πέρασαν τη θάλασσα σ'έναν ομαδικό, φοβερό ξενιτεμό. Κοιμήθηκαν αποβραδής νοικοκυραίοι στον τόπο τους και ξύπνησαν φυγάδες, θαλασσοπόροι, άστεγοι, άποροι, αλήτες και ζητιάνοι στα λιμάνια του Πειραιά, της Σαλονίκης, της Καβάλας, του Βόλου, της Πάτρας. Ενάμισι εκατομμύριο αγωνίες και οικονομικά προβλήματα ξεμπάρκαραν στο φλούδι της Ελλάδας, με μια θλιβερή ταμπέλα κρεμασμένη στο στήθος: «Πρόσφυγες!». Πού ν'ακουμπήσουν οι πρόσφυγες; Τι να σκεφτούν; Τι να ξεχάσουν; Τι να πράξουν; Πού να δουλέψουν; Πώς να ζήσουν; Τρέμαν ακόμα από το φόβο. Τα μάτια τους ήταν κόκκινα απ'το αιμάτινο ποτάμι της κόλασης που διάβηκαν. Και σαν πάτησαν σε στέρεο έδαφος, μετρήθηκαν να δουν πόσοι φτάσανε και πόσοι λείπουν. Κι οι ζωντανοί δεν το πιστεύανε, μόνο άπλωναν τα χέρια τους στο κορμί τους και το ψάχνανε, για να βεβαιωθούνε πως δεν ήταν βρικόλακες. Και ψάχναν και για την ψυχή τους, να δουν αν ήταν στη θέση της. Μ'αυτή ήταν άφαντη. Είχε μείνει πίσω στην πατρίδα,

Γεννήθηκε στο Κουρί Μ. Ασίας το 1909, ήρθε στο Κουρί της Καλαμαριάς το 1922

κοντά στους αγαπημένους νεκρούς και στους αιχμαλώτους, κοντά στα σπιτάκια, στα χωράφια, στις δουλειές και στα καζάντια... Μικροί μεγάλοι στριμωχνόμαστε στις παραλίες αποβλακωμένοι, άβουλοι, με μια έμμονη ιδέα ο καθένας, κι άλλος με μια άνοια αποκρουστική. Οι πιο τυχεροί ξεδίναν, γιατί κλαίγανε και βρίζανε και μούγκριζαν από πόνο..... - Πώς κάνουν έτσι οι άνθρωποι! Τι τους έπιασε και το χάσαν πάλι το τσερβέλο;

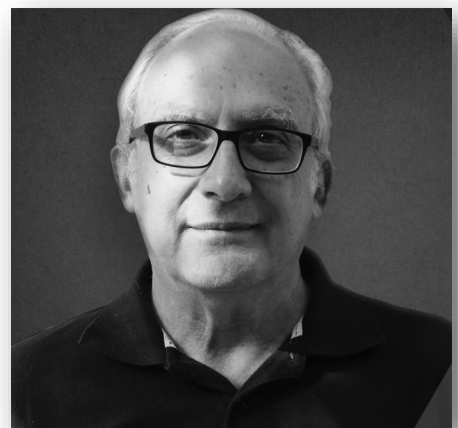
Καρυάκη Αδριάντα, Γ'4

ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ 1967

Ο Γιώργος Μαργαρίτης είναι καθηγητής σύγχρονης Ιστορίας και συγγραφέας. Σπούδασε στο Πανεπιστήμιο της Νίκαιας, στη Γαλλία, όπου το 1981 ανακηρύχθηκε διδάκτορας. Διδάσκει Σύγχρονη Πολιτική και Κοινωνική Ιστορία στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης από το 2004, ενώ τα εργαζόταν επίσης ως καθηγητής Ιστορίας στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης. Τα ενδιαφέροντά του επικεντρώνονται στην σύγχρονη ευρωπαϊκή και ελληνική ιστορία.

Η δικτατορία ήταν ένα ειδικό πολιτικό καθεστώς που επιβλήθηκε στην Ελλάδα στα 1967 ως το 1974, για επτά ολόκληρα χρόνια. Ήταν μια δοκιμασία για την χώρα μας και τον λαό μας. Δεν ήταν όμως ένα στιγμιαίο γεγονός. Μια απόφαση κάποιων αξιωματικών φιλόδοξων ή παρανοϊκών όπως λέγεται. Ήταν μέρος της πονεμένης ιστορίας του τόπου μας τον προηγούμενο αιώνα. Ας σταθούμε λίγο σε αυτό.

Η εθνική αντίσταση

Στα 1941 μετά από έναν νικηφόρο αγώνα ενάντια στην φασιστική τότε Ιταλία ο ελληνικός στρατός νικήθηκε και η χώρα καταλήφθηκε από Γερμανούς και Ιταλούς. Τις δυνάμεις του Άξονα όπως λεγόταν τότε. Ο ελληνικός λαός όμως δεν υποτάχθηκε. Απάντησε στην Κατοχή με ένα τεράστιο κίνημα Αντίστασης, την Εθνική Αντίσταση. Δημιούργησε στρατό από το τίποτα, μάτωσε τον κατακτητή και ελευθέρωσε πολλές περιοχές της πατρίδας μας. Ο λαός, έμαθε να ανασαίνει ελεύθερα, να αποφασίζει ο ίδιος για την τύχη του, να μην δέχεται προταγές από ξένους ή Έλληνες ισχυρούς. Απαίτησε μια ουσιαστική δημοκρατία. Δεν ήταν κάτι που άρεσε σε ξένους και ντόπιους δυνάστες.

Ο εμφύλιος 1946-1949

Μετά την απελευθέρωση από τους Γερμανούς, οι Βρετανοί νίκησαν τον στρατό της Αντίστασης, τον Δεκέμβριο του 1944 στην Αθήνα. Αργότερα εγκατέστησαν και πάλι τον θεσμό της Βασιλείας ξεχνώντας τον ρόλο του στην δικτατορία του Μεταξά στα 1936-1941. Ένα κύμα διωγμών εξαπολύθηκε ενάντια σε όσους είχαν αντισταθεί στον κατακτητή και τις ελευθερίες που ο λαός είχε αποκτήσει. Οι διώξεις οδήγησαν σε ένα μακρόχρονο εμφύλιο πόλεμο που προκάλεσε νέες καταστροφές στην χώρα και πολλές δεκάδες χιλιάδες θύματα. Στα 1949 το καθεστώς του βασιλιά με την βοήθεια των Αμερικανών κέρδισε τον εμφύλιο πόλεμο. Το καθεστώς που δημιουργήθηκε μοίραζε την εξουσία ανάμεσα στο Παλάτι, στην ηγεσία του Στρατού, στην Βουλή και την κυβέρνηση. Το καθεστώς της τρομοκρατίας ενάντια σε όποιον αντιδρούσε στην νέα κατάσταση διατηρήθηκε, όπως στα χρόνια του Εμφυλίου.

Ο Νόμος 509 και το «Πιστοποιητικό Κοινωνικών Φρονημάτων»

Ενώ λεγόταν ότι η χώρα είχε δημοκρατία, οι φυλακές και τα στρατόπεδα της εξορίας εξακολουθούσαν να λειτουργούν ενώ ο νόμος 509 (που εξίσωνε την διαφωνία με το καθεστώς με εθνική προδοσία) μπορούσε εύκολα να καταδικάσει στην ποινή του θανάτου. Η ζωή όλων των Ελλήνων εξαρτιόταν από το «Πιστοποιητικό Κοινωνικών Φρονημάτων», ένα επίσημο χαρτί που κατέγραφε όλη την πολιτική δραστηριότητα του κάθε πολίτη.

Ο δρόμος προς το πραξικόπημα της 21ης Απριλίου 1967

Δεκαπέντε χρόνια μετά το τέλος του Εμφυλίου, στα 1964, μαζικές διαδηλώσεις στην Αθήνα κλόνισαν το καθεστώς. Στόχος ήταν το Παλάτι που πλέον ρύθμιζε αποκάλυπτα την πολιτική ζωή. Τον ίδιο καιρό, στην Κύπρο, οι απειλές ενάντια στην ανεξαρτησία της πολλαπλασιάζονταν. Οι Αμερικανοί ανησυχούσαν για τις εξελίξεις και επιζητούσαν την συνεργασία της Αθήνας για τον έλεγχο της κυβέρνησης του Μακαρίου στην Λευκωσία. Όλα αυτά οδήγησαν στο πραξικόπημα της 21ης Απριλίου

Η κήρυξη του «στρατιωτικού νόμου»

Την ημέρα του πραξικοπήματος ο στρατός κατέλαβε την πόλη της Αθήνας και τις άλλες πόλεις της χώρας. Το σχέδιο είχε εκπονηθεί ήδη από το 1958. Άρματα μάχης και οχήματα του στρατού τοποθετήθηκαν στους κεντρικούς δρόμους και στις πλατείες. Πολυβόλα τοποθετήθηκαν στους εξώστες και τις ταράτσες των κτιρίων. Κηρύχθηκε στρατιωτικός νόμος -«κατάσταση πολιορκίας». Η κυκλοφορία των πολιτών απαγορεύθηκε. Πάνοπλοι περίπολοι στρατιωτικών και αστυνομικών γύριζαν στις συνοικίες, έμπαιναν στα σπίτια και συλλάμβαναν όσους είχαν στους καταλόγους τους. Χιλιάδες κρατούμενοι συγκεντρώθηκαν στα ποδοσφαιρικά γήπεδα - οι φυλακές δεν χωρούσαν το πλήθος των συλληφθέντων. Οι διαταγές του κάθε στρατιωτικού ήταν ο μόνος νόμος.

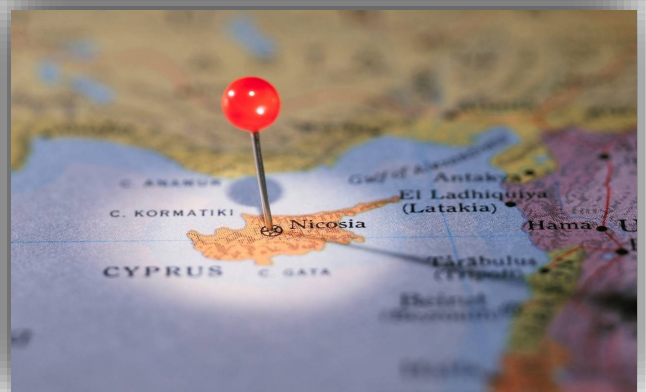
Τις επόμενες ημέρες, εβδομάδες και μήνες η Χούντα οργανώθηκε σε καθεστώς. Οι κρατούμενοι μεταφέρθηκαν σε χώρους εξορίας, σε στρατόπεδα συγκέντρωσης στα νησιά, κυρίως στην άνυδρο και απομονωμένη Γυάρο. Τα βασανιστήρια ξεκίνησαν από την πρώτη στιγμή και γενικεύθηκαν όταν εκδηλώθηκαν οι πρώτες πράξεις αντίστασης στην Χούντα. Παλιές μέθοδοι βασανισμού επανήλθαν στην επιφάνεια. Η «φάλαγγα», ο ξυλοδαρμός στις πατούσες των ποδιών, παλιό ρωμαϊκό και οθωμανικό βασανιστήριο, έγινε καθημερινή πρακτική στα αστυνομικά τμήματα και στις φυλακές. Σε αυτήν προστέθηκε το ηλεκτροσόκ και άλλες πρακτικές βασάνων. Πολλοί έμειναν παράλυτοι από τα μαρτύρια αυτά.

Η σχολική όπως και η πνευματική ζωή της χώρας τέθηκε κάτω από αυστηρό στρατιωτικό έλεγχο. Τόνοι βιβλίων κατασχέθηκαν από τα βιβλιοπωλεία απλά και μόνο με την υποψία ότι στρέφονταν ενάντια στο νέο καθεστώς ή απλά υμνούσαν την δημοκρατία και την ελευθερία των ανθρώπων. Αρχαία κείμενα, μεγάλες τραγωδίες βρέθηκαν ανάμεσα στα απαγορευμένα βιβλία. Πολλές εφημερίδες και περιοδικά έκλεισαν, τα υπόλοιπα εκδίδονταν κάτω από αυστηρή λογοκρισία. Διάφοροι «κυβερνητικοί επίτροποι» εξέταζαν το τι θα δημοσιευθεί και τι όχι. Πολλοί δημοκρατικοί δάσκαλοι και καθηγητές απολύθηκαν από τα σχολεία. Η προπαγάνδα της δικτατορίας βρισκόταν παντού.

Το Κυπριακό...

Όλα αυτά γίνονταν με πρόσχημα τους «εθνικούς κινδύνους», για την σωτηρία του Έθνους όπως έλεγαν οι χουντικοί. Στην πραγματικότητα το δικτατορικό καθεστώς απόπλισε πολύ γρήγορα την Κύπρο αποσύροντας τις ελληνικές στρατιωτικές δυνάμεις από το νησί. Η δε προσπάθεια επιβολής δικτατορίας και στην Κύπρο ενάντια στον Πρόεδρο Μακάριο έφερε την καταστροφή το καλοκαίρι του 1974. Το ένα τρίτο του νησιού καταλήφθηκε από την Τουρκία και παραμένει από τότε σε κατοχή.

Η ξενιτιά και το αίτημα για «Ψωμί, Παιδεία, Ελευθερία»

Για να αντιμετωπίσει κοινωνικές αντιδράσεις η Χούντα άνοιξε τον δρόμο για την μετανάστευση. Κάθε χρόνο περισσότεροι από εκατό χιλιάδες Έλληνες έπαιρναν το δρόμο της ξενιτειάς για τα γερμανικά κυρίως εργοστάσια. Η χώρα παραδόθηκε σε διάφορους «επενδυτές» και «επιχειρηματίες», με σκοτεινό πολλές φορές παρελθόν. Ο πληθωρισμός που έφθασε το 25% τον χρόνο ροκάνιζε τα εισοδήματα και τις καταθέσεις των εργαζόμενων. Η απελπισία έφερε τις εξεγέρσεις - φοιτητικές αλλά και εργατικές - του 1972 και του 1973.

Τελικά η Χούντα εγκαταλείφθηκε ακόμα και από τους ξένους -Αμερικανούς- προστάτες της και κατέρρευσε μέσα σε μια ανείπωτη εθνική καταστροφή στην Κύπρο τον Ιούλιο του 1974.

Μαργαρίτης Γιώργος, ιστορικός

Homo homini lupus (*ο άνθρωπος είναι για τον άνθρωπο λύκος)

Μακρόνησος. Ικαρία. Άγιος Ευστράτιος. Γαύδος. Κατά τη διάρκεια της Χούντας 1967-1974, οι συνταγματάρχες ακολούθησαν την πεπατημένη οδό: παρακολουθήσεις - συλλήψεις - βασανιστήρια, με κατάληξη τα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Χιλιάδες πολίτες πήραν τον δρόμο της εξορίας ως αριστεροί, αντιφρονούντες ή ως ύποπτοι για αντιστασιακή δράση.

Οι πρακτικές αυτές αποτελούν προσβολή στην ιστορική διαδρομή του ανθρώπου. Αυτομάτως γεννιούνται ερωτήματα: Πώς φτάνει κανείς στο έσχατο σημείο κατάπτωσης; Άνθρωπος να βασανίζει άνθρωπο; Πώς η εξουσία και το δηλητήριο του ολοκληρωτισμού θέτουν τον ίδιο άνθρωπο σε δεύτερη μοίρα; Γιατί δεν υπήρχε μαζική αντίδραση; Πώς γίνεται να μυρίζει θάνατος παντού και η κοινωνία να είναι στον «γύφο»;

- Φόβος. Συναίσθημα ανθρώπινο ή αδυναμία;
- Ατομικισμός. Έλλειμμα συλλογικής συνείδησης
- Τρόμος. Γνωστή συνταγή κοινωνικού ελέγχου «προς γνώση και συμμόρφωση»
- Απάθεια. Αδράνεια. Κοινωνία του «θεάματος»
- Ηθική κατάπτωση του ανθρώπου, κανένα ψήγμα ανθρωπιάς.

Υπάρχουν πάντα όμως εκείνοι οι λίγοι, οι πιστοί στις αξίες και τις ιδέες τους που υπερνικούν τον φόβο, την ατομικότητά τους, συγκρούονται με το κατεστημένο και γίνονται οι πραγματικοί τιμητές της δημοκρατίας και της ελευθερίας. Αυτοί που κυνηγούν την ουτοπία για μια κοινωνία πιο δίκαιη, που μάχονται τις ανισότητες, που πολεμούν τον ολοκληρωτισμό με κάθε μέσο. Οι ποιητές που εξορίστηκαν επί Χούντας μας έχουν αφήσει μια σημαντική παρακαταθήκη ενάντια στα στρατιωτικά καθεστώτα και τη βία των ισχυρών. Η απομόνωση, οι βασανισμοί, η εξορία αποτυπώθηκε στη λογοτεχνία, που από μόνη της έχει τη δύναμη να μας ευαισθητοποιήσει, να ενεργοποιήσει τη σκέψη μας, ώστε να συνειδητοποιήσουμε τη θέση μας στον κόσμο, αλλά και την ευθύνη μας απέναντι στη δημοκρατία και τις ελευθερίες της. Ο Α. Κάλβος θα είναι για πάντα επίκαιρος και διαχρονικός όταν εμφιατικά μας τονίζει:

«Όσοι το χάλκεον χέρι // βαρύ του φόβου αισθάνονται, // ζυγόν δουλείας, ας έχωσι· θέλει αρετήν και τόλμην η ελευθερία»

Το θέμα είναι να επιλέξουμε από ποια μεριά της ιστορίας θέλουμε να βρεθούμε. **Όρθιοι ή ορθούμενοι;**

Χατζηχαριστός Χάρης, Γ'6

Η μαύρη επέτειος της Χούντας

Η επιβολή της δικτατορίας στις 21 Απριλίου 1967 υπήρξε τραυματικό γεγονός στην ελληνική Ιστορία. Μια χώρα του δυτικού κόσμου έπεφτε στα χέρια μιας μικρής ομάδας ανώτερων (όχι ανώτατων) αξιωματικών, που καταπάτησαν τα ανθρώπινα δικαιώματα και άσκησαν την εξουσία σε ένα μοτίβο λατινοαμερικανικής χούντας.

Το καθεστώς αυτό που επιβλήθηκε στην Ελλάδα από τον Απρίλιο του 1967 έως τον Ιούλιο του 1974 έμεινε γνωστό ως «Δικτατορία των Συνταγματαρχών» ή «Χούντα των Συνταγματαρχών» ή «επταετία». Οι υποστηρικτές του το αποκαλούν «Επανάσταση της 21ης Απριλίου». Πρόκειται για ένα στρατιωτικό κίνημα, που εξεργάγη τα ζημειώματα τις 21ης Απριλίου 1967, με επικεφαλής τον ταξίαρχο Στυλιανό Παττακό και τους συνταγματάρχες Γεώργιο Παπαδόπουλο και Νικόλαο Μακαρέζο. Κατέλυσε το δημοκρατικό πολίτευμα στην Ελλάδα και επέβαλε μία συγγή δικτατορία, που διήρκεσε επτά χρόνια.

Το νέο καθεστώς προχώρησε από τις πρώτες ώρες σε κήρυξη στρατιωτικού νόμου για αόριστο χρονικό διάστημα, την απαγόρευση δηλαδή κάθε πολιτικής δραστηριότητας και την καθιέρωση αυστηρής λογοκρισίας. Όσοι εξέφραζαν την αντίθεσή τους παραπέ-

μπονταν σε έκτακτα στρατοδικεία. Πολλοί συλλαμβάνονταν χωρίς δικαστικό ένταλμα, κρατούνταν χωρίς την απαγγελία κατηγοριών και αντιμετώπιζαν βασανιστήρια. Παρά τις εξαγγελίες τους, οι δικτάτορες προετοιμάζαν το έδαφος για μακρόχρονη παραμονή τους στην εξουσία, προβαίνοντας σε μαζικές εκκαθαρίσεις αντιφρονούντων ή υπόπτων σε πολλούς τομείς, στη δημόσια διοίκηση, στην παιδεία, σε οργανισμούς και κυρίως στις ένοπλες δυνάμεις.

Η Ελλάδα από την 21η Απριλίου 1967 μπήκε στο «γύψο», κατά την έκφραση του Παπαδόπουλου, για 7 χρόνια, 3 μήνες και 3 μέρες. Η Δικτατορία κατέρρευσε σαν χάρτινος πύργος στις 23 Ιουλίου 1974, μετά το εγκληματικό πραξικόπημα στην Κύπρο και την τουρκική εισβολή στη Μεγαλόνησο. Η κατάργηση των στοιχειωδών ελευθεριών, οι φυλακές, οι εξορίες και τα βασανιστήρια, οι δολοφονίες των αντιπάλων του καθεστώτος, ο πνευματικός και πολιτιστικός μεσαίωνας, αλλά και η Κυπριακή τραγωδία καταγράφουν τη Χούντα των Συνταγματαρχών ως μία από τις μελανότερες στιγμές της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας.

Μπαλτζής Θεodorής Παναγιώτης Α΄3

Οι καλοί πολίτες

Σ' αυτή τη χώρα οι καλοί πολίτες
είναι ελάχιστοι
Απ' το βαθμό του δεκανέα κι απάνω,
κάτι απόστρατοι,
κάτι συνταξιούχοι, πες, που θα πο-
λέμαγαν
αν πήγαιναν στον πόλεμο, άλλοι που
υπηρετήσανε
στις μυστικές υπηρεσίες των ξένων,
αρκετοί
που παρακολουθούνε τους κακούς
πολίτες.

Τόσο λίγοι σε μια πατρίδα ολόκληρη.

Ούτε καν το ένα δέκατο
εκείνων που σκοτώθηκαν για την
«Ελευθερία» καθώς
λέγανε οι σκοτωμένοι, τότε στα τρα-
γούδια τους...

Ν. Βρεττάκος

Μόνο και μόνο γιατί ήταν Εβραίοι

Μιλήσαμε με τον κ. Λέων Ναρ. Απόγονος οικογένειας σεφαραδιτών Εβραίων, επιζώντων του Ολοκαυτώματος. Σπούδασε φιλολογία στο Α.Π.Θ. και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές Νεοελληνικής Φιλολογίας, Βιβλιολογίας και Διδακτικής της Λογοτεχνίας στο ίδιο Πανεπιστήμιο (2000). Το 2007 αναγορεύτηκε Διδάκτωρ Νεοελληνικής Φιλολογίας του Α.Π.Θ., και το 2017 ολοκλήρωσε τη μεταδιδακτορική του έρευνα. Έχει σημαντικό συγγραφικό έργο.

-Πιστεύετε ότι μπορεί να επουλωθεί/ να ξεπεραστεί το «τραύμα» του Ολοκαυτώματος;

Η μάχη διατήρησης της μνήμης είναι σίγουρα δύσκολη, κι αυτό γιατί η στρεβλή κατανόηση της αλήθειας είχε ως αποτέλεσμα ο κόσμος για πολλές δεκαετίες να μεταφράζει τα γεγονότα που σημάδεψαν τη Θεσσαλονίκη κατά τη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου σε σχέση με την εξόντωση της Ισραηλιτικής της Κοινότητας, με βάση τη δική του πολιτική και εθνική λογική, επιλογή που τον απέτρεπε να κατανοεί την πραγματικότητα. Έτσι στη Θεσσαλονίκη επικράτησε για αρκετά χρόνια ο κίνδυνος διαγραφής της μνήμης. Τα τελευταία χρόνια η κατάσταση έχει αλλάξει σε μεγάλο βαθμό, αλλά το «τραύμα» του Ολοκαυτώματος δεν ξεπερνιέται εύκολα.

-Γιατί το ολοκαύτωμα δεν πρέπει να πυροδοτήσει τα κηρύγματα μίσους, τις προκαταλήψεις, αλλά να αποτελέσει το καθαυτό ιστορικό γεγονός που θα «διδάξει» την αναγκαιότητα της ειρηνικής συνύπαρξης και του ανθρωπισμού; Η εβραϊκή κοινότητα διατηρεί αρνητικά αισθήματα για τον γερμανικό λαό;

Η δραστική πλέον αναμέτρηση των Ελλήνων, και όχι μόνο, μελετητών, αλλά και ενεργών πολιτών, με τη σιωπή που επικράτησε γύρω από τις συνθήκες επιστροφής των ελάχιστων επιζώντων της γενοκτονίας ανα-

τρέπει τα σχέδια ορισμένων που πίστευαν ότι το σχέδιο της εξόντωσης των Εβραίων ήταν εξίσου καλά οργανωμένο με την μεθόδευση εξάλειψης της ανάμνησής του. Ειδικά για τη Θεσσαλονίκη, οφείλουμε να υποδείξουμε τον δρόμο στον ανιστόρητο περιπατητή της πόλης, να του επισημάνουμε τις ποικίλες επάλληλες σχέσεις του τόπου και της ιστορίας της πόλης, να αναδείξουμε ακόμη περισσότερες περιφρονημένες ιστορικές πηγές. Δεν υπάρχει άλλος δρόμος για να αρθούν οι προκαταλήψεις, να εμπεδωθεί η ειρηνική συνύπαρξη παρά μόνο με τη γνώση.

-Στο θεατρικό σας έργο «Δεν σε ξέχασα ποτέ», οι αφηγητές της ιστορίας υπενθυμίζουν την ιστορική μνήμη ενός κόσμου που εξοντώθηκε πολύ βίαια αλλά και λησμονήθηκε άδικα. Η τέχνη έχει τη δύναμη να ευαισθητοποιήσει;

Το έργο (που παίχτηκε σε 13 Δήμους της χώρας αλλά και στο εξωτερικό) επιχείρησε να τοποθετηθεί καλλιτεχνικά σε μια εποχή που χαρακτηρίζεται από έκρηξη της μνήμης στον δημόσιο λόγο για το Ολοκαύτωμα. Η αξιοποίηση της τέχνης είναι ζητούμενο στην εκπαίδευση, αν λάβουμε υπόψη τα προσδοκώμενα οφέλη. Το ΔΕΝ ΣΕ ΞΕΧΑΣΑ ΠΟΤΕ εκφράζει την οπτική της τρίτης γενιάς επιζώντων του Ολοκαυτώματος και φιλοδοξεί να αναδείξει τον πλούτο των σεφαραδίτικων τραγουδιών και του σεφαραδίτικου πολιτισμού γενικότερα.

-Στη Θεσσαλονίκη υπήρχε μια ισχυρή και ακμαία κοινότητα εβραϊκού πληθυσμού, η οποία μπήκε στο στόχαστρο των Ναζί. Ποια ήταν η κατάληξη της;

Η πλούσια ιστορία των Εβραίων της πόλης δεν σταμάτησε με τη γενοκτονία, παρά το ανεπανόρθωτο πλήγμα που αυτοί υπέστησαν. Η βιβλιογραφική έκρηξη που σημειώθηκε τα τελευταία χρόνια, αναφορικά με τα ζητήματα που αφορούν την ιστορία και τη γενοκτονία των Ελλήνων Εβραίων, έχει δημιουργήσει την ψευδαίσθηση ότι τα σχετικά θέματα έχουν καλυφθεί επιστημονικά με επάρκεια. Ωστόσο, ειδικά η εξέταση της πρώτης μεταπολεμικής περιόδου (1945-1950) παρέμεινε εξακολουθητικά στο περιθώριο, καθώς η ιστοριογραφία ήταν προσανατολισμένη περισσότερο σε ζητήματα που αναφέρονταν τόσο στη μελέτη της προκατατοχικής ιστορίας όσο και στις συνθήκες εξόντωσης των Ελλήνων Εβραίων και κυρίως της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης. Δεν εξετάστηκαν ακόμη εξαντλητικά οι δυσκολίες, συχνά ανυπέρβλητες, που αντιμετώπισαν οι ελάχιστοι επιζώντες της ναζιστικής θηριωδίας, αδυνατώντας να διεκδικήσουν ακόμη και το ίδιο το σπίτι τους το οποίο συχνά είχε καταπατηθεί. Τα τελευταία μόλις χρόνια αναδείχθηκαν τόσο τα εμπόδια που συναντούσε η επανένταξη των Σαλονικίων Εβραίων στη συλλογικότητα της πόλης, μετά από την επιστροφή τους από τα στρατόπεδα του θανάτου, όσο και τα προβλήματα που έπρεπε άμεσα να αντιμετωπίσουν εκτός από την έλλειψη στέγης, τροφής και περίθαλψης των αρρώστων. Αυτά τα ιδιαίτερα κρίσιμα θέματα που απαντώνται σταδιακά, όπως και οι μεθοδευμένες κινήσεις καταστροφής του τεράστιου εβραϊκού νεκροταφείου. Νεκροταφείου το οποίο το 1942 απλώνονταν από την Εγνατία μέχρι τις Σαράντα Εκκλησιές και οριοθετούσαν στον χώρο ο οποίος φιλοξενεί την σημερινή πανεπιστημιούπολη, μια έκταση δηλαδή περίπου 350.000 τετραγωνικών μέτρων που περιλάμβανε περισσότερους από 300.000 τάφους.

-Η οικογένεια σας δοκιμάστηκε από το Ολοκαύτωμα; Έχετε ακούσει αφηγήσεις που σας επηρέασαν και με ποιον τρόπο;

Είμαι εγγονός επιζώντων του Ολοκαυτώματος, οι αφηγήσεις που έχω ακούσει είναι αρκετές, όχι μόνο από τον παππού και τη γιαγιά μου που επέζησαν

από τη φρίκη του Άουσβιτς. Ωστόσο, στο σημείο αυτό, να πω ότι οι γονείς της μητέρας μου (σε αντίθεση με αυτούς του πατέρα μου) δεν πήγαν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης χάρη στον ανθρωπισμό που έδειξε μια οικογένεια στο Παλιό Γυναικόκαστρο Κιλκίς που, με κίνδυνο της ζωής της, τους έκρυψε την περίοδο της Κατοχής.

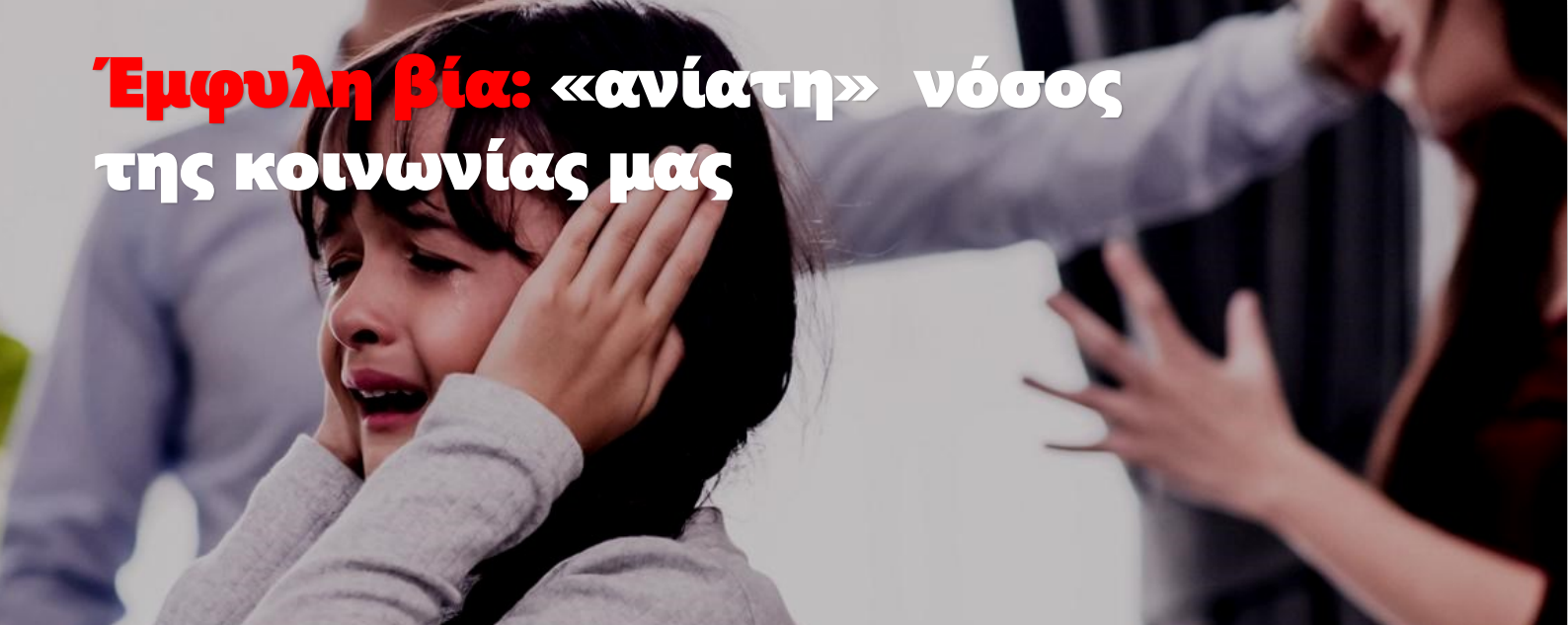

-Θεωρείτε ότι η νέα γενιά είναι ευαισθητοποιημένη σε θέματα κοινωνικών διακρίσεων; Έχει κίνητρα να ανατρέξει στα αυλάκια της ιστορικής μνήμης, να ενημερωθεί;

Είναι πολύτιμη, η συνεισφορά βιβλίων αλλά και γενικότερα της τέχνης σε σχέση με τον υπαρκτό αντισημιτισμό και το ξενοφοβικό αίσθημα της εποχής, μια και μπορούν να διατηρήσουν ενεργή τη μνήμη του Ολοκαυτώματος στη συλλογική και κυρίως στην πολιτισμική συνείδηση, απαντώντας με αλληλεγγύη και ανθρωπισμό. Σκέφτομαι τον διάλογο που διεξάγεται κατά καιρούς σχετικά με το κατά πόσο η τέχνη αναπαράγει σημαντικά ιστορικά γεγονότα και επηρεάζει, σε μεγάλο βαθμό, και την πρόσληψη τους. Ασφαλώς στη λογοτεχνία υπάρχει η επινόηση, η μυθοπλασία είναι τελικά η δημιουργία. Είναι αδύνατον, επομένως, ένα μυθοπλαστικό έργο, να μελετηθεί στη βάση της ορθολογικής σκέψης και της εμπειρικής επιστήμης; Πρέπει, επίσης, να συμφωνήσουμε ότι κανένα λογοτεχνικό έργο, όσο «επινοημένο» και να είναι, δεν αναπτύσσεται σε ένα ιστορικό κενό. Η ίδια η επινόηση κινείται μέσα σε ένα ιστορικό πλαίσιο. Γι' αυτό πολύ συχνά η ιστορική συνείδηση, και εδώ πρέπει να τονίσουμε ότι μιλάμε συνήθως για τον μέσο μορφωμένο αναγνώστη και όχι για τους ειδικούς, διαμορφώνεται τις περισσότερες φορές από τη λογοτεχνία και τις άλλες τέχνες παρά από την ιστοριογραφία. Εκεί, λοιπόν, πρέπει να δώσουμε βαρύτητα, νομίζουμε ότι υπάρχει γνώση, αυτό όμως είναι μια ψευδαίσθηση

**Χατζηχαριστός Χάρης, Γ'6
& Τριανταφύλλου Ολυμπία, Γ'2**

Έμφυλη βία: «ανίατη» νόσος της κοινωνίας μας

Παρ' όλο που διανύουμε τον 21ο αιώνα, υπάρχουν μόνο στην Ε.Ε. 42.000 διαφορετικές περιπτώσεις έμφυλης βίας και ακόμη τόσες που είναι άορατες. Για να αντιληφθεί όμως κάποιος την άσκηση της συγκεκριμένης βίας θα πρέπει να γνωρίζει αρχικά από τι αποτελείται αλλά και πως εκφράζεται. Ποια είναι λοιπόν τα είδη της και ποιες μορφές μπορεί να πάρει;

Ένα από τα βασικότερα αίτια της έμφυλης βίας συνιστά η ελλιπής παιδεία. Αρχικά, έμφυλη θεωρείται η βία η οποία ασκείται από άτομα ενός φύλου προς άτομα του άλλου. Σε αυτήν την περίπτωση η συντριπτική πλειοψηφία των θυμάτων είναι γυναίκες και κορίτσια. Πολλοί άνθρωποι συμπεριφέρονται βίαια, διότι η ίδια η κοινωνία τους έχει μεταφέρει το μήνυμα ότι οι πράξεις τους είναι κάτι το φυσιολογικό και κατ' επέκταση αποδεκτές. Όσον αφορά τις βασικές μορφές της είναι τέσσερις: η σεξουαλική, η σωματική, η οικονομική και η ψυχολογική. Όταν σκεφτόμαστε τα είδη αυτά αμέσως το μυαλό μας πηγαίνει στην κακοποίηση, τη σωματική κυρίως, και αυτό αποτελεί ένα ακόμη πρόβλημα. Η έμφυλη βία δεν θα πρέπει να συνεπάγεται μόνο τους ξυλοδαρμούς και τους βιασμούς, αλλά και τη στέρηση ελευθεριών, την εκμετάλλευση της δύναμης, για την άσκηση εξουσίας, τις παρενοχλήσεις, τις λεκτικές και ψυχολογικές επιθέσεις κ.τ.λ.

Ωστόσο, για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό του φαινομένου αυτού δεν αποτελεί λύση η "διόρθωση" της συμπεριφοράς των γυναικών, έτσι ώστε να μην έρχονται αντιμέτωπες με τις καταστάσεις αυτές. Αυτό που πρέπει να γίνει είναι όλοι να εκπαιδεύονται από μικρή ηλικία σε αξίες όπως είναι ο σεβασμός, η ισότητα των φύλων, ο διάλογος, η σεξουαλική αγωγή και η αποδοχή του διαφορετικού. Χρειάζεται να γίνει αντιληπτό ότι τέτοιες βίαιες συμπεριφορές είναι κατακριτέες και δεν γίνονται αποδεκτές. Για να το πετύχουμε όμως αυτό εκτός από σωστή εκπαίδευση χρειαζόμαστε και αντίστοιχους νόμους που να στηρίζουν τις παραπάνω αξίες. Αν λοιπόν δεν συμφωνούμε με την ύπαρξη αυτής της βίας, δεν αρκεί μόνο να το επαναλαμβάνουμε στον εαυτό μας αλλά χρειάζεται να δραστηριοποιηθούμε, γιατί μόνο όλοι μαζί θα μπορέσουμε να εξαλείψουμε το πρόβλημα αυτό.

Εγώ είμαι ελεύθερος

Η μέρα σκοτεινιάζει
Και το μυαλό διαφεύγει
Μα η καρέκλα
με σφιχταγκαλιάζει

Ο ύπνος σαν έρθει
την ηρεμία μου βιάζει
και τη φωνή χλευάζει
μέσα στην ετοιμόρροπη πραγματικότητα

και μου λες μονάχα αυτό
«Η ζωή σου
είναι δικιά μου
και συμβιβάσου»

Αν θες να λέγεσαι
Ελεύθερος
μάθε να «υπακούς»

Μα μέσα σε λυγμούς και παροξυσμούς
μέσα στην αλήθεια και το ψέμα
τη ζωή και τη σκλαβιά
θα μιλήσω.

Εγώ...
Θα κάνω ό,τι θες
Θα φωνάξω
Θα πολεμήσω
Θα ματώσω
Θα σου αλλάξω τη ζωή

Μα μόνο μην το κάνεις
Εσύ...

Κουσκούκης Γιάννης, Γ'4

Κενή ματιά... Κενή ψυχή

Η βία υπάρχει στην καθημερινότητα μας , άλλοτε εκκωφαντική και άλλοτε αθόρυβη. Συναντάται παντού, από τις μάχες που διεξάγονται σε εμπόλεμες ζώνες μέχρι τους δρόμους της γειτονιάς μας. Ο καθένας από εμάς γίνεται μάρτυρας ενός περιστατικού βίας, είτε λεκτικής, είτε σωματικής , είτε ψυχολογικής.

Αλήθεια, έχετε αναρωτηθεί ποτέ τι είναι η βία; Μπορείτε να την αναγνωρίσετε και να τη διακρίνετε από το «παιχνίδι»;

Έχετε σκεφτεί ποτέ τι σημαίνει ασκώ βία σε κάποιον;

Η βία έχει σκοπό να βλάψει , να τραυματίσει , να πληγώσει. Η βία είναι να χτυπάς κάποιον ανελέητα, να θες να του προκαλέσεις τόσο πόνο που να μην μπορεί να το ξεχάσει ποτέ. Να τον κατακεραυνώνεις με βιολογικές, να του ασκείς ψυχολογική πίεση, να μη δέχεσαι τα όρια του, να τα ξεπερνάς και να θες να του αφήσεις σημάδια, κυρίως στη ψυχή.

Βία είναι μια ληστεία για χρήματα και ας έγινε για βιοποριστικούς λόγους, βία είναι η εκμετάλλευση των ισχυρών σε βάρος των αδύναμων, βία είναι όλες οι μάχες που μαθαίνουμε στην ιστορία τόσα χρόνια και τα παπαγαλίζουμε λες και ήταν μια ειρηνική μάζωξη. Η Ιστορία είναι ένα «απέραντο σφαγείο» (Χέγκελ) όπου σφαγιάζεται ακόμα κόσμος στο όνομα της αναγκαιότητάς της.

Ας μην γελιόμαστε, η βία είναι παντού, δεν φωνάζει πάντα , πολλές φορές μένει βουβή, υποθάλπεται από τους ισχυρούς και συγκαλύπτεται όταν αφορά αυτούς.

Κι ξέρετε ποιο είναι το χειρότερο; Ότι εμείς το γνωρίζουμε αυτό. Αλλά κλείνουμε τα μάτια και κάνουμε τους τυφλούς. Ή για την ακρίβεια δεν κάνουμε καν τον κόπο να βλεφαρίσουμε. Αδιαφορούμε με τα μάτια ανοιχτά. Ορθάνοιχτα.

Έχουμε συνηθίσει να βλέπουμε την ωμή βία, που πλέον δεν μας προκαλεί εντύπωση. Έχουμε ρυθμιστεί έτσι ώστε να το θεωρούμε κάτι αποδεκτό για την κοινωνία. Τα μάτια μας είναι κενά. Κοιτούν, όμως δε βλέπουν. Τα αυτιά μας έχουν ακουστικό βαρηκοΐας που η μπαταρία του πέφτει όποτε γινόμαστε μάρτυρες της βίας. Όσο για το στόμα μας, το έχουμε κλειδώσει και έχουμε πετάξει μακριά το κλειδί...

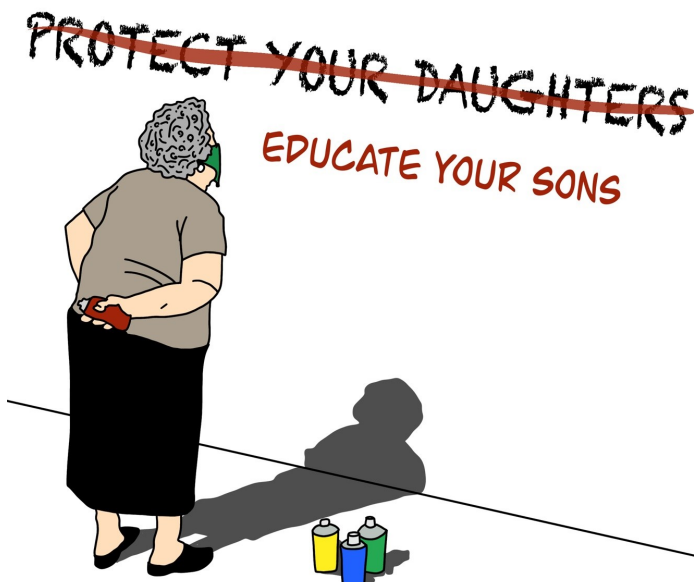
«Δεν φοβήθηκα αυτόν που με χτυπούσε με μίσος, αλλά αυτόν που με κοιτούσε με απάθεια. Ούτε που απέστρεψε το βλέμμα του. Ήταν εκεί, με είδε που πονούσα , αλλά δε μίλησε. Τα μάτια του ήταν κενά. Και η ψυχή του επίσης»

Πίτσου Φωτελίνα, Γ'2

Η βία

Προσπαθώ να πω τα πράγματα με τ' όνομά τους και κάθε τόσο συναντώ καινούργιες δυσκολίες. Λόγου χάρη να πω τη βία, βία, όχι ειρηνευτική επέμβαση τη βία των πλουσίων και ισχυρών, ούτε αναπόφευκτες ακρότητες τη βία των φτωχών και καταπιεσμένων. Με δυσκολεύουν οι μεταλλάξεις αυτού που λέμε αναγκαιότητα της Ιστορίας οι αντιστροφές στις κινήσεις των πολιτικών οι αναρίθμητες αναλύσεις των δημοσιολόγων όμως κυρίως με περιπλέκουν οι δικές μου ερμηνείες κι ενοχές. Θα 'θελα πλέον να πω ανοιχτά ότι έφτασα να απεχθάνομαι την κάθε, όποιου και να 'ναι, βία.

Τ. Πατρίκιος

Γιατί πρέπει να εκλείψει ο ρατσισμός και η βλακεία;

Ο Θανάσης Καμπαγιάννης σπούδασε στη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και συνέχισε τις μεταπτυχιακές σπουδές του στο Τμήμα Ιστορίας και Πολιτικής Επιστήμης του Παντείου Πανεπιστημίου. Είναι δικηγόρος στην Αθήνα και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Εκπροσώπησε τους Αιγύπτιους αλιεργάτες ως δικηγόρος πολιτικής αγωγής στη δίκη της Χρυσής Αυγής.

Μια από τις πιο συγκλονιστικές στιγμές της ζωής μου ήταν όταν γνώρισα τον Αιγύπτιο ψαρά Αμπουζίντ Εμπάρακ. Ο Αμπουζίντ ζούσε χρόνια στην Ελλάδα. Το 2013, μπήκαν τη νύχτα στο σπίτι του μέλη της Χρυσής Αυγής, τον ξυλοκόπησαν άγρια και τον άφησαν αναίσθητο νομίζοντας ότι είχε πεθάνει. Ευτυχώς έζησε, αν και του έχουν μείνει κουσούρια για όλη του τη ζωή.

Αυτός ο άνθρωπος δεν μπορούσε να καταλάβει πώς ήταν δυνατό να τον χτυπήσουν χωρίς να έχει κάνει κανένα κακό, μόνο και μόνο επειδή ήταν ξένος. Κι όμως, τα μέλη της εγκληματικής οργάνωσης της Χρυσής Αυγής τον σκότωσαν μόνο γι' αυτόν τον λόγο, επειδή αυτό τους υπαγόρευε η ναζιστική τους ιδεολογία. Ο Αμπουζίντ, όταν τον γνώρισα στην αρχή, ήταν δύσπιστος απέναντί μου. Όταν όμως κατάλαβε ότι ήμουν στο πλευρό του, μου χαμογέλασε και μου είπε πως πριν με γνωρίσει έλεγε ότι μπήκαν Έλληνες στο σπίτι του για να τον σκοτώσουν. Τώρα όμως καταλαβαίνει ότι οι Έλληνες δεν είναι όλοι το ίδιο.

Αυτό το περιστατικό μου έδειξε πως ο Αμπουζίντ είχε κινδυνέψει να συμμεριστεί τις ιδέες εκείνων που ήθελαν να τον δολοφονήσουν. Και αυτό με το σειρά του μου έφερε στο μυαλό μια ωραία αντίστοιχη ιστορία του Μπρεχτ:

Ο κ. Κ. έτυχε κάποτε να περνάει από μια πόλη που την είχε κυριέψει ο εχθρός της χώρας όπου ζούσε. Τον πλησίασε τότε ένας αξιωματικός του εχθρού και τον ανάγκασε να κατεβεί από το πεζοδρόμιο. Ο κ. Κ. κατέβηκε και διαπίστωσε ξαφνικά ότι είχε αγαναχήσει ενάντια σ' αυτόν τον άνθρωπο, και μάλιστα όχι μόνο ενάντια στον άνθρωπο μα προπαντός ενάντια στη χώρα που άνηκε ο άνθρωπος αυτός, τόσο, που ευχήθηκε να γίνει ένας σεισμός και να την καταπιεί. Γιατί, ρώτησε ο κ. Κ., έγινα εθνικιστής εκείνη τη στιγμή; Γιατί συνάντησα έναν εθνικιστή. Μα γι' αυτό ακριβώς πρέπει να εξολοθρεύουμε τη βλακεία: γιατί κάνει βλάκες αυτούς που τη συναντούν.

Καμπαγιάννης Θανάσης, δικηγόρος

Στην κοιλάδα με τους ροδώνες

Αλήθεια -των αδυνάτων αδύνατο -
ποτές δεν εκατάφερα να καταλάβω
αυτά τα όντα που δεν βλέπουνε
το τερατώδες κοινό
γνώρισμα τ' ανθρώπου...
- το εφήμερο της παράλογης ζωής του -
κι ανακαλύπτουνε διαφορές
- γιομάτοι μίσος - διαφορές
σε χρώμα δέρματος θρησκεία...

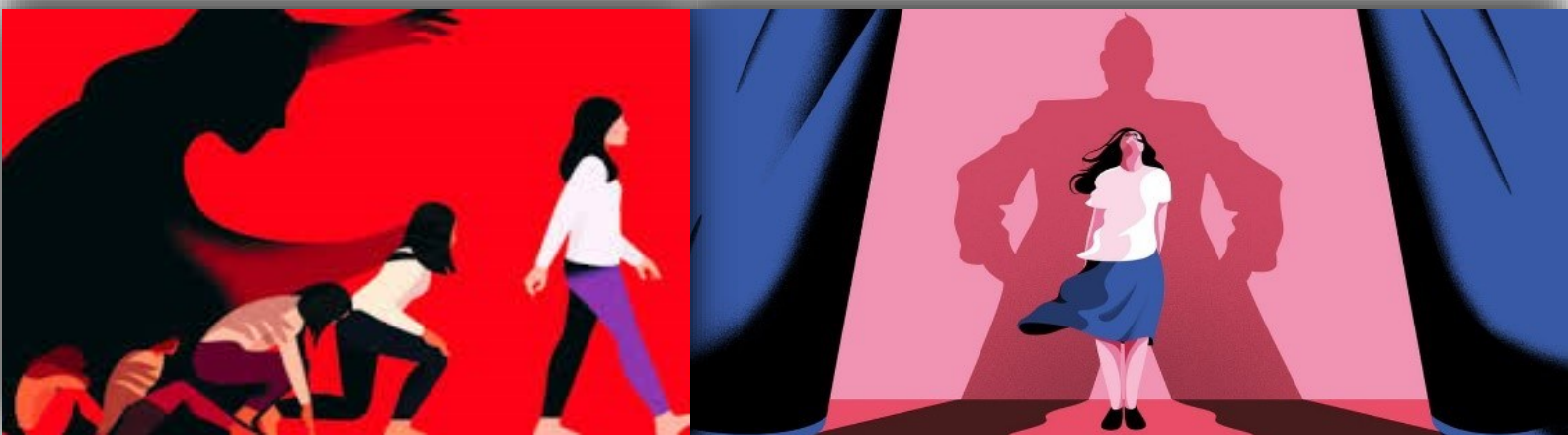
Ν. Εγγονόπουλος

Αίτηση ανθρωπισμού

Βία, φόνοι. Τελικά τι συμβαίνει πια; Με αφορμή τη γυναικοκτονία της 41χρονης εγκύου που δολοφονήθηκε από τον ίδιο της τον σύντροφο στην Καλαμαριά, έχω την ανάγκη να εκφράσω τα δικά μου αισθήματα που αποπνέονται μέσα από περιστατικά παρόμοιας φύσης.

Η ερώτηση που κάνω είναι σε τι κόσμο ζούμε. Το πρόβλημα της έμφυλης βίας αντί να είναι σε ποσοστά αφανισμού είναι στη κορύφωση του. Διαιωνίζεται ο φόβος και ο ενδοιασμός. Βλέπουμε συνεργάτες, συντρόφους, φίλους, αδέρφια, ξένους να παλεύουν ο ένας να λαγγίψει το άνθισμα του άλλου. Μίσος. Απίστευτη αιτία; Ίσως ιστορικό επιθετικών συμπεριφορών, φθόνος, ελεγκτικές σχέσεις, λανθασμένος ορισμός του ανδρισμού, καταχρήσεις,

ψυχολογική ανεπάρκεια; Το καθεστώς μας είναι δημοκρατικό, ισότητα, σεβασμός λένε... Οι έννοιες αυτές δεν είναι καθρέφτης της κοινωνίας που ζω. Τα χαρτιά και οι νόμοι είναι μόνο η επιφάνεια. Βλέπουμε άντρες να σκοτώνουν γυναίκες, να τις στοχοποιούν, να τις καταστρέφουν, ίσως λόγω της απόρθητης πλέον παρουσίας τους; Δεν γνωρίζω, δεν ενδιαφέρομαι. Βλέπουμε κακοποιηθείσες παιδιών, ευνουχισμό και στιγματισμό όλης τους της ζωής. Βλέπουμε τα στερεότυπα που φαινομενικά εξαλείφονται να έχουν δεμένα τα άκρα τους με όλα τα «σχοινιά» - μια δύναμη που αποτυπώνεται παντού- και πλήττει παροδικά. Ομοφοβία, εθνικισμός, φανατισμός, σεξισμός. Κανένα έλεος, βιαιότητα. Ένα μεγάλο ΟΧΙ στη διαφορετικότητα και ένα τεράστιο ΝΑΙ στον συντηρητισμό.

Θέλω όμως να επικεντρωθώ στο θέμα της γυναικοκτονίας. Ένα φαινόμενο που διαλύει κάθε αίσθημα και ύπαρξη σεβασμού στη προσωπικότητα μου ως γυναίκα. Γυναίκα. Ένα είδος που από την υποτίμηση που κατακλυζόταν άρχισε σταδιακά και με την πάροδο του χρόνου να κατακτάει και να κερδίζει την θέση που του αξίζει. Ελλοχεύονται όμως καθοριστικοί κίνδυνοι. Κίνδυνοι που έρχονται συνειδητά. Αξιοπρέπεια είναι έμφυτο χαρακτηριστικό, δύσκολα το συναντάει κανείς. Άντρες νιώθουν υποδεέστεροι. Ξαφνικός τρόμος. Γενεσιουργός αιτία του συγκεκριμένου είναι η πατριαρχία. Αποδικωπούν εσφαλμένα τον ορισμό του φεμινισμού σε μισανδρισμό. Συγχέονται λοιπόν δύο ανεξάρτητες λέξεις με την δημιουργία μίας καινούριας. Θίγονται προσωπικά και βαθιά. Έπειτα το αποτυπώνουν στη πράξη, με τον πιο εύκολο τρόπο. Τον φόνο. Τον επώδυνο πόνο. Εγκολπώνονται όλη την πίεση που έχουν δημιουργήσει και σκοτώνουν τις ίδιες τους τις γυναίκες. Επιβάλλονται με την «τιμωρία» που απονέμουν. Κάθε μέρα 137 γυναίκες «φεύγουν» από την ζωή με δολοφόνους τους συντρόφους. Φύσις-δύναμη; Καταφέρνουν τον σκοπό τους. Ντρέπομαι. Το γυναικείο φύλο μένει στάσιμο, δεν εμφανίζεται συχνά σε χώρους ηγεσίας, επιστήμης, γιατί το αμφισβητούν. Αμφισβητούν το αυτονόητο... την ίδια τους τη ζωή.

Επιζητώ να δω μία βελτίωση. Μία βοήθεια, θέλω να δω ανθρωπιστές. Ποινές, διώξεις, νόμους. Αποτελεσματικότητα. Νοσταλγώ, λοιπόν, να αισθανθώ γυναίκα, αλλά κυρίως ισχυρός και αυτόνομος άνθρωπος.

Σπυριδωνίδου Σοφία, Β'4

Να σκέφτεσαι τους άλλους

Καθώς ετοιμάζεις το πρωινό σου, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Μην ξεχνάς να ταΐζεις τα περιστέρια.

Όταν πολέμους ξεκινάς, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Μην ξεχνάς όσους λαχταρούν την ειρήνη.

Όταν πληρώνεις το νερό, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Εκείνους που μόνο τα σύννεφα έχουν να τους θηλάσουν.

Όταν γυρνάς στο σπιτικό σου, να σκέφτεσαι τους άλλους

.Μην ξεχνάς όσους ζουν σε αντίσκηνα.

Όταν τα αστέρια μετράς πριν κοιμηθείς, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Εκείνους που δεν έχουνε πού να πλαγιάσουν.

Όταν ελεύθερα μιλάς, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Εκείνους που δεν τους αφήνουν να μιλήσουν.

Και καθώς σκέφτεσαι εκείνους τους άλλους,

στον εαυτό σου γύρισε και πες:

-Αχ και να ήμουν ένα κερύ στο σκοτάδι

Μ.Νταρούις

«Δεν θυμάμαι τι έφαγα εχθές»

-Τι έφαγες χτες;

-Δεν θυμάμαι.

Πόσες φορές έχουμε βρεθεί σ' αυτή την κατάσταση που η μνήμη μας μάς απατά και αδυνατούμε να θυμηθούμε τι κάναμε χτες;

Η συμπεριφορά αυτή από πολλούς περνά απαρατήρητη, θεωρώντας την ένα «παιχνίδι» του μυαλού. Παρ' όλα αυτά περιγράφει με απόλυτη ακρίβεια την έμφυτη κλίση του ανθρώπου προς τη λήθη. Η ανθρώπινη ορθοφροσύνη στην προσπάθεια της να απωθήσει κάποια άχρηστη ή δυσάρεστη πληροφορία ή εμπειρία καταφεύγει στην ικανότητα αυτήν. Τι συμβαίνει όμως όταν η παραπάνω κατάσταση συναντά τα κοινωνικά προβλήματα. Καθημερινά πραγματοποιούνται κοινωνικές αδικίες, βιασμοί, ξυλοδαρμοί, δολοφονίες και συγκεκριμένα γυναικοκτονίες. Στην αρχή εκφράζεται η οργή και η αγανάκτηση, στην συνέχεια όμως αντικαθίστανται από τη λησμονή και όλα τα συμπαρομαρτούντα κοινωνική απάθεια, αδιαφορία, ατομιστική συμπεριφορά.

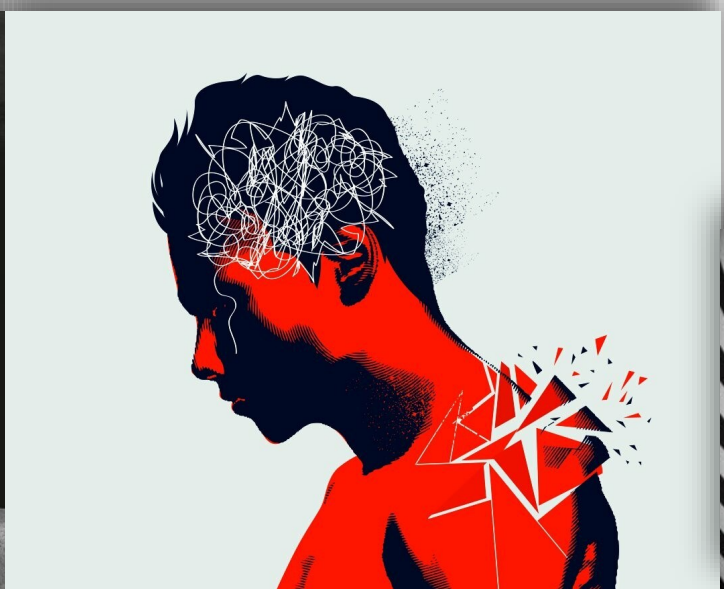
Πως γίνεται να ξεχνάμε το οτιδήποτε γίνεται μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα και να πέφτει η κοι-

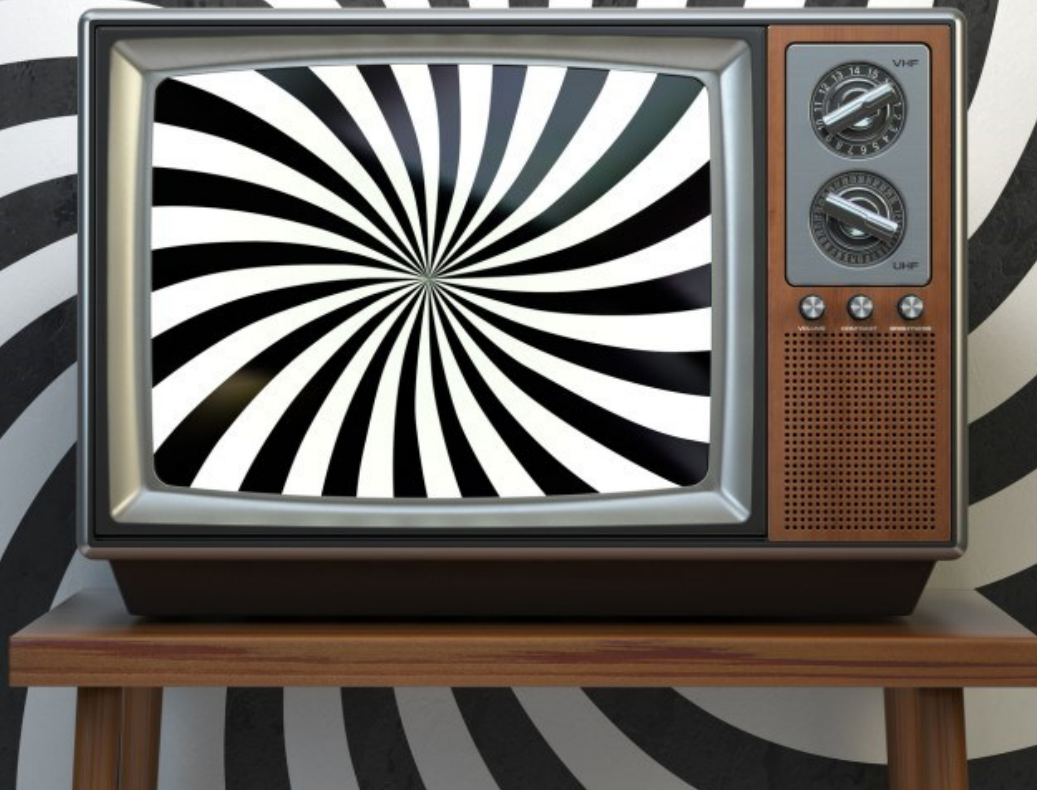
νωνική μας ενσυναίσθηση θύμα στις «διαθέσεις» του χρόνου;

Ίσως, στην προσπάθεια μας να ξεφύγουμε από την κοινωνία, στην οποία πασχίζουμε να επιβιώσουμε, κλείνουμε τα μάτια σε όλα εκείνα προβλήματα που αποτελούν την ανοχή της. Η διηλεκτική επαφή με τη λήθη μας οδηγεί στην αδιαφορία και εν τέλη στην συνήθεια. Εξαιτίας της τελευταίας, η έκφραση της δυσάρεσκειας όπως και οι διαδηλώσεις, ελαττώνονται όχι μόνο σε αριθμό αλλά και σε διάρκεια εκτός και αν είναι καταγεγραμμένες στο καθορισμένο ημερολόγιο, όπως για παράδειγμα στο πολυτεχνείο.

Ο μοναδικός τρόπος να αντιμετωπιστούν τα κοινωνικά προβλήματα, είναι αν κοιτάξουμε κατάματα τις δικές μας ελλείψεις και διατηρήσουμε τη μνήμη μας ζωντανή, τη σκέψη μας σε εγρήγορση, τα μάτια της ψυχής μας ανοιχτά.

Κουσκούκης Γιάννης, Γ'4

«Οι ειδήσεις των οκτώ»

Ζούμε στο 2024, στην εποχή που με την εξέλιξη της τεχνολογίας οι αποστάσεις έχουν μηδενιστεί. Οτιδήποτε συμβεί σε οποιαδήποτε γωνιά της γης ταξιδεύει με αστραπιαία ταχύτητα στον υπόλοιπο πλανήτη. Και παρ' όλο που κάποιος λαμβάνοντας αυτά υπόψη θα περίμενε η ενημέρωση να γίνεται με τον ιδανικότερο τρόπο, σήμερα η πραγματική ενημέρωση των ανθρώπων ουσιαστικά δεν υπάρχει. Αυτό που θεωρούμε σήμερα ενημέρωση δεν είναι τίποτα παραπάνω από ένα μέσο εξυπηρέτησης «μεγάλων» συμφερόντων. Από αγαθό έχει πάρει την μορφή επιχείρησης. Με λίγα λόγια, πλέον οι ειδήσεις που μεταδίδονται μέσω της ενημέρωσης δεν επιλέγονται με γνώμονα το τι συμβαίνει στον κόσμο αλλά με το τι «πουλάει». Έτσι ένα γεγονός όσο βρίσκεται σε εξέλιξη μπορεί να βρίσκεται για μεγάλο χρονικό διάστημα στην επικαιρότητα και να συζητιέται παντού με πολύ σχολαστικό τρόπο, ώσπου να βρεθεί η επόμενη υποψήφια για την θέση αυτή είδηση. Έτσι σπάνια μαθαίνουμε για την κατάληξη ενός γεγονότος.

Για παράδειγμα, στη χώρα μας, τα τελευταία χρόνια η μία γυναικοκτονία διαδέχεται την άλλη. Κάθε φορά όλα τα κανάλια και οι ιστοσελίδες μιλούν για το πε-

ριστατικό και τη θλίψη την οποία προκαλεί η είδησή του. Και κάθε φορά η μία θάβεται στην σκιά της επόμενης τραγικής είδησης... Και κάπως έτσι τις περισσότερες φορές δεν μαθαίνουμε ποτέ εάν ο δράστης έλαβε την ποινή που θα έπρεπε... και οι γυναικοκτονίες συνεχίζονται αφού κανείς δεν μιλά για την τιμωρία του θύτη...

Φυσικά αυτός ο φαύλος κύκλος δεν αφορά μόνο τα περιστατικά εγκλημάτων γυναικοκτονίας... Ποιος μιλάει σήμερα για την κατάσταση και την ζωή των ανθρώπων στο Αφγανιστάν; Ή για τον πόλεμο στην Συρία που εδώ και 13 χρόνια μαστίζει τη χώρα; Ποιος μιλάει σήμερα για την δολοφονία του Αντώνη, για το αν τιμωρήθηκαν εκείνοι που τον σκότωσαν; Ή για το έγκλημα στα Τέμπη που επειδή δεν συνέφερε πολλούς να ακουστεί με το πραγματικό του όνομα βαπτίσθηκε ατύχημα;

Ζούμε στο 2024, στην εποχή που μια είδηση διαρκεί όσο ορίζουν οι ειδήσεις των οκτώ...

Καρακασίδου Ελένη, Α'2

Η απομίμηση του εαυτού μου

Πριν ξεκινήσω και αραδιάζω αυτά που έχω στο μυαλό μου, θέλω πρώτα να σκεφτείτε.

Πόσες φορές νιώθετε ότι «αλλάξατε» για να ενταχθείτε σε μια παρέα;

Στις μέρες μας, παρατηρείται αρκετά συχνά σε παιδιά της ηλικίας μας να προσαρμόζονται σε συνήθειες μιας ομάδας για να μπορέσουν αφομοιωθούν από αυτή. Κάτι το οποίο δεν είναι απαραίτητα κακό, αφού κατά τη διάρκεια της εφηβείας ανακαλύπτουμε τον εαυτό μας και διαμορφώνουμε την προσωπικότητά μας. Είναι λογικό λοιπόν να υιοθετούμε συμπεριφορές, που θα ολοκληρώσουν τον χαρακτήρα μας.

Αλλά αυτές οι συμπεριφορές ολοκληρώνουν τελικά τον χαρακτήρα μας ή κατασπαράζουν και αυτόν που είχαμε διαμορφώσει τόσα χρόνια;

Κάνουμε αμοιβαίους συμβιβασμούς ή μόνο υποχωρήσεις;

Το να ενταχθείς σε μια παρέα δεν είναι εύκολο όταν δεν έχετε τις ίδιες συνήθειες, προτιμήσεις και πεποιθήσεις. Αλλά γιατί απαραίτητα πρέπει να τα αλλάξεις όλα αυτά για να ταιριάξεις σ' αυτή;

Σας έχει τύχει ποτέ να κάνετε κάτι επειδή το κάνει η παρέα σας αλλά εσείς να μην συμφωνείτε με αυτό; Να το αισθάνεστε λάθος όμως να το έχετε κρύψει καλά μέσα σας που να το βλέπετε πλέον σαν σωστό.

Επίσης, σας έχει τύχει ποτέ να έρθετε κοντά με άτομα που πιστεύατε ότι δεν θα είχατε ποτέ κάτι να πείτε;

Καμιά φορά χρειάζεται να δίνουμε προτεραιότητα στον εαυτό μας. Να τον σεβόμαστε και να τον αγαπάμε. Δεν χρειάζεται να τον τσαλαπατάμε για να κάνουμε φίλους. Πολλές φορές μιμούμαστε συμπεριφορές που δεν μας αντιπροσωπεύουν, κάπου μέσα μας υπάρχει το αίσημα του λάθους αλλά δε θέλουμε πάντα να το νιώσουμε. Ίσως γιατί φοβόμαστε τη μοναξιά. Ίσως γιατί μας έχουν πείσει ότι είναι σωστό. Ίσως πάλι γιατί ντρεπόμαστε που είμαστε διαφορετικοί.

Όποιος και να είναι ο λόγος δεν αξίζει να κατστρέφουμε τον εαυτό μας μόνο και μόνο για να ταιριάξουμε σε μια φίλια.

Ο πραγματικό φίλος θα μας κάνει παρέα για τον εαυτό μας. Ο ψεύτικος για την απομίμηση του εαυτού μας.

Πίτσου Φωτειλένια, Γ'2

Ηγεμών εκ Δυτικής Λιβύης

Άρσε γενικώς στην Αλεξάνδρεια,
τες δέκα μέρες που διέμεινεν αυτού,
ο ηγεμών εκ Δυτικής Λιβύης
Αριστομένης, υιός του Μενελάου.
Ως τ' όνομά του, κι η περιβολή, κοσμίως, ελληνική.
Δέχονταν ευχαρίστως τες τιμές, αλλά
δεν τες επιζητούσεν· ήταν μετριόφρων.
Αγόραζε βιβλία ελληνικά,
ιδίως ιστορικά και φιλοσοφικά.
Προπάντων δε άνθρωπος λιγομίλητος.
Θα 'ταν βαθύς στες σκέψεις, διεδίδετο,
κι οι τέτοιοι το 'χουν φυσικό να μη μιλούν πολλά.

Μήτε βαθύς στες σκέψεις ήταν, μήτε τίποτε.
Ένας τυχαίος, αστείος άνθρωπος.
Πήρε όνομα ελληνικό, ντύθηκε σαν τους Έλληνας,
έμαθ' επάνω, κάτω σαν τους Έλληνας να φέρεται·
κι έτρεμεν η ψυχή του μη τυχόν
χαλάσει την καλούτσικην εντύπωση
μιλώντας με βαρβαρισμούς δεινούς τα ελληνικά,
κι οι Αλεξανδρινοί τον πάρουν στο φιλό,
ως είναι το συνήθειο τους, οι απαίσιοι.

Γι' αυτό και περιορίζονταν σε λίγες λέξεις,
προσέχοντας με δέος τες κλίσεις και την προφορά·
κι έπληττεν ουκ ολίγον έχοντας
κουβέντες στοιβαγμένες μέσα του.

Κ. Καβάφης

Γιατί το νιώθω; Το κουβάρι των συναισθημάτων.

Τη μια στιγμή μπορεί να αισθάνεσαι χαρά, την επόμενη φόβο, μετά λύπη, έπειτα έκπληξη. Όλο αυτό είναι ένα αδιάκοπο μοτίβο που δεν τελειώνει. Τα συναισθήματα είναι ένα ευρύ και ανεξάντλητο πεδίο έρευνας και γνώσης για τον άνθρωπο και αποτελεί ένα πολυδιάστατο και πολυσχιδές ζήτημα που από όποια πτυχή και αν το προσεγγίσεις, θα καταλήξεις στα ίδια ερωτήματα. Τι είναι όντως αυτό που νιώθουμε, πώς μας επηρεάζει, και πώς μπορούμε να το ελέγξουμε;

Όλα αρχίζουν από τον εγκέφαλό μας, το κέντρο ελέγχου μας, συγκεκριμένα από το μεταιχμιακό σύστημα του εγκεφάλου, του οποίου λειτουργία είναι ο έλεγχος των συναισθημάτων και της συμπεριφοράς, ενώ παίζει σημαντικό ρόλο στη μνήμη και στη μάθηση. Ειδικότερα, το συναίσθημα είναι μία σύνθεση στοιχείων όπως της συγκίνησης, της διάθεσης, των αισθήσεων και των σωματικών καταστάσεων. Επακόλουθο αυτής της σύνθεσης είναι η πρόκληση μεταβολών στην ομοιόσταση του σώματός μας καθώς και στην ψυχολογία του ατόμου που επηρεάζουν τη σκέψη και τη συμπεριφορά του. Μπορεί να νιώσουμε ένα 'κόμπο' στο στομάχι μας και να αναφερθούμε σε αυτό ως άγχος ή να νιώσουμε ένα φτερούγισμα στην καρδιά και μικρές πεταλουδίτσες να πετάνε στο στομάχι μας και να το αποδώσουμε σε ένα υπέρτατο συναίσθημα, τον έρωτα. Στην πραγματικότητα όμως αυτό που όντως συμβαίνει είναι πως η διασύνδεση του εγκεφάλου με τις ανατομικές δομές, στις οποίες διαιρείται το μεταίχμιο σύστημα, προκαλούν οξεία ενεργοποίηση ενός αριθμού ποικίλων συστημάτων του εγκεφάλου που "στέλνουν" ορισμένα "μηνύματα" σε συστήματα του υπόλοιπου σώματος προκαλώντας με αυτόν τον τρόπο αύξηση ή μείωση της καρδιακής συστολής, του μυϊκού τόνου, του ρυθμού της αναπνοής, καθώς και έκκριση ορμονών και ουσιών. Κατά συνέπεια αυξάνεται ή μειώνεται η ενέργειά μας, έχουμε ταχυπαλμία, χάνουμε την όρεξή μας και είμαστε πολύ σφιγμένοι ή χαλαροί.

Τα συναισθήματα είναι κάτι φυσικό, είναι πρωταρχικά ένστικτα, ακούσιες κινήσεις, αντιδράσεις ή λόγια. Υπάρχει ένα δίλημμα όσον αφορά την προέλευσή τους, αν είναι λειτουργίες του εγκεφάλου ή ψυχικές διεργασίες, πάντως είναι σίγουρο πως δεν ελέγχονται εύκολα. Είναι εύκολο να αντιληφθούμε αν ένα άτομο προσποιείται ή είναι απόλυτα ανυπόκριτος από τις εκφράσεις του προσώπου του ή από τη στάση του σώματός του. Στον αντίποδα, τα αληθινά συναισθήματα έχουν αποδειχθεί εξαιρετικά δύσκολο να ελεγχθούν, αλλά σε καμία περίπτωση ακατόρθωτο. Για να ελέγξεις τα συναισθήματά σου, πρωτίστως θα πρέπει να τα κατανοήσεις και έπειτα να περιθωριοποιήσεις την εκδήλωση των σωματικών και ψυχικών αντιδράσεων και μεταβολών που προκαλούνται από τα συναισθήματα που σε διακατέχουν. Πάνω στη διαχείριση και στην εκδήλωση των συναισθημάτων έχει βασιστεί ολόκληρος τομέας της ψυχολογίας καθώς και αρκετές θεωρίες συναισθημάτων. Ωστόσο, οι άνθρωποι χρησιμοποιούν τα συναισθήματά τους για να δημιουργήσουν τις αναμνήσεις τους, τις οποίες στη συνέχεια αποθηκεύουν ως εμπειρίες. Τα συναισθήματα βοηθούν στη σωστή αξιολόγηση των εμπειριών και αυτό καθιστά δυνατή τη ρύθμιση των σχέσεων με τους άλλους και βοηθούν στη λήψη αποφάσεων.

Αβίαστα θα μπορούσαμε να καταλήξουμε στο συμπέρασμα πως όσο επιστημονικά και αν αναλύσουμε το θέμα των συναισθημάτων, είναι αξιοσημείωτο το πως μας κάνουν να αισθανόμαστε. Αδιαμφισβήτητο όμως είναι γεγονός πως το συναίσθημα δεν υπακούει στη λογική. Δεν είναι μία συνειδητή πράξη αλλά μία ανάγκη, μία επιθυμία, ή ακόμα και μία ελευθερία έκφρασης.

Πεγυιούδη Βάλια, Α'5

Ανακαλύπτοντας την Μαγεία της Αληθινής Αγάπης

Η αγάπη πάντα διαδραμάτιζε κείριο ρόλο στις διαπροσωπικές μας σχέσεις. Ειδικότερα, δίνει νόημα στις ζωές των ανθρώπων αποτελώντας την ευγενικότερη εκδήλωση της ανθρώπινης ψυχής που πηγάζει από την ανάγκη του ατόμου να βγει από τα στενά όρια του εαυτού του και να έρθει σε βαθύτερη ψυχική επαφή με τον άλλον. Τέλος, είναι το ισχυρό συναίσθημα στοργής και αφοσίωσης που τρέφει ο ένας άνθρωπος για τον άλλον χωρίς ιδιότητα και υστεροβουλία, αλλά με αίσθημα ευθύνης και σεβασμού.

Η αγάπη εμφανίζεται στην καθημερινότητά μας σε ποικίλες μορφές. Ειδικότερα πρώτη έρχεται η γονεϊκή αγάπη που διέπεται από τρυφερότητα και στοργή

ανάμεσα στους γονείς και στα παιδιά. Έπειτα, ένας άλλος ισχυρός δεσμός που αναπτύσσεται στην οικογένεια είναι η αδελφική αγάπη που καλλιεργείται ανάμεσα στα αδέρφια. Στη συνέχεια, υπάρχει η ερωτική αγάπη που χαρακτηρίζεται από ισχυρό πόθο που τρέφει ένα άτομο για ένα άλλο πρόσωπο και συνοδεύεται με αισθήματα τρυφερότητας και αφοσίωσης. Τελευταία μορφή αποτελεί η αγάπη προς τον συνάνθρωπο και εκφράζει τη διάθεση να εδραιωθεί η καλοσύνη, η ισότητα και η δικαιοσύνη στον κόσμο ξεκινώντας από το αίσθημα ευθύνης και αλληλοσεβασμού για τον άλλον.

Είναι γνωστό ότι η αγάπη είναι μοναδικό και ανυπέρβλητο σε αξία συναίσθημα, που έχει τεράστια ση-

μασία για την ατομική και κοινωνική ζωή. Αναλυτικότερα, όσον αφορά σε ατομικό επίπεδο, το άτομο βελτιώνεται ηθικά καλλιεργώντας μέσα του αισθήματα ανιδιοτέλειας, λυτρώνοντάς τον από τον εγωισμό και την αλαζονεία. Επιπρόσθετα κάνει τον άνθρωπο να νιώθει πλήρης και ολοκληρωμένος κάνοντάς τον να απαλλαγεί από το αίσθημα του φόβου καθώς παράλληλα συμβάλλει στην δημιουργία υγιών ουσιαστικών σχέσεων μεταξύ των ανθρώπων. Από την άλλη μεριά, η αγάπη ενώνει τους ανθρώπους εδραιώνοντας το αίσθημα της αλληλεγγύης, ενώ ταυτόχρονα ατενίζει τον κόσμο με πίστη, ελπίδα και αισιοδοξία. Ωθεί τους ανθρώπους να αγωνίζονται για την επικράτηση των ανθρωπιστικών αξιών και να θέτουν σε προτεραιότητα το κοινό καλό και την ευημερία όλων α-

παλλαγμένη από ιδεοληψίες και φανατισμούς.

Στην εποχή μας η αξία της αγάπης έχει κλονιστεί σε σημαντικό βαθμό, πλέον σπανίζει στις ανθρώπινες σχέσεις και οι άνθρωποι έχουν χάσει την ικανότητα να αγαπούν αληθινά. Μερικά από τα κύρια γνωρίσματα αυτής της κρίσης είναι οι έντονοι ρυθμοί ζωής και η κρίση των ηθικών αξιών. Επιπλέον, η εμπορευματοποίηση και ο καταναλωτικός χαρακτήρας της σύγχρονης κοινωνίας, καθώς αξιολογούνται τα πάντα με βάση το υλικό κέρδος, απορροφά τον άνθρωπο από την ανιδιοτελή αγάπη οδηγώντας τον μονάχα στον δόλο. Επομένως, αποτέλεσμα όλων αυτών είναι η αποξένωση των ανθρώπων και η αδιαφορία για τον συνάνθρωπο.

Συνοψίζοντας, η αγάπη απορρέει θετικές συνέπειες τόσο στον άνθρωπο όσο και στην κοινωνία μας. Ωστόσο, στις μέρες μας οι άνθρωποι παραμερίζουμε την αξία της. Κρίνεται απαραίτητη τόσο η συμβολή της οικογένειας μαθαίνοντας στα μέλη της να αγαπούν πραγματικά, όσο και του σχολείου κάνοντας στους μαθητές να βιώσουν την προσφορά της αληθινής αγάπης. Ίσως έτσι

το «αγαπάτε αλλήλους» αποκτήσει σάρκα και οστά σε κάθε επικοινωνιακή περίπτωση της ζωής μας.

*Χαϊτά Μαριάννα &
Φλιππίδου Μαρία, Α΄5*

Η πραγματική Αγάπη

Η πραγματική αγάπη είναι να αγαπάς κάποιον τυφλά και απόλυτα αδιαφορώντας για το πως σου φέρεται ή τι σου έχει κάνει. Η αγάπη πρέπει να είναι αυτόφωτη, να έχει την δικιά της ζωή και να μην τρέφεται από τις πράξεις του άλλου.

Για να αγαπάς λοιπόν έτσι ή σκύλος πρέπει να είσαι... ή γονιός.

Από την ταινία του Σωτήρη Τσαφούλια «Κοινός Παρονομαστής»

Consumo, ergo sum... (*καταναλώνω, άρα υπάρχω)

Στη σημερινή εποχή κατακλυζόμαστε από αμέτρητες αγορές, είτε αυτές είναι online είτε πρόκειται για αγορές από καταστήματα. Μπορούμε να βρούμε τα πάντα πλέον, από θήκη για ζώνες, μέχρι ειδικά σουβέρ για ποτήρια «που απορροφούν και την παραμικρή σταγόνα υγρού που θα κυλήσει για να μην λερωθεί το τραπέζι μας».

Και εννοείται πως θα τα αγοράσουμε, γιατί ποιος δε χρειάζεται μια θήκη για τη ζώνη του και φυσικά, τα σουβέρ που θα μας προστατεύουν από τις εχθρικές διαθέσεις του καφέ που απειλεί να λερώσει το τραπέζι μας; Διότι τα απλά σουβέρ που έχουμε, δεν μας φτάνουν και θέλουμε να αγοράσουμε κι άλλα, και στη συνέχεια λίγα ακόμα για να συμπληρώσουμε τη συλλογή. Και μετά

τί; Δεν θα σταματήσουμε εκεί, θα ψωνίζουμε μέχρι να ικανοποιηθεί ο ανικανοποίητος εγωισμός μας να έχουμε τα πάντα, μέχρι και το τελευταίο άχρηστο αντικείμενο.

Καλώς ήρθαμε στον υπερκαταναλωτισμό λοιπόν, αν και για την ακρίβεια βρισκόμαστε ήδη σε αυτόν.

Η υπερκαταναλωτική μας μανία παροτρύνει κάθε είδους επιχείρηση να ανακαλύπτει εξευτελιστικά άχρηστα αντικείμενα τα οποία μας πείθει ότι τα χρειαζόμαστε μέσω των διαφημίσεων. Η πλήση εγκεφάλου λειτουργεί αποτελεσματικά, αφού χιλιάδες καταναλωτές σπεύδουν να αγοράσουν το συγκεκριμένο προϊόν, το οποίο αν δεν το αποκτήσουν δεν θα μπορέσουν να «ζήσουν».

Ο υπερκαταναλωτισμός έχει αρχίσει και εξαπλώνεται σαν αρρώστια, και οι «ασθενείς», εμείς, βουλιάζουμε στον βούρκο των πωλήσεων όλο και πιο πολύ. Είμαστε θύματα ενός πολύ καλοσχεδιασμένου εγκλήματος marketing, το οποίο ενεργοποιεί τον εξής φαύλο κύκλο:

Η διαφήμιση πείθει, οι καταναλωτές ψωνίζουν, το προϊόν αγοράζεται, η παραγωγή αυξάνεται.

Επομένως, περισσότεροι καταναλωτές ψωνίζουν και συμβάλλουν στην παραγωγή ακόμη περισσότερων προϊόντων. Πού τελειώνει αυτό;

Μόνο του δεν πρόκειται να σταματήσει. Μόνο εμείς μπορούμε να το τελειώσουμε.

Βασική προϋπόθεση είναι την επόμενη φορά που θα πάμε να αγοράσουμε κάτι, να αναρωτηθούμε:

-Το θέλω;

-Το χρειάζομαι;

-Έχω κάτι παρόμοιο, που μπορεί να χρησιμεύσει αντί αυτού;

-Μπορώ να ζήσω χωρίς αυτό;

-Υπάρχω χωρίς αυτό;

Αν απαντήσουμε ειλικρινά σε αυτές τις ερωτήσεις, θα καταλάβουμε τι πραγματικά αξίζει να αγοράσουμε και τι όχι.

Πίτσου Φωτειλένια, Γ'2

Μες τη λεηλασία

Ο χρόνος μου λεηλατημένος
Οι χίλιες καθημερινές ανάγκες
σαν πεινασμένα αγριόσκυλα
του ξεκολλάν κι ένα κομμάτι.

Τίτος Πατρίκιος

Η λέξη

Η λέξη αποκτά νόημα όταν αξίζει να ειπωθεί και όχι όταν απλά προφέρεται.

Η λέξη φυλακίζεται στις ψυχές των ανθρώπων και μένει εγκλωβισμένη, μέχρι να βρεθεί το θάρρος και να τις σώσει από τη φυλακή τους.

Κι αν το θάρρος δεν εμφανιστεί ποτέ;

Ή ακόμα χειρότερα αν εμφανιστεί όταν θα είναι ήδη πολύ αργά;

Η φωνή μας είναι το όπλο μας ενάντια στη στέρηση της ελευθερίας και οι λέξεις που αρθρώνουμε είναι οι σφαίρες που σημαδεύουν τα άγρια θηρία που μας κρατάνε δέσμιους. Όμως, οι σφαίρες πρέπει να εκτοξευθούν την κατάλληλη στιγμή για να βρουν στόχο, γιατί αν μείνουν πολύ καιρό στο όπλο σκουριάζουν μαζί του και πεθαίνουν.

Κι αν το όπλο πυροβολήσει όταν δεν υπάρχουν πλέον θηρία, η σφαίρα πέφτει στο κενό, χάνεται και δε τη ξαναβλέπει ποτέ κανείς.

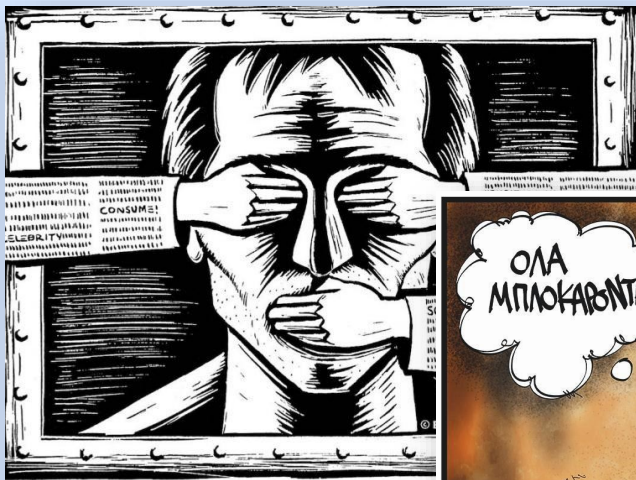
Η λέξη λαβώθηκε, πληγώθηκε τόσα χρόνια φυλακή.

Η λέξη σκοτώθηκε.

Εμείς την σκοτώσαμε.

Με τη σιωπή μας.

Και μαζί της, σκοτώσαμε και την ελεύθερη ψυχή μας

Πίτσου Φωτειλένια, Γ'2

«Πᾶσά τε ἰδέα κατέστη θανάτου», Θουκυδίδης...

Αρχές 21ου αιώνα. Το ανθρώπινο είδος έχει διαπρέψει στις επιστήμες και την τεχνολογία, έχει καταφέρει να εκμηδενίσει τις αποστάσεις, τη στιγμή που επιβαρύνει διαρκώς το περιβάλλον, οξύνει την αντιπαράθεση μεταξύ των κρατών και αδιαφορεί για τα ουσιαστικά προβλήματα που αντιμετωπίζει. Ωστόσο, δεν έχει κατορθώσει ακόμη να εξηγήσει τι είναι ο θάνατος, που τόσο εύκολα σκορπά... Λοιπόν, τί να σημαίνει άραγε ο θάνατος;

Στις γειτονικές μας χώρες μαινεται ακόμα ο πόλεμος. Άνθρωποι χάνουν άδικα τη ζωή τους! Αυτοί, χωρίς να έχουν καμία ευθύνη για τον παραλογισμό των κυβερνόντων, θυσιάζουν την ίδια τους τη ζωή για να δώσουν ένα ηχηρό μήνυμα στους υποκινητές του πολέμου, πως αυτό που για κάποιους ονομάζεται τιμωρία, εξαφάνιση ή και καταστροφή, για κάποιους άλλους ονομάζεται λύτρωση και γαλήνη. Ο θάνατος δηλαδή αποκτά ξαφνικά χαρακτήρα απελευθερωτικό, προσφέροντας λύτρωση

στις ψυχές των θυμάτων. Γιατί αυτοί, αν και από τη μία αφήνουν τις απολαύσεις της ζωής, απαλλάσσονται από μια αέναη εσωτερική πάλη ανάμεσα στο καλό και το κακό, το ηθικό και το ανήθικο, τη χαρά και τη θλίψη...

Στην άλλη όψη του νομίσματος βρίσκεται η δυστυχία, στην οποία βυθίζεται ο θάνατος τους ανθρώπους. Αυτή θα μπορούσε κανείς να πει ότι είναι η πιο αβάσταχτη πλευρά του θανάτου. Πόνος, απόγνωση, απομόνωση. Το άτομο καταδικάζεται σε έναν αιώνιο αγώνα με δαίμονες και ανθρώπους. Μένει βοήθητο και απαρνηγόρητο απέναντι στις δυσκολίες που κουβαλάει το μέλλον. Παράλληλα, το πένθος, που λιμνάζει πλέον μέσα του, προκαλεί αισθήματα σκοτεινά, μίσος και εμπάθεια.

Ο Σαίξπηρ κάποτε είπε στο έργο του «Τρικυμία»: «*Είμαστε φτιαγμένοι από τα υλικά των ονείρων. Τη φτωχική μας τη ζωή την περιβάλλει ο*

ύπνος». Εμείς πλέον γνωρίζουμε πως αυτό θα ισχύει μέχρι το νέφος του μυαλού μας χαθεί στον άνεμο που λυσομανάει... Τότε θα κινήσει να βρει μια νέα ζωή, μία ζωή υπαρκτή. Τότε μόνο θα ανοίξουμε τα μάτια μας και θα αντικρίσουμε το πόνο που σιγά σιγά κυριεύει ολόκληρη την ανθρωπότητα.

Παναγωτίδου Ειρήνη, Α'5

Στρατηγέ, το τανκς σου είναι δυνατό μηχανήμα.
Θερίζει δάση ολόκληρα, κι εκατοντάδες άνδρες αφανίζει.
Μόνο που έχει ένα ελάττωμα:
Χρειάζεται οδηγό.

Στρατηγέ, το βομβαρδιστικό σου είναι πολυδύναμο.
Πετάει πιο γρήγορα απ' τον άνεμο, κι απ' τον ελέφαντα σηκώνει
βάρος πιο πολύ.
Μόνο που έχει ένα ελάττωμα:
Χρειάζεται πιλότο.

Στρατηγέ, ο άνθρωπος είναι χρήσιμος πολύ.
Ξέρει να πετάει, ξέρει και να σκοτώνει.
Μόνο που έχει ένα ελάττωμα:
Ξέρει να σκέφτεται.

Μ. Μπρεχτ

Η γέννηση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Στην καθημερινότητα μας είμαστε τυχεροί που ζούμε σε ένα κόσμο που σέβεται και προστατεύει τα ανθρώπινα δικαιώματα. Αυτό όμως δεν συμβαίνει παντού και πάντα. Ουσιαστικά τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι μια πρόσφατη εφεύρεση του ανθρώπινου νου αλλά στον διάβα της ιστορίας έχουμε στοιχεία για δικαιώματα που αποδόθηκαν στους ανθρώπους όπως ο κύλινδρος του Κύρου του Μέγα στην Μεσοποταμία ή και τα πρώτα συντάγματα που προέκυψαν από την Αμερικανική (1775 μ.χ) και γαλλική επανάσταση (1789 μ.χ).

Όλα ξεκίνησαν στις 10 Δεκεμβρίου το 1948, τότε όλα σχεδόν τα έθνη -κράτη του πλανήτη συνεδρίασαν στον νεοϊδρυθείς οργανισμό ηνωμένων εθνών (ΟΗΕ) με έδρα την Νέα Υόρκη ΗΠΑ. Τα έθνη μετά την τραγωδία του Β' Παγκόσμιου πολέμου και την σφοδρή απαξίωση και ισοπέδωση της ανθρώπινης αξίας και ζωής τα έθνη θέλησαν να δώσουν ένα τέλος στον πόλεμο και την καταστροφή και να διασφαλίσουν την ειρήνη και ευημερία στον πλανήτη. Υπό την αιγίδα της Eleanor Roosevelt κατέληξαν σε μια διακήρυξη 30 άρθρων με κάποια από τα βασικότερα δικαιώματα για τον άνθρωπο, όπως το δικαίωμα του ασύλου ή το δικαίωμα της ισότητας απέναντι στον νόμο κ.ά. Έτσι γεννήθηκε η οικουμενική διακήρυξη των Ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπου ισχύει από το 1948 μέχρι και σήμερα. Έπειτα δημιουργήθηκαν και διάφορες συνθήκες και συμβάσεις όπως αυτή της Γενεύης και την χάρτα των δικαιωμάτων του παιδιού. Όποτε με τα από τις διακηρύξεις αυτές τα κράτη οφείλανε να σέβονται αυτήν την συνθήκη στα εθνικά τους δικαστήρια αλλά και να τα προασπίζουν. Δυστυχώς όμως αυτόν δεν γινόταν και γίνεται πάντα. Παραδειγματικά μπορούμε να αναφέρουμε τον πόλεμο της Κορέας, του Βιετνάμ, της Ουκρανίας τώρα αλλά και αλλά πολλά.

Απότοκο όλων αυτών των συνθηκών είναι

πως ο άνθρωπος χρειάζεται την εξασφάλιση των δικαιωμάτων του καθώς χωρίς αυτά δεν θα ήταν το ίδιο δυνατή και ποιοτική η ζωή μας. Για αυτό και τα έθνη δημιούργησαν όλα αυτά τα νομικά σύμφωνα για τον σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και ζωής. Όπως είπε και ο Βολταίρος (François-Marie Arouet) 'Διαφωνώ με ό,τι λες, αλλά θα υπερασπιστώ μέχρι θανάτου το δικαίωμά σου να το λες.'

Γεωργιάδης Αναστάσης, Α'5

Διαφωνώ με ό,τι λες,
αλλά θα υπερασπιστώ
μέχρι θανάτου το δικαίωμά
σου να το λες'

-Βολταίρος

Παιδιά ενός κατώτερου Θεού

Η Άννα Μηλιοπούλου, ακτιβίστρια, έχει εργαστεί σε δομές προσφύγων με έντονη δράση στα ασυνόδευτα προσφυγόπουλα. Η «Πένα» του 3^{ου} ΓΕΛ Καλαμαριάς συνομιλεί της και θέτει καίρια ερωτήματα...

-Πείτε μας, με λίγα λόγια, ποια είναι η εθελοντική σας δράση;

Εργάζομαι στο πεδίο του Προσφυγικού από το 2016. Σε όλη αυτή τη διάρκεια έχω απασχοληθεί στον τομέα της Προστασίας γενικού πληθυσμού και ασυνόδευτων ανηλίκων και επίσης στον τομέα της Επικοινωνίας. Κατά τη διάρκεια των φοιτητικών μου χρόνων, υπήρξα εθελόντρια σε διάφορες οργανώσεις που στηρίζουν Άτομα με Αναπηρία, Άτομα που επέζησαν από τις διάφορες μορφές της Ανθρώπινης Εμπορίας, σε εκπαιδευτικά προγράμματα κατά του Ρατσισμού και της Ξενοφοβίας και άλλες.

-Θα θέλαμε να μας εξηγήσετε τα κίνητρα που σας έχουν οδηγήσει στην ακτιβιστική δράση. Πως νιώθετε για αυτό που προσφέρετε;

Επιθυμώ η παρουσία μου σε αυτόν τον κόσμο να λειτουργεί στο πλαίσιο της κατανόησης και της συνύπαρξης με το υπόλοιπο σύνολο. Θεωρώ ότι από τα απαραίτητα που πρέπει να κάνω ως κομμάτι αυτής της κοινωνίας είναι να συνεισφέρω εκεί όπου μπορώ. Βέβαια αυτές οι σκέψεις αφορούν αποκλειστικά εμένα την ίδια, θέλω να πω ότι κάθε άνθρωπος αποφασίζει να ενεργήσει όπως πιστεύει καλύτερα. Έτσι για εμένα είναι σημαντικό να εργάζομαι για την κοινωνία μας, πάντοτε στον βαθμό που μπορώ την δεδομένη στιγμή. Δεν λυπάμαι, αλλά συμπονώ και φροντίζω να βάλω το λιθαράκι μου για έναν πιο ειρηνικό και αλληλέγγυο κόσμο.

-Θεωρείτε την κοινωνία μας αρκετά ευαισθητοποιημένη στο ζήτημα του μεταναστευτικού/προσφυγικού;

Υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός αλληλέγγυων ατόμων, τα οποία υποστηρίζουν μέσω της εργασίας ή εθελοντικής δράσης τα άτομα που βρίσκονται εν κινήσει. Χαρακτηριστική ήταν η απάντηση αλληλεγγύης του 2015 και 2016 και ακόμα και σήμερα σε διάφορα μέρη της χώρας.

Παρ' όλα αυτά και με λύπη καρδιάς, πιστεύω ότι ένα μεγάλο κομμάτι της κοινωνίας μας όχι μόνο δεν είναι ευαισθητοποιημένο, αλλά δεν έχει επίγνωση, πολλώ δε μάλλον, αφήνεται έρμαιο της παραπληροφόρησης σε ότι έχει να κάνει με τη μετανάστευση και την προσφυγιά.

-Ασυνόδευτα παιδιά. Για εμάς είναι ασύλληπτη εικόνα. Ποιοι φροντίζουν και με ποιους τρόπους γι' αυτά;

Καταρχάς, τα ίδια τα παιδιά έχουν μπει σε μια διαδικασία να φροντίσουν τις υπάρξεις τους. Η πλειονότητα των ασυνόδευτων παιδιών, δεν βρέθηκε σε αυτή την κατάσταση φτάνοντας στην Ελλάδα, αλλά έκαναν το ταξίδι τους μόνα τους. Για να είμαι πιο ακριβής, υπάρχουν παιδιά που ξεκίνησαν από τις χώρες καταγωγής τους με τις πυρηνικές ή ευρύτερες οικογένειές τους και για διάφορους λόγους βρέθηκαν εδώ χωρίς αυτά τα άτομα, και παιδιά που έκαναν εξαρχής το ταξίδι μόνα τους.

Στο ταξίδι αυτό, τα παιδιά αντιμετώπισαν πολλές δυσκολίες, βία, έζησαν σε συνθήκες επισφάλειας, πολλές φορές χωρίς φαγητό και στέγη, χωρίς σχολείο, χωρίς να είναι μαζί με τους ανθρώπους που τα νοιάζονται και τα αγαπούν και πολλά από αυτά χρειάστηκε να εργαστούν.

Φανταστείτε, λοιπόν, τα συναισθήματα που έχουν βιώσει αυτά τα παιδιά σε όλη αυτή την πορεία, την μοναξιά, τον φόβο, την ανησυχία, την ανασφάλεια και άλλα και πως αυτά έχουν επιδράσει στον ψυχισμό τους.

Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι κάθε παιδί αυτού του κόσμου χαίρει μιας σειράς δικαιωμάτων που προβλέπονται από νόμους και διεθνείς συμβάσεις.

Ορισμένα από αυτά είναι:

- Το δικαίωμα για ζωή, δηλαδή για στέγη, φαγητό και γιατρό αν αρρωστήσουν.
- Το δικαίωμα να είναι ασφαλή, δηλαδή να μην τα κακοποιούν, να μην τα αμελούν, να μην τα εκμεταλλεύονται.
- Το δικαίωμα για εκπαίδευση και παιχνίδι.
- Το δικαίωμα να σκέφτονται και να εκφράζουν ελεύθερα τη γνώμη τους.

Η Πολιτεία είναι υπεύθυνη να πάρει μέτρα ώστε να εφαρμόζονται τα δικαιώματα των παιδιών, ειδικά αυτών που δεν βρίσκονται υπό την προστασία του οικογενειακού τους περιβάλλοντος. Έτσι, σε μια συνεργασία της Εισαγγελίας Ανηλίκων, της Ειδικής Γραμματείας Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (η οποία ανήκει στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου), Διεθνών Οργανισμών και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων που ασχολούνται με την Παιδική Προστασία, γίνεται μια προσπάθεια να προστατευτούν τα δικαιώματα των ασυνόδευτων ανηλίκων. Βασικός στόχος είναι να εξασφαλιστεί στα παιδιά η ασφάλεια, η στέγη, η τροφή, ο ρουχισμός, η εκπαίδευση και οι δραστηριότητες, η επαφή με την οικογένεια τους

και γενικότερα να μπορούν να ζήσουν μια ζωή με λιγότερα εμπόδια από αυτά που έχουν συνηθίσει και που κανένα παιδί δεν θα έπρεπε να βιώνει.

Πέρα από την Πολιτεία, όμως, είναι σημαντικό και η υπόλοιπη κοινωνία να μπορέσει να εξασφαλίσει ότι τα δικαιώματα αυτά εφαρμόζονται. Δυστυχώς, υπάρχουν πολλά παραδείγματα τα οποία έδειξαν έναν αφιλόξενο πρόσωπο απέναντι στα παιδιά που έχουν ανάγκη για μια ήρεμη κανονικότητα. Κάποια από αυτά τα παραδείγματα ήταν περιστατικά στα οποία γονείς πρωτοστάτησαν ενάντια στην εγγραφή παιδιών προσφυγικού καθεστώτος (ασυνόδευτων και μη) στα σχολεία των παιδιών τους. Ευτυχώς, βέβαια, υπάρχουν και τα παραδείγματα στα οποία υπήρχε μεγάλη φροντίδα και νοιάξιμο για τα παιδιά. Ελπίζω να ενισχύσουμε τα δεύτερα και να μειώσουμε τα πρώτα.

-Υπάρχει ένα γεγονός που σας έχει στιγματίσει όλα αυτά τα χρόνια; Ίσως η πιο αξιοσημείωτη/συγκινητική σας στιγμή;

Υπάρχουν πολλές στιγμές που θα μείνουν χαραγμένες. Υπάρχουν πολλές δυσκολίες και πολλά εμπόδια. Αυτά που κρατώ, όμως, ώστε να μοιράζομαι και με τον υπόλοιπο κόσμο, είναι τα χαμόγελα των ανθρώπων που παίρνουν μια ανάσα ανακούφισης από τον πόνο και τις δυσκολίες. Για αυτά παλεύουμε. Ο κόσμος μας, δυστυχώς, δεν μπορεί να αλλάξει από τη μια μέρα στην άλλη. Αλλά αν προσπαθούμε καθημερινά για τις μικρές αλλαγές και ευκαιρίες, θα έρθουν και οι μεγάλες αλλαγές για τις οποίες ευχόμαστε και αγωνιζόμαστε.

-Η νέα ανοιχτή πολεμική εστία Παλαιστίνης - Ισραήλ μετράει ήδη χιλιάδες νεκρά παιδιά. Θεωρείτε αποτελεσματική την αντίδραση των διεθνών οργανισμών για την περίθαλψη των αμάχων;

Δυστυχώς αυτή η κατάσταση δεν είναι νέα. Μετράει πολλές δεκαετίες, πολλά νεκρά άτομα και πολλούς εκτοπισμένους ανθρώπους. Οι διεθνείς οργανισμοί επεμβαίνουν με βάση το διεθνές δίκαιο και τις συμβάσεις - ο Πόλεμος έχει κανόνες, τόσο στη τέλεση του, όσο και στους τρόπους παρέμβασης τρίτων μερών για την παροχή βοήθειας και περίθαλψης στους αμάχους. Ήδη έχει

παρθεί μια απόφαση από το Διεθνές Δικαστήριο (το ανώτατο δικαστήριο των Ηνωμένων Εθνών) στη Χάγη, μετά την προσφυγή της Νότιας Αφρικής εναντίον του Ισραήλ για γενοκτονία στη Γάζα. Παρόλα αυτά μπορούν να γίνουν περισσότερα.

Από τη δική μας πλευρά, την πλευρά του Λαού, είναι σημαντικό να καταλάβουμε τι συμβαίνει και να υποστηρίξουμε τους αμάχους.

*Χατζηχαριστός Χάρης, Γ'6
& Μπράβου Μαρία, Γ'5*

Τεθλασμένη γραμμή ή σχέση δικαιοσύνης και ανθρώπου;

Η πιο μεγάλη και η πιο όμορφη φρόνηση είναι η δικαιοσύνη. Ένας θεσμός ανεξάρτητος, απροσωπώληπτος. Τι είναι πραγματικά δίκαιο και τι όχι; Υπάρχει τελικά ορισμός του δικαίου και αν ναι ποιος τον καθορίζει;

Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη υπάρχουν τρία είδη δικαιοσύνης. Η διανεμητική, η διορθωτική και της αμοιβαιότητας. Η διανεμητική διαφοροποιείται ανάλογα με την αξία του κάθε ανθρώπου. Για τους δημοκρατικούς ήταν η ελευθερία σε αντίθεση με τους ολιγαρχικούς που εστίαζαν στον πλούτο και την καταγωγή. Ποια είναι η αξία του σημερινού ανθρώπου; Ποια είναι η αξία για την οποία ζούμε να υπηρετούμε; Αποπροσανατολισμός... Αδράνεια... Νιώθουμε περήφανοι, όταν μονάχα δύο λέξεις φτάνουν για να χαρακτηρίσουν ολόκληρη την κοινωνία μας; Η εύρεση του πραγματικού ιδανικού για το οποίο μαχόμαστε έχει μετατραπεί σε άθλο. Φαίνεται έχουμε καταφέρει να το κρύψουμε τόσο βαθιά μέσα μας που πλέον έχασε την υπόσταση του. Είναι πλέον ασήμαντο. Ο καθένας δουλεύει για το συμφέρον του, προσπαθώντας να καταστρέψει το μονοπάτι του άλλου. Η αλληλεγγύη έχει σβηστεί από το λεξιλόγιο μας. Είμαστε μόνοι μας ακόμα και αν προσπαθούν να μας πείσουν πως είμαστε μαζί.

Έχουμε δικαίωμα στην ισότητα, γεγονός που θεσπίζει η διορθωτική δικαιοσύνη. Ζούμε σε μία χώρα αταξική. Είμαστε όλοι ίσοι. Ανεξαρτήτως του φύλου. Ανεξαρτήτως της εθνικότητας. Ανεξαρτήτως του εισοδήματος. Είμαστε όλοι ίσοι. Δεν υπάρχουν προκαταλήψεις, δεν υπάρχει ρατσισμός. Η ανισότητα δεν υφίσταται ως όρος. Η διάκριση αποτελεί έγκλημα. Ισονομία... Έχουμε δικαίωμα στην ίδια αντιμετώπιση από τους νόμους. Όλες οι δίκες είναι αμερόληπτες και ο οικονομικός παράγοντας αμελητέος. Το κάθε κακούργημα τιμωρείται όπως του αναλογεί. Σε μια δυστοπική μάλλον πραγματικότητα, θα ήμασταν όλοι ίσοι.

Η δικαιοσύνη της αμοιβαιότητας ορίζει πως κάθε μέλος του κοινωνικού συνόλου έχει ελεύθερη βούληση. Ίσως να θεωρούμε δεδομένο το δώρο της ελευθερίας και αυτός να είναι ο λόγος που παραμένει αναξιοποίητο καθημερινά. Προστατευόμενοι από την ελευθερία μπορούμε να εκφραστούμε, να αντιδράσουμε, να συμβάλουμε στην αλλαγή. Μία αλλαγή, για την οποία αδιαφορούμε. Μία αλλαγή χωρίς την οποία οδεύουμε προς την αυτοκαταστροφή...

Επομένως, η δικαιοσύνη πηγάζει από την ανιδιοτέλεια της ψυχή, ακόμα και αν την έχουμε μετατρέψει σε παρωδία. Χαρίσαμε το χειριστήριο της ζωής μας σε τρίτους. Μήπως ήρθε η ώρα να απαιτήσουμε την επιστροφή του;

Χασιώτη Μάρα, Β'4

Το Σύνταγμα της Ηδονής

Μη κλείσει εν τω οίκω σου και πλανάσαι με θεωρίας δικαιοσύνης,
με τας περί αμοιβής προλήψεις της κακώς καμωμένης κοινωνίας.
Μη λήνης, Τόσον αξίζει ο κόπος μου και τόσον οφείλω να απολαύσω.
Όπως η ζωή είναι κληρονομία και δεν έκαμες τίποτε δια να την κερδίσης ως αμοιβήν,
ούτω κληρονομία πρέπει να είναι και η Ηδονή.
Μη κλείσει εν τω οίκω σου· αλλά κράτει τα παράθυρα ανοικτά,
ολοάνοικτα, δια να ακούσης τους πρώτους ήχους της διαβάσεως των στρατιωτών,
όταν φθάνη το Σύνταγμα της Ηδονής με μουσικήν και σημαίας

Κ.Π. Καβάφης

Αισιοδοξία VS ρεαλισμός

Στη πορεία της ζωής, το άτομο έρχεται διαρκώς αντιμέτωπο με το δίλημμα μεταξύ της αισιοδοξίας και του ρεαλισμού. Καθώς αυτό περιφέρεται μέσα από στιγμές χαράς και τα εμπόδια, τα οποία συναντάει καθημερινά, του δημιουργείται η βαθύτατη απορία, ποια δηλαδή προσέγγιση οδηγεί στην ειλικρινή και πραγματική ευτυχία... Η ανάλυση αυτής της αντίφασης αναδεικνύει συνάμα την αλληλεπίδραση αυτών των δυο στάσεων ζωής.

Αρχικά, η αισιοδοξία έχει θετική επίδραση στη συμπεριφορά και την ψυχολογία του ατόμου. Αποτελεί μια «στάλα» ελπίδας στον χαοτικό κόσμο, στον οποίο ζει· ένας τρόπος να καθησυχάσει τον εαυτό του διατηρώντας το χαμόγελο και αποτρέποντας τον από την ολική παραίτηση του αγώνα ο οποίος λέγεται ζωή. Για πολλούς είναι μια αναγκαστική επιλογή του νου και της εναπομείναντας ψυχής τους, καθώς γεμίζει το πρόσωπο τους με χαρά, λειτουργώντας ως κίνητρο και οδηγός για τη διαχείριση προβλημάτων.

Από την άλλη, ο ρεαλισμός προσφέρει μια υγιή και ισορροπημένη προσέγγιση της ζωής. Με την αρωγή του, το άτομο καταφέρνει να κατανοήσει την πραγματικότητα «αφιλτράριστη», επιτρέποντας του έτσι να αντιληφθεί τις δυνατότητες, αλλά και αδυναμίες του. Επιπλέον, η ρεαλιστική προβολή του κόσμου είναι θεμέλιο στοιχείο για την προσωπική εξέλιξη μιας και αναγκάζει το άτομο με αυτόν τον τρόπο να αντιμετωπίσει ό,τι τον απασχολεί, χωρίς να κωλυσιεργεί στο θεωρητικό κομμάτι και σε κίβδηλες δικαιολογίες.

Η υιοθέτηση όμως υπερβολικής αισιοδοξίας ελλοχεύει σοβαρούς κινδύνους. Δημιουργεί ένα αιθεροβάμων άτομο το οποίο νομίζει πως μόνο με την πιστή θα διορθωθούν τα προβλήματά του, αδυνατώντας να συνειδητοποιήσει και να αποδεχτεί την αλήθεια. Ένας τέτοιος

άνθρωπος στηρίζεται σε ψεύτικες πεποιθήσεις μέσα στον φανταστικό κόσμο, τον οποίο ο ίδιος έχει κατασκευάσει και γίνεται δούλος της ιδίας του της σκέψης.

Ομοίως, η υπέρμετρη ρεαλιστικότητα παγιδεύει το άτομο σε μια απαισιόδοξη ζωή, χωρίς ελπίδα και προσδοκία για το καλύτερο. Δεν είναι τυχαίο πως οι απαισιόδοξοι άνθρωποι οδηγούνται στην κατάθλιψη ανήμποροι να διακρίνουν μια ακτίνα φωτός στον σκοτεινό κόσμο στον οποίο αυτοί τοποθέτησαν τον εαυτό τους. Είναι πραγματικά λυπηρό, καθώς λίγοι κατορθώνουν να δραπετεύσουν από αυτή την σιχαμερή κατάσταση.

Η απάντηση σ' αυτή τη διαμάχη είναι η ισορροπία. Μόνο έτσι, θα μπορέσει να συνυπάρξει η αισιοδοξία και ο ρεαλισμός. Ο άνθρωπος θα πρέπει να διατηρήσει μια θετική, αλλά και ρεαλιστική θέαση της ζωής. Αυτός είναι ο μοναδικός τρόπος για να αποτελέσει αυτός ο κόσμος μια ευχάριστη εμπειρία για όλους μας!

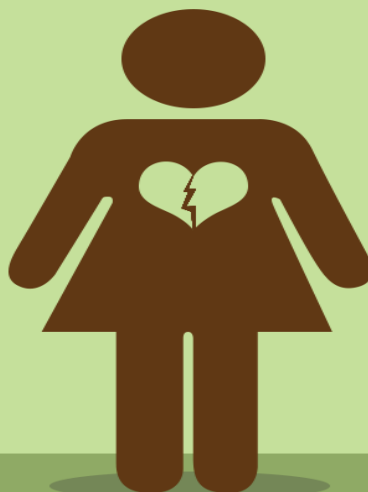
Ζούσης Σπύρος, Β'3

Είναι αδύνατον να στοχαστείς πάνω σε λέξεις όπως Κλασικισμός, Ρομαντισμός, Ουμανισμός, Ρεαλισμός... Δεν μπορείς να μεθύσεις ούτε καν να ξεδιψάσεις με ετικέτες μπουκαλιών.

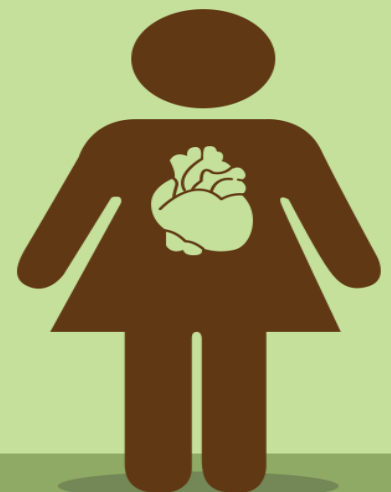
Π. Βαλερύ

Optimist

Pessimist

Realist

Σύγχρονες προκλήσεις στην επιστήμη της Ιατρικής

Ο Ανδρέας Ι. Μουρατίδης γεννήθηκε στην Έδεσσα και έχει σπουδάσει ιατρική στο Α.Π.Θ., όπου και διετέλεσε διδάκτωρ. Ως συνέχεια της εκπαίδευσής του, μετεκπαιδεύτηκε στην Κολωνία, Γερμανία στον τομέα της μικροχειρουργικής. Τα τελευταία χρόνια έχει διατελέσει διευθυντής της πλαστικής χειρουργικής στα νοσοκομεία Παναγία, Παπανικολάου και Άγιο Παύλο. Η «Πένα» είχε την μεγάλη χαρά να επικοινωνήσει μαζί του και να θέσει κάποια ερωτήματα για τον τομέα της υγείας στην χώρα μας

-«Ού δώσω δέ ούδέ φάρμακον ούδενί αίτηθείς θανάσιμον, ούδέ ύφηγήσομαι ξυμβουλήν τούηνδε». Κάθε νέος ορκιζόμενος ιατρός καλείται να λάβει τον όρκο του Ιπποκράτη, ο οποίος, μεταξύ άλλων, τάσσεται κατά της ευθανασίας και υπόσχεται να υπηρετεί τη ζωή. Ωστόσο, σήμερα βλέπουμε ότι πολλές κυβερνήσεις ανά τον κόσμο έχουν αποδεχθεί την έσχατη αυτή λύση. Είναι πράγματι σε θέση η επιστήμη να ορίσει τότε θα πρέπει να αφαιρεθεί μία ανθρώπινη ζωή;

Η ευθανασία είναι πολύπλοκο με πολλές πτυχές ζήτημα, επειδή εμπλέκονται εκτός από την Ιατρική επιστήμη η νομική και η βιοηθική. Ο επιστημονικός κόσμος το συζητάει και προβληματίζεται έντονα. Κάποιες χώρες της Ευρώπης έχουν επιτρέψει την δυνατότητα του ασθενούς να αρνηθεί την θεραπεία του, δεν επιτρέπουν όμως την ενεργητική ούτε την υποβοηθούμενη ευθανασία.

Τα ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν είναι πολύ σοβαρά και ευαίσθητα: Ποιος παίρνει την απόφαση, σε ποια πνευματική και ψυχική κατάσταση βρίσκεται, του έχει εξηγηθεί επαρκώς και έχει κατανοήσει πλήρως την κατάστασή του αλλά και τις πιθανές εναλλακτικές επιλογές που μπορεί να έχει; Το κράτος έχει να του προσφέρει δομές πρόνοιας και προσωπικό που θα του εξασφαλίζουν παρηγορητική θεραπεία με ποιότητα και αξιοπρέπεια; Είναι ικανό να αποτρέψει αυθαιρείσεις στην διαδικασία της ευθανασίας;

Ο γιατρός έχει υποχρέωση να προάγει την υγεία των ασθενών του και να παρατείνει την ζωή τους. Η εξέλιξη της Ιατρικής, της Βιολογίας, της Φαρμακολογίας και της τεχνολογίας είναι αλματώδης. Ο γιατρός έχει πολλά σύγχρονα όπλα στην φαρέτρα του για να προσφέρει το καλύτερο στον ασθενή του, συγχρόνως όμως ξέρει και τότε οι θεραπείες δεν είναι αποτελεσματικές, τότε ο ασθενής δεν μπορεί να ζήσει χωρίς μηχανική υποστήριξη (διασωλήνωση).

-Ποιες είναι οι «χρόνιες παθήσεις» του εθνικού συστήματος υγείας της χώρας μας;

Τα πιο σημαντικά προβλήματα του ΕΣΥ, τα οποία δυστυχώς έχουν ενταθεί τα τελευταία χρόνια σε τέτοιο βαθμό που το Δημόσιο Σύστημα Υγείας να οδηγείται στα πρόθυρα της κατάρρευσης, είναι τα εξής:

- Η έλλειψη προσωπικού σε όλες τις βαθμίδες του ΕΣΥ είναι τραγική. Βασικές κλινικές και τμήματα υπολειπονται, όπως εντατικές και χειρουργεία, ενώ άλλες κλείνουν ή συγχωνεύονται.
- Ο χρόνος αναμονής στα επείγοντα (ΤΕΠ) όπως και στην λίστα χειρουργείου αυξάνεται χρόνο με τον χρόνο. Οι ασθενείς ταλαιπωρούνται και δυσκολεύονται να έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας των νοσοκομείων.

της υγείας αποτελεί το σημαντικότερο πρόβλημα σήμερα. Βρισκόμαστε αισθητά πιο κάτω από τον μέσο όρο χρηματοδότησης του δημόσιου συστήματος υγείας της ΕΕ.

-Ως υποψήφιοι των επιστημών υγείας, τι έχουμε να περιμένουμε, αν καταφέρουμε να πετύχουμε τον στόχο μας; Είναι εύκολη η επαγγελματική αποκατάσταση στον τομέα της ιατρικής και υπό ποιες προϋποθέσεις;

Οι φοιτητές της Ιατρικής θα αντιμετωπίσουν λόγω της μακροχρόνιας κρίσης την έλλειψη επιστημονικού προσωπικού στα πανεπιστήμια, την κακή κατάσταση των νοσοκομείων και την υποχρηματοδότηση των πανεπιστημίων και των νοσοκομείων. Παρά το γεγονός ότι το εκπαιδευτικό πρόγραμμα είναι αξιόλογο και το επίπεδο του επιστημονικού προσωπικού υψηλό, τα παραπάνω προβλήματα σίγουρα δημιουργούν σημαντικές ελλείψεις στην εκπαίδευσή τους που πρέπει να καλυφθούν από μεγάλη προσωπική προσπάθεια.

Η επαγγελματική αποκατάσταση των νέων γιατρών είναι σίγουρα πιο δύσκολη από ότι παλαιότερα. Υπάρχουν περισσότεροι γιατροί και μεγαλύτερος ανταγωνισμός αλλά και άνιση γεωγραφική κατανομή τους. Οι περισσότεροι γιατροί βρίσκονται στα μεγάλα αστικά κέντρα, ενώ στην περιφέρεια υπάρχουν πολύ λίγοι. Εάν ο νέος γιατρός αποφασίσει να πάει στο ΕΣΥ, θα βρεθεί αντιμέτωπος με εξοντωτικές συνθήκες εργασίας λόγω έλλειψης προσωπικού, με δυσανάλογα χαμηλή αμοιβή για το έργο που προσφέρει και με περιορισμένες δυνατότητες επιστημονικής εξέλιξης. Σαν ελεύθερος επαγγελματίας θα έχει έντονο ανταγωνισμό αλλά και δυνατότητα συνεργασιών με ιδιωτικές κλινικές, ιδιωτικά διαγνωστικά κέντρα και τον ΕΟΠΥ.

Η επαγγελματική αποκατάσταση εξαρτάται από την επιστημονική επάρκεια, την αποτελεσματικότητα των ιατρικών πράξεων, καθώς και από την επικοινωνία, την ασφάλεια και τον σεβασμό που θα εμπνεύσει στον ασθενή. Εάν και σήμερα τα διάφορα μέσα επικοινωνίας παίζουν σημαντικό ρόλο στην αναγνωρισιμότητα του γιατρού, διαχρονικά ισχύει ότι αυτός που θα εξασφαλίσει την πιο σταθερή και μακρόχρονη επαγγελματική αποκατάστασή του είναι ο ευχαριστημένος ασθενής.

- Ανεπαρκής είναι η λειτουργία της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Όχι μόνο δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ασθενών αλλά επιβαρύνει ακόμα περισσότερο την λειτουργία των νοσοκομείων. Η εξωνοσοκομειακή φροντίδα (φροντίδα στο σπίτι, οικογενειακός γιατρός, μονάδες αποκατάστασης) είναι σχεδόν ανύπαρκτη.
- Αυξάνεται δραματικά η ανισότητα στην παροχή υπηρεσιών Υγείας μεταξύ των δομών υγείας του κέντρου και της επαρχίας.
- Η υποχρηματοδότηση που δεν επιτρέπει την αύξηση των μισθών των γιατρών, τον ικανό αριθμό προσλήψεων ιατρονοσηλευτικού προσωπικού, την ανακαίνιση των υποδομών, τον εκσυγχρονισμό του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού και την ψηφιοποίηση

-Πως επιλέξατε την ιατρική και συγκεκριμένα την ειδικότητα της πλαστικής χειρουργικής, ως το επάγγελμα που σας συντροφεύει για όλη σας την ζωή; Πόσο εύκολα θα προτεινάτε σ' έναν νέο να ακολουθήσει την ίδια επαγγελματική καριέρα;

Την Ιατρική την επέλεξα γιατί είχα μια διάθεση προσφοράς προς τους ανθρώπους, γιατί είχε να κάνει με την ζωή και την ποιότητά της. Την ειδικότητα της πλαστικής χειρουργικής την επέλεξα, διότι συνδυάζει την επιστημονική γνώση με την τεχνική και τους κανόνες της αισθητικής. Προσφέρει όχι μόνο στους υγιείς που θέλουν να βελτιώσουν την εικόνα τους (αισθητική) αλλά και σε ανθρώπους με ανάγκη αποκατά-

στασης, όπως εγκαυματίες, άτομα με δυσμορφίες και με βαριά τραύματα (επανορθωτική).

Δεν είναι εύκολο να προτείνεις σε ένα γιατρό τι ειδικότητα να ακολουθήσει. Εξαρτάται από τις δεξιότητες και τα ενδιαφέροντά του. Η πλαστική χειρουργική είναι μια δύσκολη και απαιτητική ειδικότητα. Τις περισσότερες φορές ασχολείσαι με υγιείς που θέλουν να γίνουν καλύτεροι και ξέρουμε ότι η αισθητική έχει πολλές υποκειμενικές πτυχές. Εάν του αρέσει όμως η μικροχειρουργική, η λεπτομέρεια και ο σχεδιασμός στην χειρουργική, έχει υπομονή, δυνατότητα καλής επικοινωνίας και κατανόησης με τους ασθενείς, τότε ναι θα του πρότεινα την ειδικότητα της πλαστικής χειρουργικής.

-Ιατρική και τεχνητή νοημοσύνη: Ποιοι είναι οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι από την εφαρμογή της τεχνητής νοημοσύνης στην ιατρική επιστήμη;

Η ΧΡΗΣΗ της τεχνητής νοημοσύνης στον τομέα της υγείας θα μπορούσε να έχει πολλαπλές θετικές επιπτώσεις, όπως δυνατότητα της ακριβέστερης διάγνωσης και της καλύτερης πρόβλεψης για την εξέλιξη μιας νόσου αλλά και της χορήγησης καλύτερης θεραπείας. Θα μπορούσε να καλύψει την έλλειψη βασικού εξειδικευμένου προσωπικού. Θα μπορούσε να παίξει σημαντικό ρόλο στις πρότυπες θεραπείες, ώστε να εφαρμόζονται όχι μόνο στα εξειδικευμένα κέντρα, αλλά και σε όλα τα γενικά νοσοκομεία ακόμα και τα επαρχιακά. Θα μπορούσε να μειώσει τα ιατρικά λάθη. Θα μας επέτρεπε να ανακαλύψουμε δείκτες αποτελεσματικότητας της θεραπείας και να την κατευθύνουμε προς τους κατάλληλους ασθενείς. Θα μπορούσε να καταστήσει φθηνότερη την ιατρική αποφεύγοντας την διενέργεια πολυάριθμων και πανάκριβων για το εθνικό σύστημα υγείας διαγνωστικών εξετάσεων.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΛΗ όμως, όσον αφορά στην χρήση της τεχνητής νοημοσύνης στην ιατρική, χρειάζεται άμεσα ένα σαφές καθεστώς που θα ρυθμίζει την ίδια και τις υποχρεώσεις της. Οι ασθενείς πρέπει να προστατευτούν από τους κινδύνους εσφαλμένων διαγνώσεων, από την παράνομη χρήση προσωπικών δεδομένων και τους μεροληπτικούς αλγόριθμους. Θα πρέπει επίσης να προετοιμαστούν για την πιθανή αποπροσωποποίηση της ιατρικής φροντίδας, αφού οι μηχανές αδυνατούν να προσφέρουν ενσυναίσθηση και συμπόνια, που είναι αναπόσπαστο κομμάτι της καλής ιατρικής πρακτικής. Παράλληλα υπάρχουν ηθικά διλήμματα στην Ιατρική σχετικά με το ποιος χειρίζεται τα δεδομένα, ώστε η

τεχνητή νοημοσύνη να δώσει καλά αποτελέσματα. Τα δεδομένα που έχουμε μαζέψει από τους ασθενείς μας είναι προσωπικά δεδομένα, αφορούν ανθρώπους. Η ηθική και η ασφάλεια των δεδομένων είναι ακόμη μεγάλα ερωτήματα που απασχολούν την παγκόσμια κοινωνία και πρέπει οπωσδήποτε να απαντηθούν με κέντρο πάντα τα δικαιώματα του ανθρώπου.

-Πολλές φορές μία πλαστική διεξάγεται για αισθητικούς λόγους. Πως νιώθετε με το γεγονός ότι πολλοί άνθρωποι επιλέγουν συνειδητά να "αλλάξουν τον εαυτό τους", ερχόμενοι κόντρα στην κοινή πεποίθηση "να αγαπάμε τον εαυτό μας όπως είναι";

Τα περισσότερα άτομα που κάνουν αισθητικές επεμβάσεις θέλουν να διορθώσουν ή να εξαλείψουν υπαρκτές ατέλειες στο πρόσωπο ή στο σώμα τους και όχι να αλλάξουν τον εαυτό τους. Μεγάλο χρονικό διάστημα το έχουν συζητήσει με τον εαυτό τους, με φίλους, με ανθρώπους που έχουν εμπιστοσύνη και με ειδικούς. Αποφασίζουν έτσι να προχωρήσουν στην πλαστική επέμβαση, για να αποδεχτούν την εμφάνισή τους, να αισθανθούν καλύτερα, να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση που θα τους βοηθήσει στις προσωπικές, τις κοινωνικές αλλά και τις επαγγελματικές σχέσεις τους. Στην αντίθετη περίπτωση όπου δεν υπάρχουν πραγματικά προβλήματα, ο γιατρός οφείλει να ακολουθήσει τους κανόνες δεοντολογίας της ιατρικής επιστήμης.

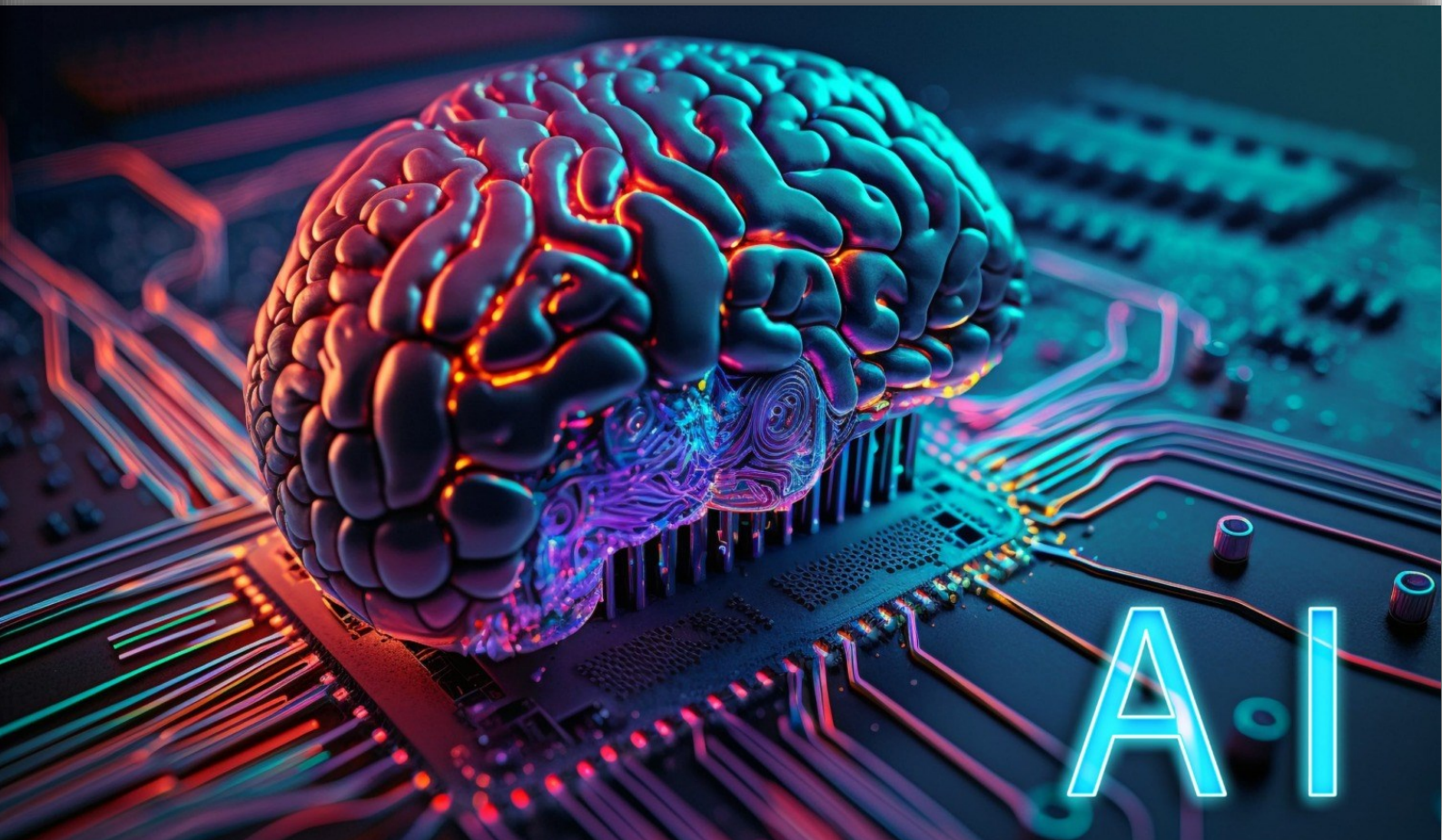
Χατζηχαριστός Χάρης, Γ'6

Τεχνητή Νοημοσύνη: σωτηρία ή απειλή;

Οι εξελίξεις στον τομέα της τεχνολογίας είναι ραγδαίες τις τελευταίες δεκαετίες. Τα πράγματα αλλάζουν τόσο γρήγορα που λίγοι είναι αυτοί που μπορούν πραγματικά να ακολουθήσουν και να παρακολουθήσουν τις εξελίξεις. Η πιο ενδιαφέρουσα από αυτές είναι η εμφάνιση της τεχνητής νοημοσύνης, η οποία, όχι άδικα, μονοπωλεί τις συζητήσεις και έχει κεντρίσει το ενδιαφέρον της επιστημονικής κοινότητας.

Γνωρίζοντας όμως, πως δεν υπάρχει τίποτα αθώο ιδίως όταν γίνεται λόγος για την τεχνολογία, εύλογα αναρωτιέται κανείς: Ποιο είναι άραγε το τίμημα που θα πρέπει να πληρώσουμε για να την χρησιμοποιήσουμε;

Αναμφίβολα ένα από τα βασικότερα πλεονεκτήματα της τεχνητής νοημοσύνης είναι η μείωση των λαθών. Άλλωστε, ο άνθρωπος πάντα θα κάνει λάθη και θα βελτιώνετε μέσω αυτών. Σε κάποιες περιπτώσεις όμως, τα λάθη μπορούν να αποβούν μοιραία. Ας αναλογιστούμε την περίπτωση της ιατρικής και πιο συγκεκριμένα των χειρουργικών επεμβάσεων. Αν είχαμε το δικαίωμα της επιλογής, προφανώς θα απαιτούσαμε να μας χειρουργήσει ένα μηχάνημα που δεν κάνει ποτέ λάθος. Ένα μηχάνημα που παίρνει γρήγορα αποφάσεις-άλλο πλεονέκτημα- και μπορεί ακόμα και να κάνει προβλέψεις.

Όλα αυτά ακούγονται θετικά ή ακόμα και ουτοπικά. Κι όμως συμβαίνουν και μπορεί να αλλάξουν την ζωή μας σημαντικά... προς το χειρότερο. Ο εργασιακός χώρος είναι ο πρώτος που θα κλυδωνιστεί από την επίδραση της τεχνητής νοημοσύνης. Τα χειρωνακτικά επαγγέλματα θα εξαφανιστούν εν μια νυκτί, ενώ τα πνευματικά θα περιοριστούν. Γιατί να διδάσκει μαθηματικά ο καθηγητής και όχι ένα καλά προγραμματισμένο μηχάνημα; Βέβαια, το μηχάνημα δεν έχει συναισθήματα. Αυτό θα μπορούσε να αποτελέσει ένα πρόβλημα, και είναι μεγάλο πρόβλημα, διότι στην εποχή που ζούμε στην οποία έχει θεοποιηθεί το χρήμα, τα συναισθήματα είναι πολύτιμα,

όπως και αυτοί που τα εκφράζουν.

Το συμπέρασμα λοιπόν, είναι το εξής: το κέρμα έχει πάντα δύο όψεις. Δεν πρέπει ποτέ να παρασυρόμαστε από τα πλεονεκτήματα, αλλά πρέπει να ζυγίζουμε και τις επιπτώσεις. Το ίδιο συμβαίνει με την τεχνητή νοημοσύνη, που συνοδεύετε από ενθουσιασμό. Ας σκεφτούμε καλά πού και πώς θα ήταν καλό να χρησιμοποιηθεί.

Καίφη Αναστασία/Αγάπη, Β'2

Η άσκηση της Επιστήμης χρειάζεται σπάνιο κουράγιο...

Ο Εδουάρδος Καραβάκης είναι Έλληνας επιστήμονας υπολογιστών που εργάζεται ως Senior Applications Engineer στο Brookhaven National Laboratory με έδρα το CERN, τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Πυρηνικής Έρευνας στη Γενεύη της Ελβετίας.

-Πόσο εύκολη ήταν η απόφαση μετακίνησης στο εξωτερικό για μόνιμη εργασία; Έχετε μετανιώσει ποτέ αυτή σας την απόφαση; Είστε μια περίπτωση «brain drain»;

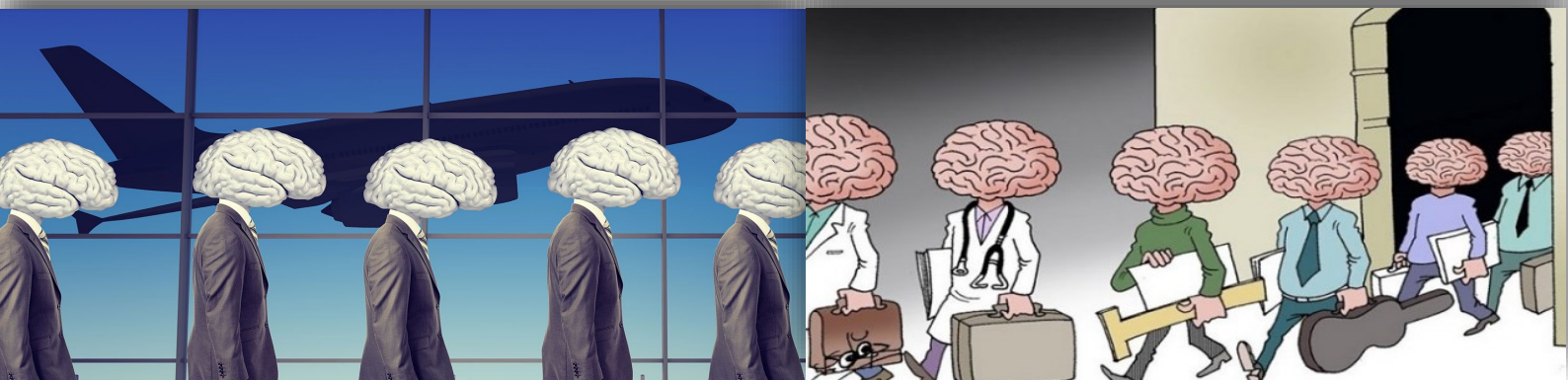
Η απόφασή μου να μετακομίσω στο εξωτερικό για μόνιμη εργασία ήταν μια φυσική συνέχεια της εκπαίδευσης και της καριέρας μου. Ήδη βρισκόμενος στο Λονδίνο για τις σπουδές μου, η επιλογή να παραμείνω στο εξωτερικό μετά το διδακτορικό μου φάνταζε λογική. Παρ' όλα αυτά, η ζωή στο εξωτερικό δεν είναι πάντα εύκολη ή ρόδινη, όπως πολλοί νομίζουν. Υπάρχουν πολλές προκλήσεις και δυσκολίες, ιδίως στην αρχή, όπως η προσαρμογή σε μια νέα κουλτούρα, και η αναζήτηση σταθερότητας - που δυστυχώς στις μέρες μας είναι δυσεύρετη.

Σχετικά με την απόφασή μου, δεν έχω μετανιώσει ποτέ, αν και αναγνωρίζω ότι υπήρξαν δύσκολες

στιγμές. Η εμπειρία μου στο εξωτερικό έχει διευρύνει τους οριζόντές μου και μου έχει προσφέρει ευκαιρίες που, δυστυχώς, δεν θα είχα στην Ελλάδα.

Όσον αφορά το θέμα του "brain drain", είναι αλήθεια ότι πολλοί ταλαντούχοι Έλληνες επιστήμονες μεταναστεύουν σε πιο προηγμένες τεχνολογικά χώρες του βορρά για καλύτερες ευκαιρίες. Αυτό αφήνει τον "τεχνολογικά φτωχό" νότο, δηλαδή χώρες όπως η Ελλάδα, σε δυσμενή θέση.

Συνολικά, η εμπειρία μου στο εξωτερικό ήταν εμπλουτιστική, αλλά δεν πρέπει να ξεχνάμε τις προκλήσεις που συνοδεύουν αυτή την επιλογή. Είναι σημαντικό να μοιραζόμαστε τη γνώση και την εμπειρία μας και να ενθαρρύνουμε τους νέους να αγωνίζονται για τη βελτίωση της κοινωνίας τους, ανεξάρτητα από το πού βρίσκονται στον κόσμο. Να θέτουμε τις δυνάμεις και τις γνώσεις μας στην υπηρεσία των αναγκών της κοινωνίας.

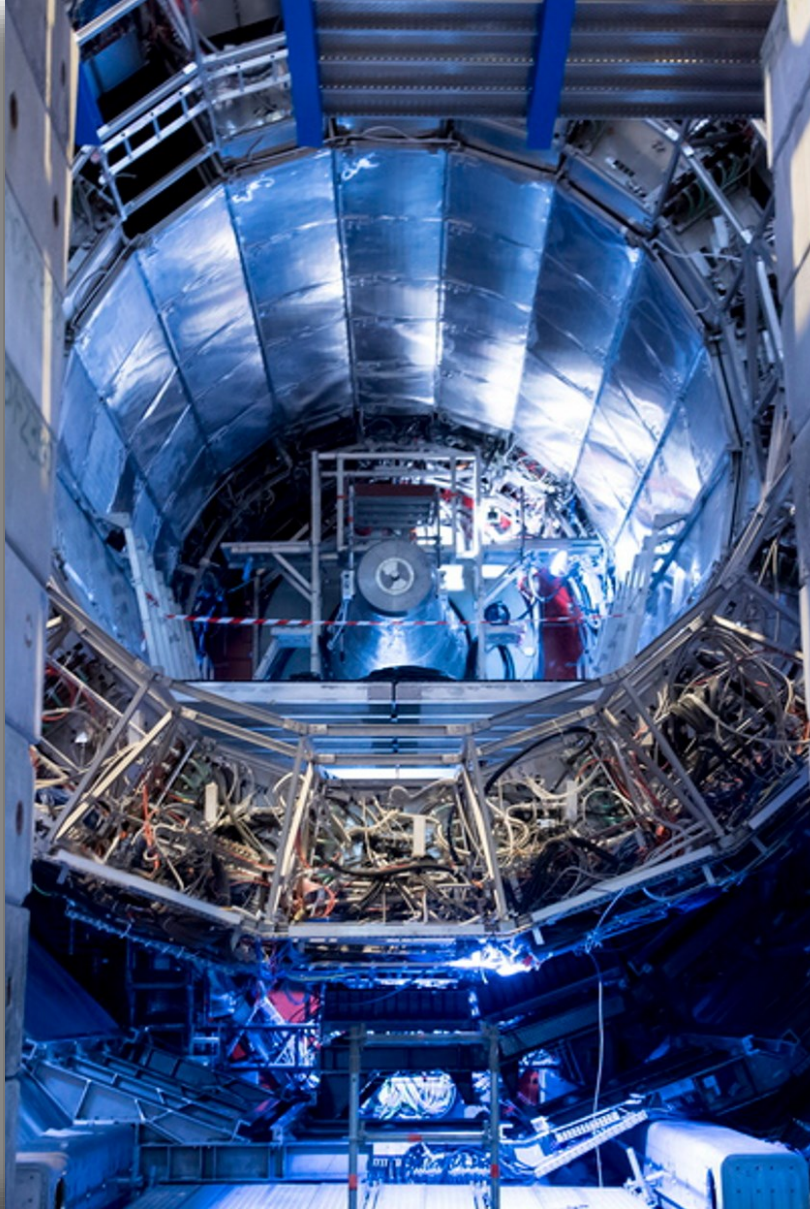
-Στην Ελλάδα θα μπορούσατε να είχατε βρει μια εξίσου καλή θέση εργασίας; Προσφέρονται τέτοιες ευκαιρίες σε καταρτισμένο επιστημονικό δυναμικό;

Η ερώτηση αυτή αγγίζει ένα βασικό θέμα που αφορά πολλούς επιστήμονες στην Ελλάδα και άλλες χώρες με παρόμοιες συνθήκες. Η αλήθεια είναι ότι η εύρεση μιας εξίσου καλής θέσης εργασίας στην Ελλάδα θα ήταν πολύ πιο δύσκολη για εμένα. Αυτό δεν οφείλεται απαραίτητα σε έλλειψη ταλέντου ή δυναμικού στη χώρα, αλλά σε μια σειρά από συστημικά ζητήματα που επηρεάζουν το επιστημονικό πεδίο.

Η Ελλάδα, όπως και άλλες χώρες του "τεχνολογικά φτωχού" νότου, αντιμετωπίζει προκλήσεις όπως η χαμηλή χρηματοδότηση στην έρευνα και ανάπτυξη, η έλλειψη υποδομών και η περιορισμένη πρόσβαση σε προηγμένες τεχνολογίες. Αυτά τα ζητήματα κάνουν δύσκολη την εύρεση ευκαιριών που ισοδυναμούν με αυτές που προσφέρονται σε χώρες με πιο αναπτυγμένες ερευνητικές υποδομές.

Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες για το καταρτισμένο επιστημονικό δυναμικό στην Ελλάδα. Υπάρχουν πολλοί ταλαντούχοι επιστήμονες στη χώρα που κάνουν σημαντική εργασία, παρά τις τεράστιες προκλήσεις και τα σημαντικά κενά που υπάρχουν. Είναι όμως αλήθεια ότι οι ευκαιρίες είναι περιορισμένες.

Παρ' όλα αυτά, πιστεύω ότι είναι σημαντικό για τις χώρες όπως η Ελλάδα να επενδύσουν περισσότερο στην επιστήμη και την έρευνα, ώστε να μπορέσουν να προσφέρουν περισσότερες και καλύτερες ευκαιρίες στο εγχώριο επιστημονικό δυναμικό.

-Πώς καταφέρατε και ενταχτήκατε στο εργατικό δυναμικό του επιστημονικού κέντρου CERN;

Τα πρώτα βήματα προς αυτή την κατεύθυνση έγιναν κατά τη διάρκεια του διδακτορικού μου στο Λονδίνο, όπου ο καθηγητής μου, ο οποίος είχε ήδη συνεργασίες με το CERN, με προέτρεψε να αναπτύξω τη διατριβή μου σε συνεργασία με το CERN.

Η συνεργασία μου με το τμήμα Πληροφορικής του CERN ξεκίνησε το 2008. Κατά τη διάρκεια του διδακτορικού μου, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το Συμβούλιο Έρευνας Μηχανικών και Φυσικών Επιστημών της Μεγάλης Βρετανίας, είχα την ευκαιρία να συνεργαστώ στενά με τους επιστήμονες και τους μηχανικούς εκεί, αναπτύσσοντας πολύτιμες δεξιότητες και εμπειρίες. Το διδακτορικό μου το ολοκλήρωσα το 2010 και αμέσως μετά μετακόμισα στη Γενεύη για μεταδιδακτορική έρευνα στο CERN, την οποία ολοκλήρωσα το 2013.

Από το 2013 έως το 2021, εργάστηκα ως ερευνητής με συμβάσεις ορισμένου χρόνου, καταφέροντας να συμβάλλω σε σημαντικά έργα και να εμβαθύνω τις γνώσεις μου στον τομέα της πληροφορικής. Το 2022, η συνεργασία μου εξελίχθηκε περαιτέρω με την απόκτηση μόνιμης θέσης σε ένα αμερικανικό εθνικό ερευνητικό κέντρο, με βάση πάντα να είναι το CERN.

-Πόσο δύσκολο είναι για έναν νέο πτυχιούχο να απορροφηθεί στον χώρο του CERN; Υπάρχουν επαγόμελα/ειδικότητες τα οποία βρίσκονται σε έλλειψη;

Η είσοδος ενός νέου πτυχιούχου στο CERN αποτελεί μια σημαντική πρόκληση, δεδομένης της φύσης και της σημασίας του οργανισμού. Το CERN είναι ένα από τα πιο προηγμένα ερευνητικά κέντρα στον κόσμο και συγκεντρώνει επιστήμονες από πολλές χώρες και ειδικότητες, με τον ανταγωνισμό για θέσεις εργασίας να είναι έντονος. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι είναι αδύνατο για έναν νέο πτυχιούχο να εργαστεί εκεί.

Για νέους επιστήμονες που επιθυμούν να εργαστούν στο CERN, η προσέγγιση απαιτεί συνδυασμό εξειδικευμένων γνώσεων, ερευνητικής εμπειρίας και δικτύωσης. Η ενεργή συμμετοχή σε σχετικά έργα, ερευνητικές δημοσιεύσεις, και η συνεργασία με άλλους επιστήμονες μπορεί να αυξήσει τις πιθανότητες επιτυχίας.

Σχετικά με τις ειδικότητες που βρίσκονται σε έλλειψη, το CERN, όπως κάθε μεγάλος ερευνητικός οργανισμός, έχει διακυμάνσεις στις ανάγκες του ανάλογα με τα εν εξελίξει έργα και τις τρέχουσες προτεραιότητες. Γενικά, ειδικότητες όπως η φυσική υψηλών ενεργειών, η μηχανική, η πληροφορική, και η ηλεκτρονική είναι συχνά σε μεγάλη ζήτηση. Επιπλέον, οι ειδικότητες που σχετίζονται με τη διαχείριση δεδομένων, την ανάλυση δεδομένων και την τεχνητή νοημοσύνη αναδεικνύονται όλο και περισσότερο λόγω της αυξανόμενης σημασίας των μεγάλων δεδομένων στην επιστημονική έρευνα.

-Πιστεύετε πως η καθημερινή επαφή με ανθρώπους διαφορετικής κουλτούρας στον χώρο εργασίας σας, έχει επηρεάσει τον τρόπο σκέψης σας;

Η καθημερινή επαφή με συναδέλφους από διάφορες κουλτούρες στο CERN έχει εμπλουτίσει σημαντικά τον τρόπο σκέψης μου. Αυτή η πολυπολιτισμική εμπειρία με έχει κάνει πιο ανοιχτό και ανεκτικό προς διάφορες ιδέες και απόψεις. Επιπλέον, αυτή η διαδικασία αλληλεπίδρασης με έχει ωθήσει να σκέφτομαι πέρα από τα στενά επιστημονικά μου ενδιαφέροντα και να αντιληφθώ τη σημασία της επιστήμης ως μέσου για τη βελτίωση της ανθρώπινης κατάστασης.

Σε αυτό το πλαίσιο, θυμάμαι ένα απόσπασμα από το έργο του Μπρεχτ «Γαλιλαίος», το οποίο θεωρώ ιδιαίτερα σημαντικό για την κατανόηση του ρόλου του επιστήμονα στην κοινωνία: «*Η άσκηση της Επιστήμης χρειάζεται σπάνιο κουράγιο... Πιστεύω πως μοναδικός σκοπός της Επιστήμης είναι τούτος: ν' αλαφρώσει τον μόχθο της ανθρώπινης ύπαρξης*». Το έργο αυτό υπογραμμίζει την κοινωνική ευθύνη του επιστήμονα και την ανάγκη η επιστημονική πρόοδος να συνδέεται άμεσα με την ευημερία της ανθρωπότητας.

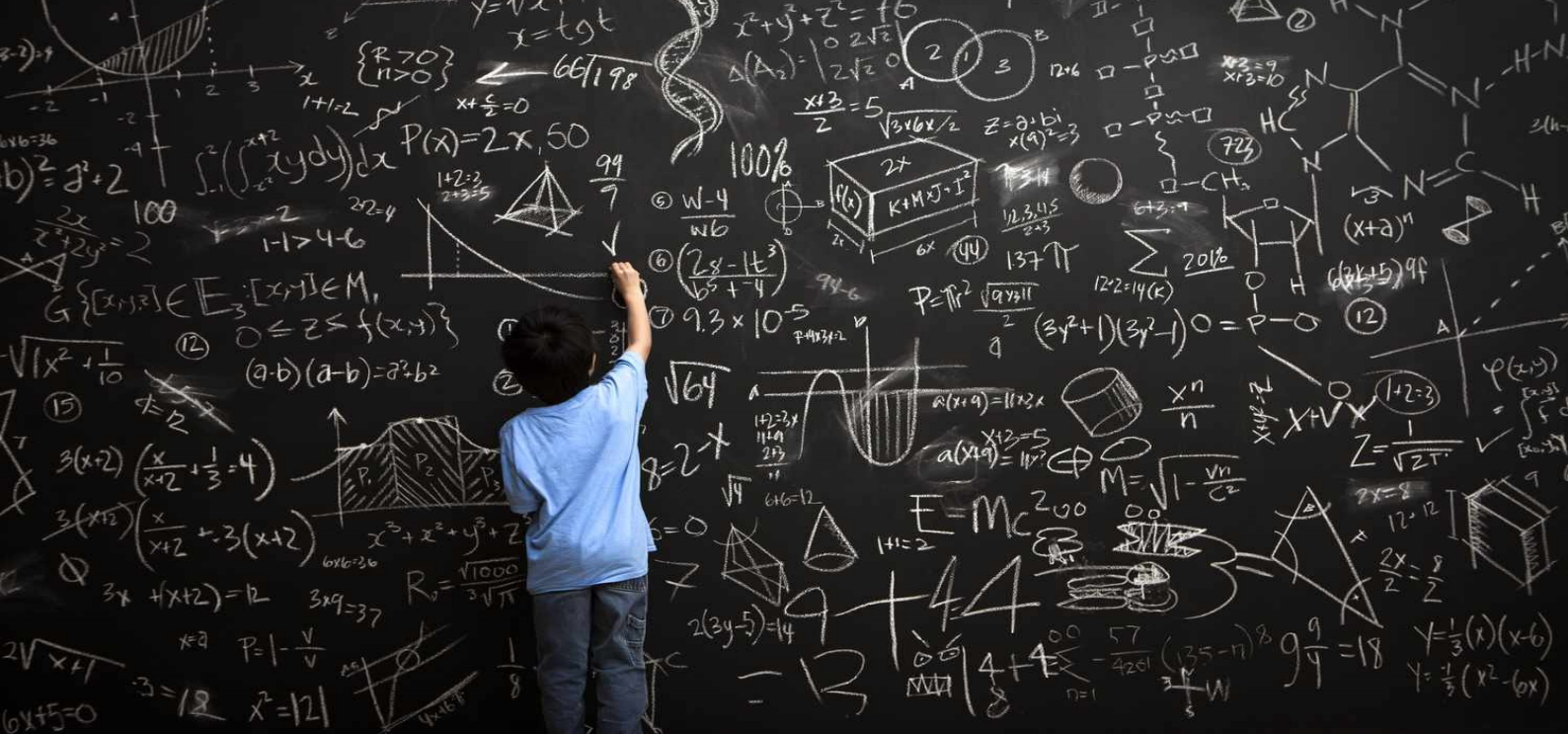
Αυτή η ιδέα του Μπρεχτ με οδηγεί να σκέφτομαι και να εργάζομαι με τρόπο που εξυπηρετεί όχι μόνο την ακαδημαϊκή πρόοδο, αλλά και την κοινωνική ευημερία. Η επιστήμη δεν πρέπει να είναι απομονωμένη αλλά να αλληλεπιδρά και να συμβάλλει στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων.

Χατζηχαριστός Χάρης,
& Τσιλιγγόπουλος Βασίλης, Γ'ό

Η ζωή του Γαλιλαίου

«Η άσκηση της Επιστήμης χρειάζεται σπάνιο κουράγιο... Πιστεύω πως μοναδικός σκοπός της Επιστήμης είναι τούτος: ν' αλαφρώσει τον μόχθο της ανθρώπινης ύπαρξης. Αν οι επιστήμονες περιορισθούν να σωρεύουν γνώσεις πάνω σε γνώσεις, μόνο και μόνο για τη χαρά της γνώσης, η Επιστήμη δεν θα είναι πια παρά μια θλιβερή σακάτισσα. Οι καινούργιες μηχανές σας δεν θα χρησιμεύουν παρά για καινούργια μαρτύρια. Με τον καιρό, μπορεί ν' ανακαλύψετε ό,τι υπάρχει για ν' ανακαλυφθεί κι ωστόσο, η πρόοδός σας θα σας χωρίζει όλο και πιο πολύ απ' την Ανθρωπότητα. Η άβυσσος ανάμεσα σε κείνην και σε σας μπορεί μια μέρα να γίνει τόσο βαθιά που, στη χαρούμενη κραυγή σας για μια καινούργια κατάκτηση, ν' αποκριθεί μια κραυγή φρίκης απ' όλη την οικουμένη».

Μπ. Μπρεχτ

«άγεωμέτρητος μηδείς είσίτω»

«Συναρτήσεις»... «εξιιώσεις»... «ταυτότητες»... «προβλήματα»... Πολύ συχνά τόσο σε παρέες όσο και στα πλαίσια του σχολικού περιβάλλοντος ακούμε την άποψη ότι μαθηματικά ανώτερου επιπέδου που περιλαμβάνουν έννοιες παρόμοιες με αυτές που αναφέρθηκαν και δεν σχετίζονται με την επαγγελματική πορεία ορισμένων ατόμων, θεωρούνται άχρηστα, περιττά και δεν χαιρούν της εκτίμησης που πραγματικά τους αξίζει. Η άποψη αυτή όμως συμβαδίζει με τις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας;

Καταρχάς, πρέπει να τονιστεί το γεγονός ότι η ενασχόληση με την επίλυση μαθηματικών προβλημάτων συμβάλλει καθοριστικά στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης! Το άτομο έρχεται σε επαφή με πληθώρα δεδομένων, από τα οποία πρέπει να ξεχωρίσει τα ουσιώδη από τα περιττά και έπειτα να χρησιμοποιήσει τις κατάλληλες πράξεις και πατέρνες, ώστε να οδηγηθεί στην εύρεση λύσης. Με αυτό τον τρόπο ο άνθρωπος μαθαίνει να αναλύει μεθοδικά τις πληροφορίες που του δίνονται, να σκέφτεται συγκροτημένα και να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει κάθε πρόβλημα, γεγονός στο οποίο συμβάλλει η ανάπτυξη χρήσιμων δεξιοτήτων όπως η παρατηρητικότητα και η συνδυαστική σκέψη.

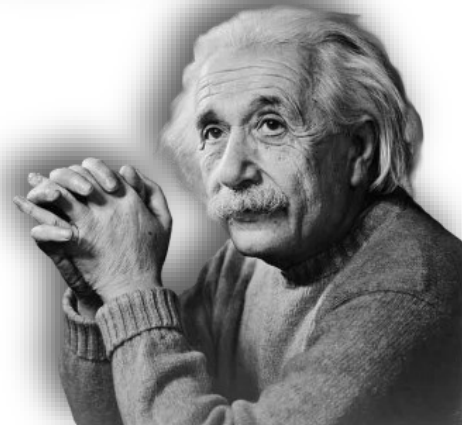
Βέβαια κάποιος θα αναρωτηθεί «Κι ενώ που δεν επιθυμώ να ασχοληθώ με θετικές επιστήμες ;...». Τα μαθηματικά δεν χαρακτηρίζονται μόνο από απλές υπολογιστικές πράξεις, καθώς διαδραματίζουν κομβικής σημασίας ρόλο στην καλλιέργεια της δημιουργικότητας. Η αντιμετώπιση προβλημάτων δεν στηρίζεται αποκλειστικά στη λύση που θα προκύψει αλλά και στην ανάδειξη της συλλογιστικής πορείας και της «ομορφιάς» της ίδιας της ανθρώπινης σκέψης. Επομένως, είναι απαραίτητο καθώς να είναι σε θέση να εφευρίσκει τη δική του νέα, ευφάνταστη μέθοδο, ικανή να επιφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Συνοψίζοντας, πρέπει να τονιστεί πως η ζωή «γεννά» συνεχώς μπροστά μας καταστάσεις επιλογής, συλλογισμού και προβλημάτων προς επίλυση. Αν λάβουμε υπόψη το γεγονός αυτό καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα μαθηματικά μας βοηθούν να συνειδητοποιήσουμε ότι μπορεί να αποτελέσουν χρήσιμο «συνεργάτη». Για αυτό την επόμενη φορά που θα ακούσετε τη φράση «Εμένα που θα μου χρειαστούν τα μαθηματικά;», θυμηθείτε αυτό το άρθρο...

Τσίκος Άγγελος, Α'

Τα καθαρά Μαθηματικά είναι, κατά κάποιο τρόπο, η ποίηση των λογικών ιδεών.

- Albert Einstein

Η γλωσσομάθεια: το κλειδί της επικοινωνίας

Στις μέρες μας, ένα συχνό θέμα που απασχολεί μικρούς και μεγάλους είναι η γλωσσομάθεια. Συγκεκριμένα, η μάθηση ξένων γλωσσών αν και έχει κινήσει το ενδιαφέρον πολλών ανθρώπων, αρκετοί ακόμη δεν το θεωρούν αναγκαίο και μένουν προκατελημμένοι στη μητρική τους γλώσσα. Οφείλουμε, λοιπόν, να αναφέρουμε ορισμένα πλεονεκτήματα της, ώστε να παρακινήσουμε γονείς και μαθητές/-τριες να έρθουν σε επαφή με τις ξένες γλώσσες.

Αρχικά, η γλωσσομάθεια χρησιμεύει στη διευκόλυνση της επικοινωνίας με τους ξένους. Ταξιδεύουμε, επικοινωνούμε, κοινωνικοποιούμαστε μέσω της γλώσσας. Με την εξέλιξη της τεχνολογίας πλέον η αλληλεπίδραση των ανθρώπων έχει διευρυνθεί και πολλές καταστάσεις απαιτούν τη γνώση μιας ξένης γλώσσας. Για παράδειγμα, σε ένα τουριστικό ταξίδι η γλώσσα μας επιτρέπει να επικοινωνούμε με τοπικούς κατοίκους, σε περίπτωση που χρειαζόμαστε βοήθεια.

Τι γίνεται όμως στον εργασιακό χώρο; Για να βρεις εργασία, η κατοχή μιας ξένης γλώσσας είναι προαπαιτούμενο, διότι γνωρίζοντας ξένες γλώσσες επιτυγχάνεται η προώθηση του βιογραφικού. Πράγματι, πολλοί εργοδότες επιλέγουν να προσλάβουν άτομα με τη μεγαλύτερη δυνατή ικανότητα να συνεννοηθούν με συνάδελφους διαφορετικής εθνικότητας. Επομένως, η εκμάθηση τους είναι ένα από τα «κλειδιά» της επαγγελματικής μας αποκατάστασης.

Οι γλώσσες όμως είναι ένα ανοιχτό παράθυρο διαλόγου, μια γέφυρα επικοινωνίας που διευρύνει τον

μηχανισμό της σκέψης μας, ενώ συνάμα ανακαλύπτουμε και τον πολιτισμό της χώρας από την οποία προέρχεται, τον τρόπο που ζουν οι κάτοικοί της, τα ήθη και τα έθιμα. Η γενιά μας αποδημεί. Το φαινόμενο του «brain drain» είναι εδώ! Η φυγή στο εξωτερικό φαντάζει ως μια «νέα γη επαγγελίας». Η γλωσσομάθεια δίνει τη λύση, ανοίγοντας μας περισσότερες προοπτικές για σπουδές και εύρεσης καλύτερης εργασίας.

Δυστυχώς στην εποχή μας υπάρχει ακόμη ένας ανησυχητικός αριθμός ανθρώπων ο οποίος εξακολουθεί να αγνοεί όλα τα πλεονεκτήματα που αναφέραμε, υποτιμώντας τη μελέτη ξένων γλωσσών. Η υποβάθμιση τους είναι εμφανής και στο εκπαιδευτικό σύστημα, που η βαρύτητα μετατοπίζεται σε άλλα πεδία γνώσης.

«Όταν μιλάμε μιαν άλλη γλώσσα, αντιλαμβάνομαστε τον κόσμο κάπως διαφορετικά» γράφει ο φιλόσοφος Βιτγκενστάιν. Και έχει απόλυτο δίκιο. Η γλωσσομάθεια αποτελεί πολύτιμο εργαλείο για την πρόοδο και την ευημερία των λαών. Είναι ένα πολύτιμο μέσο για την καλύτερη γνωριμία και κατανόηση μεταξύ των λαών, ένα μέσο που γκρεμίζει τα τείχη της προκατάληψης μεταξύ των λαών, ένα μέσο που χτίζει γέφυρες φιλίας, συνεργασίας, ειρηνικής συνύπαρξης. Οι ξένες γλώσσες είναι το πιο αποτελεσματικό «κλειδί» κάθε μορφής επικοινωνίας!

Πάση Ναταλία &
Τσαρκατζόγλου Κωνσταντίνα, Β'4

The Ethical Imperative: Advocating for the Ban of Animal-Tested Cosmetics.

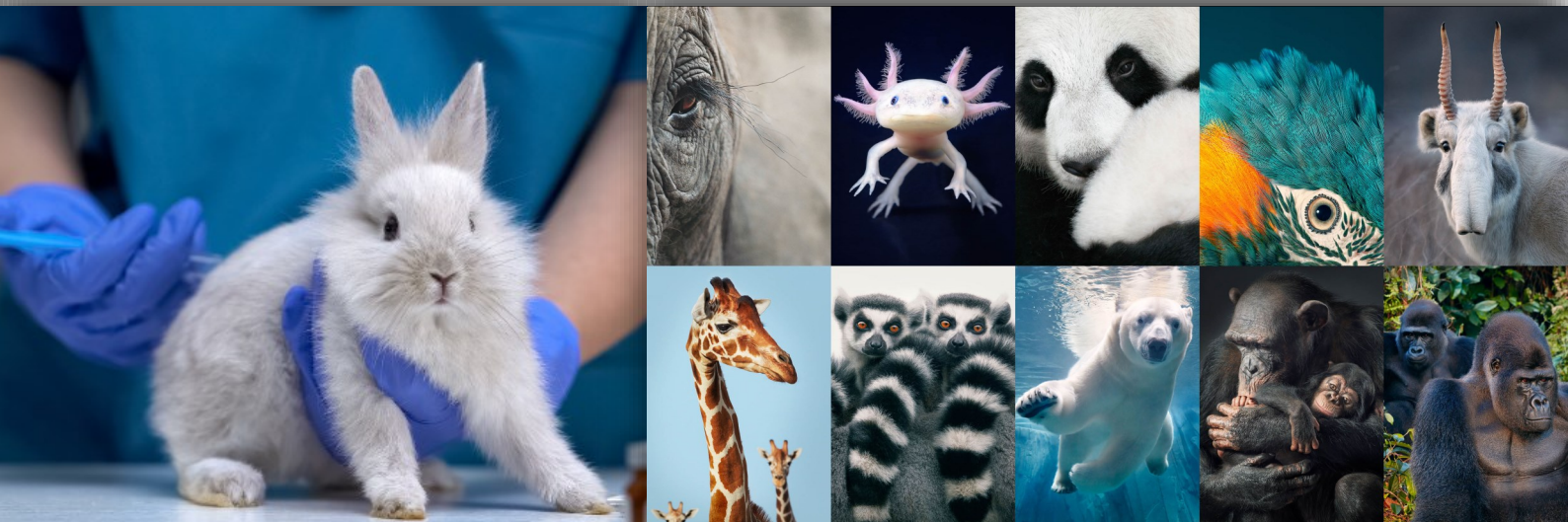
In today's world, the debate over whether animal-tested cosmetics should be banned remains a pressing ethical concern. As a society, we must recognize the inherent cruelty and moral implication associated with subjecting innocent creatures to painful experimentation for the sake of beauty.

Firstly, technological advancements have provided viable alternatives to animal-testing. Methods such as in vitro testing and computer simulations offer accurate assessments of product safety without inflicting harm on animals. For example, the development of reconstructed human skin models has proven to be a reliable alternative to traditional animal testing.

Moreover, the ethical consideration surrounding animals testing are deniable. Subjecting sentient beings to suffering and exploration for cosmetic purposes contradicts our value of compassion and respect for all living creatures. It is our moral duty to ensure that animals aren't treated as mere commodities for human benefits.

In conclusion, the ban on animal-tested cosmetics is not only a moral imperative but also a practical necessity. By advocating for cruelty-free alternative we uphold our commitment to compassion and pave the way for a more humane future in the beauty industry.

Pagoni Nikoletta, A'5

Guardians of the Wild: Taking Action To Protect Endangered Animals

Wildlife animals are under a threat because humans interfere in their habitat. Moreover hunting animals increases the risk of extinction. Even though many countries have laws in order to protect endangered species some of them will eventually become extinct.

Pollution is one of the main reasons why wildlife is under a threat. Air and water pollution, climate change and deforestation destroy animals natural habitat making it incredibly difficult for them to survive.

However, as a community, we are obliged to protect them at all cost. To decrease animals extinction we are not to purchase products made from endangered animals. In addition, recycling and using sustainable products help reduce additional pollution.

To sum up everything that has been stated so far, animals life is danger and it's our responsibility to take drastic measures to protect them.

Savvidou Maria, A'5

Τέχνη: το ψέμα που μας βοηθάει να ανακαλύψουμε την αλήθεια

Η Συραγώ Τσιάρα είναι διευθύντρια της Εθνικής Πινακοθήκης (Μουσείου Αλεξάνδρου Σούτσου) από τον Ιούλιο του 2022. Σπούδασε Ιστορία και Αρχαιολογία στη Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στην Κοινωνική Ιστορία της Τέχνης στο Πανεπιστήμιο του Leeds στην Αγγλία. Η συντακτική ομάδα της «Πέννας» είχε την ευκαιρία να έρθει σε επικοινωνία μαζί της και να της θέσει τους προβληματισμούς της πάνω στον χώρο της τέχνης στην χώρα μας.

-Γιατί η τέχνη μορφώνει; Ποιος είναι ο ρόλος της τέχνης στη σύγχρονη εποχή;

Είναι πολύ σημαντικός ο ρόλος της τέχνης σήμερα. Και πάντοτε ήτανε. Δηλαδή τους τελευταίους αιώνες που έγινε προσιτή στις ευρύτερες μάζες. Η τέχνη προσφέρει πολλές δυνατότητες. Μία από αυτές είναι η γνώση. Γιατί μέσα από τις αναπαραστάσεις των έργων τέχνης μπορείς να έρθεις σε επαφή με τρόπους ζωής παλαιότερων εποχών με ιστορικά γεγονότα, με την μορφή των ανθρώπων, των τοπίων. Είναι ένας τρόπος να προσεγγίσεις και την ιστορία και να μάθεις πράγματα για διαφορετικές εποχές και κόσμους. Πέρα όμως από τη γνώση πιστεύω ότι είναι και συναισθηματική και βιωματική άσκηση, δηλαδή πολύ συχνά η τέχνη θέτει και ζητήματα που αφορούν την σημερινή εποχή γενικότερα. Οπότε είναι και ένας διαφορετικός τρόπος σκέψης και βέβαια είναι και αισθητική απόλαυση. Είναι πολλά αυτά που προσφέρει η τέχνη σήμερα. Ο ρόλος της είναι σημαντικός. Ειδικά σε δύσκολες εποχές είναι καταφύγιο.

-Ποιο έργο προσελκύει το ενδιαφέρον των επισκεπτών και γιατί;

Είναι πολλά. Θα έλεγα ότι η μόνιμη συλλογή συνεχίζει να κρατάει βασικό ενδιαφέρον, γιατί είναι μία ιστορική εξέλιξη της νεοελληνικής τέχνης. Πολύ μεγάλο ενδιαφέρον δείχνουν οι επισκέπτες για τα έργα του Ελ

Γκρέκο, του Δομνίκου Θεοτοκόπουλου. Επίσης για την ιστορική ζωγραφική που έχει σχέση με την επανάσταση του 1821 αλλά και για νεότερες μορφές τέχνης. Τώρα τελευταία, επειδή έχουμε εγκαινιάσει εκθέσεις που σχετίζονται με την κοινωνία, με τον τρόπο που άλλαξαν οι πόλεις μεταπολεμικά στην Ελλάδα, την έκθεση στην γραφή εννοώ, οπότε πολύ μεγάλος αριθμός κοινού και κυρίως νέων επισκεπτών ενδιαφέρονται και για αυτές τις μορφές τέχνης, όπως και επίσης για να έργα τέχνης που δεν βρίσκονται στον χώρο της πινακοθήκης, αλλά στο κήπο με γλυπτά.

-Οι Έλληνες εκτιμούν το μορφωτικό αγαθό της τέχνης σε σχέση με τους ξένους επισκέπτες;

Βεβαίως, σε πολύ μεγάλο ποσοστό. Το καλοκαίρι βέβαια σχεδόν 6 στους 10 επισκέπτες είναι Έλληνες και οι υπόλοιποι ξένοι και το γεγονός ότι εκτιμούν την τέχνη μέσα στο μουσείο που υπηρετώ τώρα φαίνεται και από τους αριθμούς της επισκεψιμότητας που είναι πολύ υψηλοί. Και βλέπει κανείς ότι επιλέγουν την Εθνική Πινακοθήκη μερικοί άνθρωποι και ως μία καθημερινή βόλτα, κυρίως όμως τα Σαββατοκύριακα όπου έρχονται οικογένειες με τα παιδιά τους, με παρέες και φίλους και πολύ συχνά και πολλοί φοιτητές από Πανεπιστημιακές σχολές, οι οποίοι όχι μόνο την επισκέπτονται, αλλά κάνουν και μάθημα με τους καθηγητές τους μέσα στην πινακοθήκη.

-Γιατί αξίζει κανείς να επισκεφτεί την Εθνική Πινακοθήκη Αθηνών;

Για πολλούς λόγους. Είναι μία συνολική εμπειρία. Έχει πολύ ενδιαφέροντα έργα τέχνης και καινούργιο κτίριο, που παρέχει σχεδόν όλες τις ανέσεις που παρέχουν και τα Ευρωπαϊκά μουσεία. Έχει ένα πολύ συμπαθητικό καφέ. Είναι στο κέντρο και επίσης δεν είναι μόνο η Εθνική Πινακοθήκη, αλλά και η Εθνική γλυπτοθήκη, που είναι στο Γουδί, σε παλιά κτήρια ανακαινισμένα, που είχαν παλιά τον ρόλο στρατιωτικών εγκαταστάσεων και τώρα δίνει την δυνατότητα για μια πολύ ωραία βόλτα και μέσα στον χώρο και στο πάρκο γλυπτών. Και επίσης η Εθνική Πινακοθήκη δεν είναι μόνο στην Αθήνα, αλλά έχει και τέσσερα παραρτήματα στην περιφέρεια. Συγκεκριμένα στο Ναύπλιο, στη Σπάρτη, στη Κέρκυρα, την Αίγινα, όπου κανείς μπορεί είτε είναι κάτοικος των περιοχών ή επισκέπτης, ή τουρίστες να ξεναγηθούν και να περιηγηθούν σε εκθέσεις που αποτελούν μέρος των συλλογών της Εθνικής Πινακοθήκης, αλλά και σε περιοδικές εκθέσεις που γίνονται για συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα, με ένα θέμα κάθε φορά, έτσι ώστε να εναλλάσσονται οι εμπειρίες. Να μην βλέπει κανείς πάντα το ίδιο περιεχόμενο όταν πηγαίνει στην Πινακοθήκη και αυτό έχει πολύ μεγάλη σημασία, αλλά να βρίσκει αφορμές και αιτίες και με άλλα γεγονότα που τον καλούνε. Δεν είναι μόνο εικαστικά, αλλά και αυτό που λέμε σήμερα διακαλλιτεχνικά, ενώνουν τις τέχνες, δηλαδή την μουσική, το θέατρο, το χορό. Μπορούν να είναι και ευκαιρίες για να συναντήσει κανείς ένα είδος τέχνης, που ίσως να μην περίμενε να το δει στην Εθνική Πινακοθήκη και να δει τις σχέσεις ανάμεσα σε διαφορετικές μορφές τέχνης.

**Τριανταφύλλου Ολυμπία, Γ'2
& Χατζηχαριστός Χάρης, Γ'6**

Τέχνη... Το φάρμακο του ανθρώπου

-Τί είναι τέχνη; Πώς ορίζεται η λέξη τέχνη και τί είναι για τον άνθρωπο...;

Είναι δύσκολο να απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα... Δεν υπάρχει συγκεκριμένος ορισμός ή κάποιος τρόπος για να εξηγήσεις αυτή τη λέξη. Θα μπορούσαμε να πούμε πως είναι απορία της ίδιας μας της ζωής. Ο καθένας από εμάς εκλαμβάνει διαφορετικά την τέχνη, δίνοντας διαφορετικό όρο και αξία με βάση τα βιώματά του.

Στη σύγχρονη εποχή δυστυχώς χρειάζεται να ανταποκριθούμε σε δυσκολίες, οι οποίες μας δημιουργούν διάφορα αρνητικά συναισθήματα, όπως φόβο, θλίψη, άγχος, απελπισία κ.α. Έτσι, η τέχνη για πολλά άτομα είναι λύτρωση, απελευθέρωση, φάρμακο, το οποίο το χρησιμοποιούν ως θεραπεία για τον εαυτό τους. Διάφορα συναισθήματα, τα οποία νιώθουν εκείνη την ώρα, τα εκφράζουν και δημιουργούν απίθανα έργα. Έργα τέτοια, που μπορείς να καταλάβεις τα αισθήματα του άλλου χωρίς να χρειαστεί να σου εξηγήσει ιδιαίτερα την ιστορία του. Πόσο απίθανο είναι να γνωρίζεις ότι μια ανάγκη του ανθρώπου παίρνει μια μορφή τόσο εντυπωσιακή!

Η τέχνη σε κάθε της μορφή (χορός, ζωγραφική, ποίηση, μουσική κλπ.) αναδεικνύει τις ικανότητες του ανθρώπου να δημιουργεί και ταυτόχρονα να οδηγεί τον εαυτό του στη γαλήνη. Να υψώνει τον εαυτό του ηθικά και να καθαρίζει τη ψυχή του από όσα την απασχολούν. Το καλύτερο σε αυτό είναι όχι μόνο να δημιουργείς, αλλά και να παρακολουθείς διάφορα έργα, μέσω των οποίων συνειδητοποιείς πως δεν είσαι μόνος. Πως υπάρχουν και άλλα πόσα χιλιάδες άτομα σαν και εσένα που αντιμετωπίζουν δυσκολίες.

Μέσω της τέχνης επίσης προβάλλονται προβλήματα της κοινωνίας, όπως ο ρατσισμός, η ανεργία, η φτώχεια, το bullying κ.α. Σπουδαίες δημιουργίες από πι-

νακες ζωγραφικής μέχρι και μουσικές συνθέσεις μπορούν να μας αφηγηθούν τα τωρινά κοινωνικά προβλήματα με σκοπό να προβληματιστούμε και να οδηγηθούμε σε μια καλύτερη κοινωνία.

Ο κάθε άνθρωπος ορίζει διαφορετικά την λέξη τέχνη. Η τέχνη έχει διάφορες ερμηνείες, αλλά για τον άνθρωπο σίγουρα είναι ένα πράγμα. Φάρμακο..., και εκτός από φάρμακο είναι και ένας τρόπος να αναπτύξουμε τη δημιουργικότητά μας και να παρουσιάσουμε ιστορίες ή προβλήματα.

Δημούλτση Αποστολία, Α'2

Η μαγεία της μουσικής

Η μουσική έχει τη μαγική ικανότητα να γεννά έντονες συναισθηματικές αντιδράσεις στους ακροατές της. Με κάποιο τρόπο καταφέρνει να ανασύρει στην επιφάνεια συναισθήματα, να σε κάνει να θυμηθείς γεγονότα και να σου χαρίσει απόλαυση και αγαλλίαση. Η μουσική προκαλεί δέος, συγκίνηση και θαυμασμό. Ξυπνάνε μέσα μας κίνητρα βελτίωσης του εαυτού μας και εκφράζουμε μέσα από αυτή τα αισθήματά μας.

Μποριάννα Χρίστοβα, Α'5

Θέατρο... σανίδα σωτηρίας

Η αλήθεια είναι ένα είδος εμπειρίας που συναντάται στο χώρο ανάμεσα στα αντίθετα. Στην απελπιστική κατάπτωση της σημερινής κοινωνίας, βιώνουμε συντριβή στο ενδιάμεσο κενό ανάμεσα στο «παλιό», που δε λέει να ξεριζωθεί και το «νέο», που δε λέει να έρθει. Ανάμεσα στις δυο αυτές αντίρροπες τάσεις, ζούμε μια πρωτοφανή ένταση. Σε αυτό το αντιδραστικό περιβάλλον, το θέατρο μοιάζει με περιττή πολυτέλεια. Είναι:

Όχι, δεν είναι. Ειδικά τώρα υπάρχει η απόλυτη αναγκαιότητα του θεάτρου. Το θέατρο αφυπνίζει, ευαισθητοποιεί, «αναγκάζει» τον άνθρωπο να βρεθεί σε θέσεις και καταστάσεις που πιθανότατα να μην είχε την ευκαιρία, γεννά ερωτήματα, ενώ παράλληλα παρουσιάζει την σημασία της εύρεσης απαντήσεων σε αυτά. Γιατί από τη φύση του το θέατρο για να γεννηθεί χρειάζεται αυτή την έξαψη της βίας των αντιθέτων. Στο θέατρο πρέπει κάτι να διακυβεύεται. Κάτι αποφασιστικής σημασίας και

αβέβαιο. Εκεί όπου δημιουργείται μια κατάσταση σοκ, μπορεί πάντα να προκύψει μια στιγμή διορατικότητας.

Μία από τις πιο γνωστές και σπουδαίες τραγωδίες, αυτή της Αντιγόνης, διδάσκεται στην Β' τάξη του Λυκείου. Αντιμέτωπη με τον εμφύλιο πόλεμο, στον οποίο τα αδέρφια της αλληλοσκοτώθηκαν, η ίδια παίρνει θέση. Δεν υποστηρίζει το θείο της, Κρέοντα, ούτε τον νόμο που εκείνος αντιπροσωπεύει. Δεν επιλέγει να ενωθεί με το στρατό του αδελφού της στον πόλεμο εναντίον του κράτους. Ξέρει το ρόλο που έχει διαλέξει και δρα με τρόπο συνεπή σε αυτόν. Φεύγει νύχτα από την πόλη, πηγαίνει στο πεδίο της μάχης, παίρνει μια χούφτα σκόνη, τη σκορπίζει πάνω στο πτώμα του αδελφού της, πτώμα του οποίου την ταφή ο Κρέων είχε αρνηθεί. Μια συμβολική τελετή που αργότερα, την πληρώνει με τη ζωή της.

Αυτό αποτελεί το θέατρο, αλλά θα μπορούσε να είναι και η ζωή μας. Όπου όλα μοιάζουν σαν μια αναποτελεσματική τελετή, την οποία όμως γεμίζουμε με την προσωπική μας αναγκαιότητα. Το «γιατί» μας. Ακόμα και ο Μπρεχτ αμφέβαλε για την δύναμη που κρατά το θέατρο. Είναι δυνατόν να μεταφέρει κανείς στο θέατρο όλο το μυστήριο, το μεγαλείο και ταυτόχρονο τον τρόπο της ανθρώπινης ύπαρξης;

Η άποψή μου: ναι φυσικά μπορεί. Το θέατρο, σαν αντανάκλαση της αληθινής κοινωνικής κατάστασης είναι πολύτιμο ως πηγή διαγνώσεων, ίσως περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη κοινωνική δραστηριότητα.

Ανεξάρτητα από την επιτυχία ή την καταξίωση που πιθανόν κανείς να γνωρίσει, το θέατρο δεν είναι μόνο οι παραστάσεις, ούτε η καλλιτεχνική μορφή, αλλά ένας τρόπος ύπαρξης και αντίστασης για όλους ανεξαιρέτως.

Διότι το θέατρο είναι ένα μέσο να ζήσει κανείς μια ζωή ανεξάρτητη από το βάρος των περιστάσεων. Να διατηρήσει τον πόθο για ένα μέλλον που φαίνεται α-

δύνατο. Να δημιουργήσει ένα παράθυρο «φυσιολογικής ζωής» στη μέση της ανηλεούς πορείας της Ιστορίας.

Το θέατρο φέρει το άρωμα της ελευθερίας. Ορέφει παραγωγικά την προσωπική εξέγερση και φωτίζει την ευθύνη της αυτεπίγνωσής μας.

Τσομπανούδη Μαριτίνα, Β'4

*Δεν ζει ο άνθρωπος όταν χάσει όσα του δίνουν
χαρά.*

Πεθαίνει κάθε μέρα την ζωή του.

*Συσώρευσε όσα πλούτη θες,
απόκτησε όση εξουσία φιλοδοξείς...*

Χαρά· έχεις χαρά;

Τα υπόλοιπα δεν είναι ούτε καπνού σκιά.

Ανοιχτά χαρτιά

Η καθημερινότητα μπορεί να γίνει πληκτική, αφόρητη και κουραστική. Η «πνευματική οκνηρία» είναι ένα σύμπτωμα αδράνειας. Και όταν η σκέψη ναρκοθετείται, ο κίνδυνος του θανάτου ελλοχεύει.

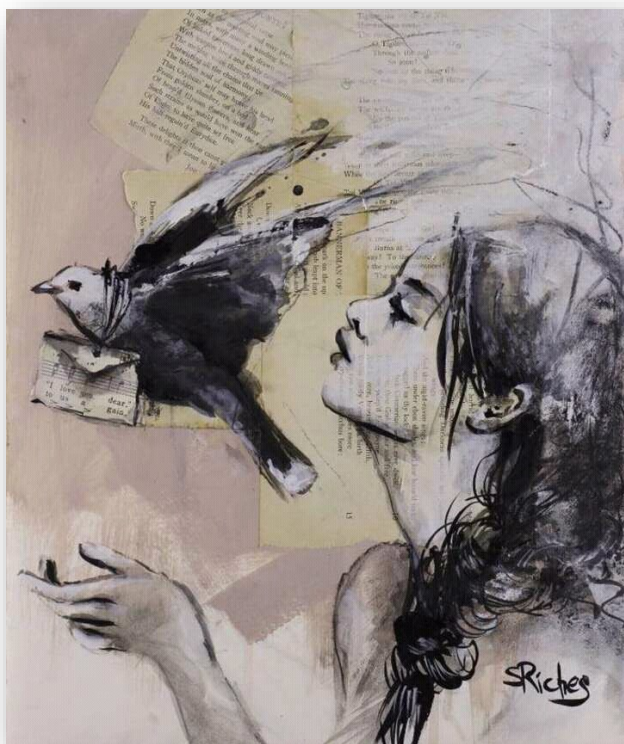
«Η Ποίηση αρχίζει εκεί που την τελευταία λέξη δεν την έχει ο θάνατος».

Τα λόγια αυτά του Οδυσσέα Ελύτη εξακολουθούν να αποτελούν μια ανεξάντλητη πηγή έμπνευσης. Μέσα σε μια αυτοματοποιημένη κοινωνία η ποίηση είναι αναγκαία, γιατί αναζωογονεί. Το αντίδοτο σε μια τυποποιημένη «ετοιμοθάνατη» ζωή δεν είναι άλλο παρά η όξυνση της σκέψης και η έξαψη της φαντασίας. Όταν η ιλιγγιώδης ταχύτητα της ζωής υπερβραίνει τις ανθρώπινες αντοχές, ο άνθρωπος εξασθενεί. Ωστόσο, κρίνεται

μεγίστης σημασίας να μην εγκαταλείψει τον αγώνα του.

Πράγματι, καθημερινά οι συγκρούσεις είναι αμέτρητες και ποικιλόμορφες. Πολλοί άνθρωποι βρίσκονται σε έναν διαρκή εσωτερικό πόλεμο, αφού η εξισορρόπηση των αντιπάλων τάσεων της ψυχής μπορεί να αποβεί δύσκολη. Η σύναψη ειρήνης με τον εαυτό μας είναι αναγκαία, καθώς συμβάλλει στη διαμόρφωση μιας υγιούς προσωπικότητας. Για τη σφυρηλάτηση λοιπόν ενός ολοκληρωμένου χαρακτήρα η συνεισφορά της ποίησης κρίνεται κομβική, γιατί μόνο αυτή μπορεί να εξευγενίσει και «εξανθρωπίσει» τον άνθρωπο.

Τριανταφύλλου Ολυμπία, Γ'2

Τα Αντικλείδια

Η Ποίηση είναι μια πόρτα ανοιχτή. Πολλοί κοιτάζουν μέσα χωρίς να βλέπουν τίποτα και προσπερνούν. Όμως μερικοί κάτι βλέπουν, το μάτι τους αρπάζει κάτι και μαγεμένοι πηγαίνουν να μπουν. Η πόρτα τότε κλείνει. Χτυπάνε μα κανείς δεν τους ανοίγει. Ψάχνουνε για το κλειδί. Κανείς δεν ξέρει ποιος το έχει. Ακόμη και τη ζωή τους κάποτε χαλάνε μάταια γυρεύοντας το μυστικό να την ανοίξουν. Φτιάχνουν αντικλείδια. Προσπαθούν. Η πόρτα δεν ανοίγει πια. Δεν άνοιξε ποτέ για όσους μπόρεσαν να ιδούν στο βάθος. Ίσως τα ποιήματα που γράφτηκαν από τότε που υπάρχει ο κόσμος είναι μια ατέλειωτη αρμαθιά αντικλείδια για ν' ανοίξουμε την πόρτα της Ποίησης. Μα η Ποίηση είναι μια πόρτα ανοιχτή.

Γ. Παυλόπουλος

**KNOW WHO YOU ARE,
NOT SOCIETY!**

Η Άγνωστη Έμπνευση: Αναζητώντας πρότυπα στην καθημερινότητα

Σε έναν κόσμο γεμάτο προκλήσεις και αβεβαιότητες, η αναζήτηση έμπνευσης συχνά μας οδηγεί σε άτομα που επιδεικνύουν επιμονή, θάρρος και την αδιάκοπη επιδίωξη των στόχων τους. Αυτά τα πρότυπα χρησιμεύουν ως φάροι καθοδήγησης για όσους αναζητούν να πλοηγηθούν στα δικά τους ταξίδια. Ελπίζω το άρθρο αυτό να σας βοηθήσει να βρείτε το δικό σας.

Είμαστε όλοι άνθρωποι, σωστά; Κάνουμε, λοιπόν, το λάθος να νομίζουμε ότι έμπνευση αποτελούν μόνο οι celebrity. Μάλιστα, υπάρχει η πίεση από συνομηλίκους να έχουμε έναν διάσημο ως πρότυπο. Ελάχιστοι είναι οι έφηβοι που πραγματικά έχουν σκεφτεί γιατί έχουν αυτό το πρότυπο. Το "γιατί" είναι συνήθως ο υλικός πλούτος του προσώπου. Δεν υπάρχει άλλος ουσιαστικός λόγος για τον θαυμασμό που νιώθουν, κάνοντας αυτό το συναίσθημα ψεύτικο.

Πώς, λοιπόν, βρίσκεις το είδωλό σου? Αρχικά, αφήνεις πίσω την ιδέα ότι πρότυπο είναι μόνο ένας celebrity ή ένας άνθρωπος! Έμπνευση μπορεί να αποτελεί το οτιδήποτε στο περιβάλλον σου. Από το στραβό χαμόγελο που δίνει το κατοικίδιό σου, η δύση του ηλίου ακόμη και, ναι, ένας καθηγητής. Δεν είναι παράλογο, οπότε γιατί όποιος δεν έχει ένα διάσημο πρόσωπο για είδωλο είναι αυτόματα "περιεργος";

Με αφορμή αυτά, θα σας παρουσιάσω τις αρετές του δικού μου προτύπου, για να βοηθήσω και εσάς να βρείτε το δικό σας. Ένας άνθρωπος για να εμπνέει πρέπει και ο ίδιος να είναι εμπνευσμένος. Η έμπνευση αυτή προέρχεται μέσα από την αγάπη. Την αγάπη για τον συνάνθρωπο, για το επάγγελμά σου και πάνω από όλα αγάπη για τη ζωή. Ο έμφυτος ζήλος να γίνει καλύτερος και να κάνει και τον κόσμο καλύτερο. Επίσης, η καλοσύνη και η γενναιοδωρία είναι και αυτές αρετές άξιες θαυμασμού. Το σημαντικότερο όμως, κατά τη γνώμη μου, χαρακτηριστικό ενός αξιοθαύμαστου ανθρώπου είναι η ανθρωπιά που ο ίδιος κατέχει και επιδεικνύει.

Όσα και να πω πάνω σε αυτό το θέμα πάντα

θα υπάρχουν και άλλα. Έτσι θα σας δώσω μια συμβουλή: Μην ακούτε τους άλλους. Θαυμάστε όποιον σας εμπνέει και εκφράστε την γνώμη σας ελεύθερα. Και όπως είπε ο Νικόλας Σμυρνάκης: "Οι πραγματικοί πρωτοπόροι και οραματιστές είναι αυτοί που δεν περιμένουν να εμπνευστούν από ιστορίες άλλων, αλλά δημιουργούν δικές τους ιστορίες που εμπνέουν άλλους."

Σελβιάδου Αριάδνη, Α'5

Τι είναι τελικά η ζωή;

Τι είναι η ζωή, μια όμορφη ημέρα
Ηλιόλουστη και γαλανή σου καθαρίζει την ψυχή
Αγάπη, χαρά παντού σκορπίζει.
Σαν πλοίο στην θάλασσα αρμενίζει
μοιάζει σαν κύμα που σε κοιμίζει
Σαν την φωνή της μητέρας που σε νανουρίζει

Τι είναι τελικά η ζωή;

Μήπως είναι μια μεγάλη πληγή;
Είναι δρόμος μακρύς και μεγάλος;
Ή μήπως είναι το φως στο βάθος;
Σκέψεις πολλές μου περνάνε.
Τρέχουν, τρέχουν και δεν σταματάνε
Μα τι να τις κάνει όλες αυτές;
Αφού η ζωή δεν είναι καμία από αυτές
Τελικά μόνο στο τέλος έχουν σημασία
όλα όσα έζησες και κάθε αδικία
Μα η ζωή είναι ωραία
οπότε πιασ' την απ' το χέρι και περπατήστε παρέα.
Carpe diem!

Σελβιάδου Αριάδνη
& Χρίστοβα Μποριάννα, Α'5

Περιβάλλον:

Η ανθρωπότητα εκπέμπει SOS

Στη σημερινή κοινωνία, ένα από τα πιο μεγαλειώδους σημασίας ζητήματα που καταλαμβάνει σημαντική θέση σε παγκόσμιο επίπεδο είναι το περιβάλλον, το οποίο και δέχεται τεράστιες απειλές. Ως επακόλουθο, συσσωρεύονται πολλές και μεγάλες καταστροφές λόγω της παντελούς αδιαφορίας και της αδρανούς συμπεριφοράς των ανθρώπων. Μήπως έφτασε η στιγμή να αντιμετωπίσουμε την πραγματικότητα;

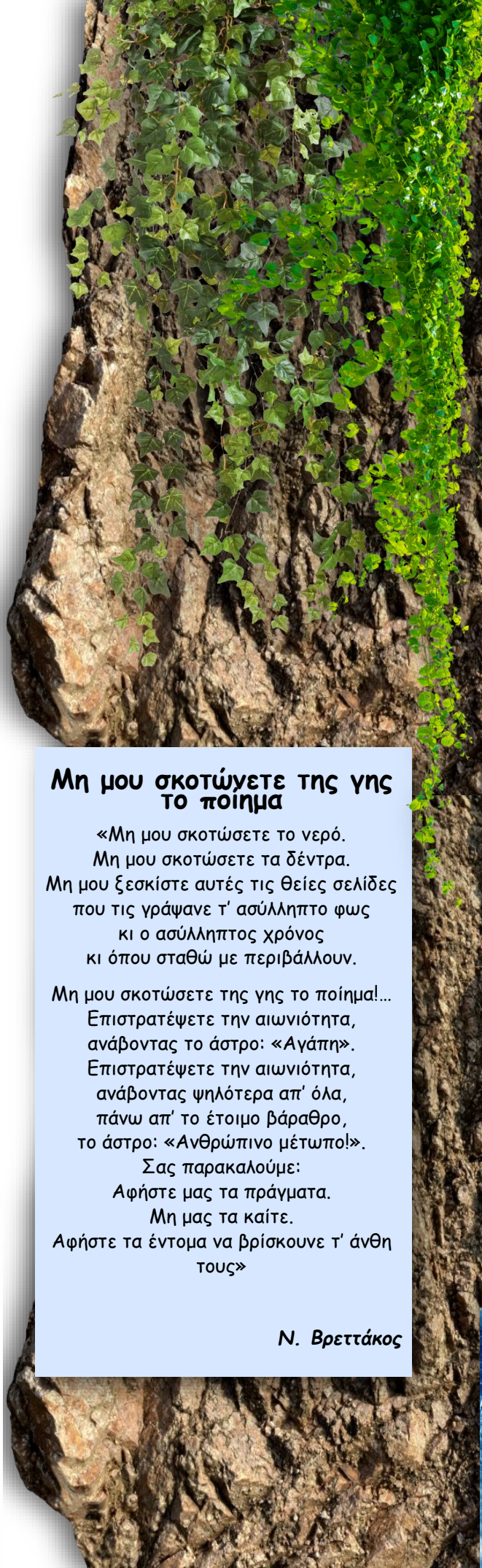
Εκ πρώτης όψεως, αντιλαμβανόμαστε την έκταση του προβλήματος από τις συνέχεις ενημερώσεις που λαμβάνουμε από τα ΜΜΕ. Αρχικά, παρατηρείται σημαντική αύξηση στην ρύπανση του περιβάλλοντος, η οποία οφείλεται κυρίως στην υπερκατανάλωση ορυκτών καυσίμων για την καθημερινή μετακίνηση. Καθοριστικό, βέβαια, ρόλο παίζει και η απαξίωση των πολιτών ως προς τα οικολογικά ζητήματα, που έχει ως αποτέλεσμα την καταστροφή του περιβάλλοντος. Εκτός από αυτό, ένας ακόμη κίνδυνος είναι η εξάλειψη της βιοποικιλότητας, που αποτελεί τη βιωσιμότητα της γης. Πιο συγκεκριμένα, τα υλικά αγαθά, στα οποία έχουμε πρόσβαση, θα πάνε να υπάρχουν εφόσον σημειωθεί έλλειμα της χλωρίδας και της πανίδας. Για τους παραπάνω λόγους είναι εξαιρετικά

επείγον να λάβουμε μέτρα αντιμετώπισης.

Αρχικά, ας αναφερθούμε στις αποτελεσματικές μεθόδους που οδηγούν στην εξομάλυνση του οικολογικού «κατακλυσμού», που έχει παρσύρει σχεδόν το μεγαλύτερο ποσοστό του κόσμου κι έχει ανησυχητικές επιπτώσεις. Μια προσιτή λύση, που θα φέρει άμεσο αποτέλεσμα, είναι η ανακύκλωση. Εμμένοντας σε αυτή συμβάλλουμε στη διαδικασία δημιουργίας ενός υγιούς περιβάλλοντος και μιας καθαρής ατμόσφαιρας. Συγχρόνως, συντελεί στη διατήρηση φυσικών πόρων της γης, όπως τα δέντρα, το νερό και η ενέργεια. Πρόκειται για μια πρακτική που μπορεί να επιδράσει μακροπρόθεσμα στην αειφορία του πλανήτη μας.

Εν κατακλείδι, όταν αμελούμε το περιβάλλον και μένουμε απαθείς, το τίμημα είναι η απειλή όχι μόνο της δικής μας ζωής αλλά και των μελλοντικών γενεών. Για αυτό έχουμε χρέος να δρούμε καθημερινά τόσο ως άτομα αλλά και συλλογικά ως πολίτες υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος μας.

*Σταματοπούλου Κατερίνα &
Χαρτομάνη Ευαγγελία, Α΄5*

Μη μου σκοτώσετε της γης το ποίημα

«Μη μου σκοτώσετε το νερό.
Μη μου σκοτώσετε τα δέντρα.
Μη μου ξεσκίσετε αυτές τις θείες σελίδες
που τις γράφανε τ' ασύλληπτο φως
κι ο ασύλληπτος χρόνος
κι όπου σταθώ με περιβάλλουν.

Μη μου σκοτώσετε της γης το ποίημα!...
Επιστρατέψετε την αιωνιότητα,
ανάβοντας το άστρο: «Αγάπη».
Επιστρατέψετε την αιωνιότητα,
ανάβοντας ψηλότερα απ' όλα,
πάνω απ' το έτοιμο βράθρο,
το άστρο: «Ανθρώπινο μέτωπο!».
Σας παρακαλούμε:
Αφήστε μας τα πράγματα.
Μη μας τα καίτε.
Αφήστε τα έντομα να βρίσκουνε τ' άνθη
τους»

Ν. Βρεττάκος

Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη

Καλοκαίρι. Η χώρα μας είναι ένας από τους δημοφιλέστερους καλοκαιρινούς προορισμούς, προσφέροντας στους επισκέπτες τον ήλιο, τη φυσική της ομορφιά, τις θάλασσες της, την επαφή με τον πολιτισμό της. Ωστόσο, υπάρχουν εικόνες αποκαρδιωτικές που φανερώνουν αρχικά το έλλειμμα της πολιτείας να οργανώσει τις δομές των τουριστικών της περιοχών, και από την άλλη το αδιαμφισβήτητο έλλειμμα περιβαλλοντικής συνείδησης από τους πολίτες.

«Βουνά» σκουπιδιών «πνίγουν» τον ελληνικό τουρισμό, με κίνδυνο τη δημόσια υγεία, τη μόλυνση των υδάτων και των ζωντανών οργανισμών. Τα σκουπίδια συσσωρεύονται έξω από τα καταστήματα, στις παραλίες, στις πλατείες, στους δρόμους με τις υπηρεσίες καθαριότητας να μην μπορούν να ανταπεξέλθουν στην περισυλλογή των απορριμμάτων. Βρίσκεσαι σε μια από τις πολυσύχναστες παραλίες της Χαλκιδικής και δεν υπάρχουν κάδοι να πετάξεις τα σκουπίδια σου!!! Αν υπάρχουν, ξεχειλίζουν στους δρόμους! Η δυσωδία είναι ανυπόφορη!

Με αυτές τις εικόνες, σε μια χώρα που θεωρείται ναυαρχίδα στον τουρισμό, δεν μπορούμε να προφασιστούμε ότι ο ελληνικός τουρισμός είναι συνυφασμένος με τις αρχές του βιώσιμου και υπεύθυνου τουρισμού. Ταυτόχρονα, αξιοσημείωτο είναι ότι οι δομές ανακύκλωσης είναι «πίσω», μαζί και με την περιβαλλοντική αγωγή των πολιτών μας. Καταλαβαίνουμε, συνεπώς, το μέγεθος της περιβαλλοντικής υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με ανυπολόγιστες συνέπειες στο οικοσύστημα μας. Η βιωσιμότητα του οικοσυστήματος είναι ευθύνη κυρίως συλλογική και δεν επαφίεται στην ατομική βούληση του καθενός. Η εύκολη λύση θα ήταν να τα χρεώσουμε όλα στην ελλιπή αγωγή μας. Είναι ένα μέρος του προβλήματος. Ωστόσο, η ευθύνη βαραίνει και την πολιτεία, που πρέπει να θέσει τον φυσικό πλούτο της χώρας μας σε προτεραιότητα, να προστατεύσει την εικόνα της διεθνώς και το πιο σημαντικό, να δημιουργήσει κατάλληλες συνθήκες βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης.

Χατζηχαριστός Χάρης, Γ'6

Μικρή φυσική ιστορία

Το ταπεινό χορτάρι που φυτρώνει ανάμεσα στις πλάκες των πεζοδρομίων μας δεν είναι διόλου ταπεινό.

Είναι το δάσος που επιστρέφει. Είναι η ζούγκλα που ποτέ δεν παραιτήθηκε από αυτό που της ανήκει και που της πήραμε με τόσο δόλο.

Η γάτα που μας γδέρνει τάχα παίζοντας το χέρι δεν παίζει διόλου.

Είναι το αιλουροειδές που εκδικείται. Για όλ' αυτά τα χάδια ανάμεσα στα μάτια για όλα αυτά τ' αποφάγια της ζωοφιλίας μας. Είναι η τίγρη που τη σάρκα μας γυρεύει.

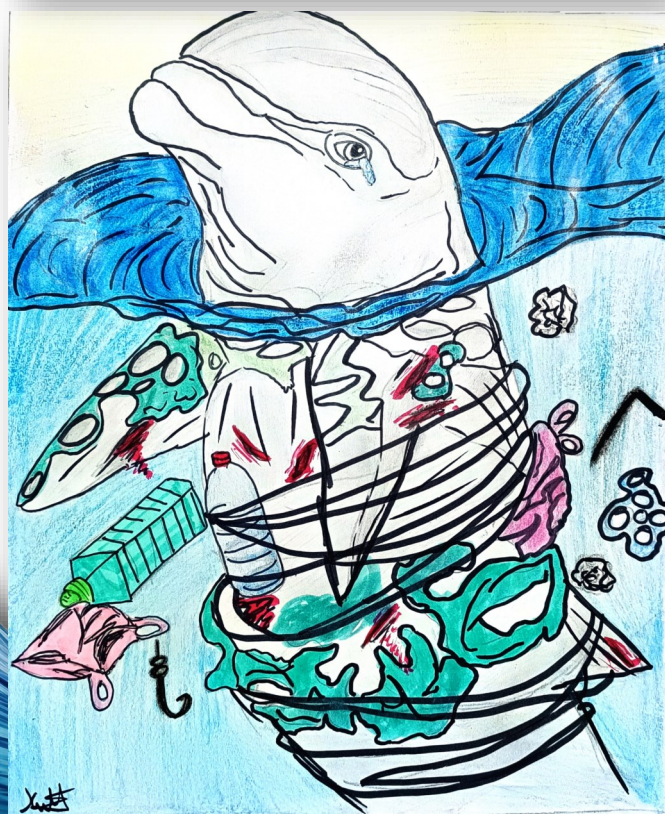
Η χαλασμένη βρύση που στάζει αδιάκοπα στο νεροχύτη μας

δεν είναι καθόλου χαλασμένη.

Είναι ο ποταμός, ο καταρράχτης κι ο κατακλυσμός που δεν υπέκυψαν ποτέ στο κεντρικό μας δίκτυο υδρεύσεως.

Είναι τα ύδατα που αμφισβητούν το διαχωρισμό τους από τη γη που αμφισβητούν τη γένεσή μας.

Α. Χιόνης

Ο "αόρατος" αντίπαλος των αθλητών

Πρέπει να είσαι στην προπόνηση 6:00 π.μ. αλλά έχεις αργήσει ένα λεπτό γιατί δεν χτύπησε το ξυπνητήρι. Νιώθεις την ένταση μεταξύ εσού και των συναθλητών σου, οι οποίοι θα έχουν ένα παραπάνω σετ γιατί εσύ έφτασες με ένα λεπτό καθυστέρηση. Ξεκινάς την προπόνηση και πρέπει να τα πας καλά αλλά εσύ σκέφτεσαι το πως θα πάει το διαγώνισμα που έχεις, για το οποίο διάβαζες μέχρι τις 2:00 το βραδύ. Αλλά κανείς δεν ενδιαφέρεται, γιατί όταν είσαι στην προπόνηση το μυαλό πρέπει να είναι εκεί. Μόλις τελειώσεις, πηγαίνεις κατευθείαν σχολείο. Φτάνεις με το μαλλί βρεγμένο, γιατί δεν πρόλαβες να το στεγνώσεις. Ο καθηγητής σε πλησιάζει ρωτώντας που είναι η εργασία. Μα πώς την ξέχασες; Όλα πρέπει να είναι τέλεια! Όταν φτάσεις σπίτι πρέπει να φας γρήγορα και να ξεκινήσεις να διαβάζεις για το μάθημα που έχασες, για να μην μείνεις πίσω αλλά και όλα τα υπόλοιπα.

Χωρίς να το έχεις συνειδητοποιήσει ήρθε η ώρα της προπόνησης. Πρέπει να ξεχάσεις ότι έχει γίνει μέσα στη μέρα σου, γιατί όταν είσαι στην προπόνηση είσαι στην προπόνηση. Έτσι πρέπει να ξεχάσεις τον κακό βαθμό που σου έβαλε ο καθηγητής, γιατί δεν έφερες την εργασία, πρέπει να ξεχάσεις το διαγώνισμα για το οποίο αγχώνεσαι, να ξεχάσεις τον τσακωμό με τους γονείς σου λίγο

πριν φύγεις από το σπίτι. Έτσι όταν τελειώσει η προπόνηση, στέκεσαι μπροστά στον καθρέφτη των αποδυτηρίων, προσπαθώντας να μην κλάψεις και αναρωτιέσαι «Έτσι πρέπει να νιώθω;»

Έτσι λοιπόν είναι η μέρα ενός παιδιού που ασχολείται με τον πρωταθλητισμό. Ο αθλητισμός έχει πολλά πλεονεκτήματα, όπως πειθαρχία, ηθική και αυτοπεποίθηση. Παρ' όλα αυτά δεν συνηθίζουμε να μιλάμε για το τι κρύβεται πίσω από όλο αυτό, καθώς ο αθλητισμός δεν είναι μόνο χαρές και νίκες. Το πρόγραμμα των αθλητών είναι πάντα γεμάτο, αφού πρέπει να συνδυάσουν το άθλημα που κάνουν με το σχολείο, τα φροντιστήρια, την οικογένεια, τους φίλους αλλά και τον "ελεύθερο χρόνο". Δεν υπάρχει χρόνος να σκεφτείς για αλλά ασήμαντα θέματα. Η πίεση που δέχεσαι από τον προπονητή μέχρι και από τους γονείς εί-

να ανυπόφορη. Έτσι κάποια στιγμή η κόπωση, η πίεση, και η απουσία ελεύθερου χρόνου αρχίζουν και συσσωρεύονται, με αποτέλεσμα τη δημιουργία άγχους, κατάθλιψης ή ακόμα και διατροφικών διαταραχών. Δυστυχώς, πολλοί προπονητές δεν αντιμετωπίζουν τα παιδιά σαν παιδιά, αλλά σαν αθλητές. Είναι σκληροί και αντί να βοηθήσουν τον αθλητή, πολλές φορές καταστρέφουν την αγάπη που τρέφουν για το άθλημα τους. Ένα από τα πιο σημα-

ντικά θέματα στον αθλητισμό είναι η ψυχική υγεία. Όταν κάποιος αντιμετωπίζει κάποιο από τα παραπάνω συναισθήματα, μειώνεται η όρεξη για προπόνηση και ειδικά για φαγητό. Οι περισσότεροι αθλητές, όταν αρχίζουν να καταλαβαίνουν ότι κάτι πάει λάθος, απλά αγνοούν το συναίσθημα αυτό και προσποιούνται ότι όλα είναι καλά. Πολλοί τα παρομοιάζουν με μαύρο σύννεφο. Ένα μαύρο σύννεφο που τους ακολουθεί παντού στην προπόνηση, στο σχολείο, στο σπίτι. Ξέρετε ποσό δύσκολο είναι να είσαι συνεχώς τέλειος - καθώς ακόμα και ένα λάθος κοστίζει- ενώ εσύ έχεις τόσα πράγματα στο μυαλό σου και χρειάζεσαι απλά ένα διάλειμμα; Είναι εξουθενωτικό! Κάπου εδώ έρχεται η στιγμή που ρωτάς τον εαυτό σου «μήπως δεν είναι αυτό για εμένα;» Πολλές φορές αναρωτιόμαστε αν τελικά σπαταλήσαμε τον χρόνο μας κάνοντας ένα άθλημα που δεν μας ταιριάζει. Όμως, πάντα καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι το άθλημα που κάνουμε δεν είναι τίποτα άλλο παρά η ζωή μας! Η "κοινωνία" των αθλητών πιστεύει ότι τίποτα δεν τους σταματά, εκτός και αν υπερβούν τα όρια. Η ψυχική υγεία, σχετίζεται με την αδυναμία

α, και ποιός αθλητής θα ήθελε να είναι αδύναμος; Συνήθως, πολλοί μπερδεύουν τι θα πει δουλεύω σκληρά και τι πιέζω τον εαυτό μου υπερβολικά... Στις μέρες μας, ένας σωματικός τραυματισμός αντιμετωπίζεται πιο σοβαρά από έναν παθολογικό, μόνο και μόνο γιατί είναι πιο εύκολο να πιστέψεις κάτι που βλέπεις ή πιάνεις.

Ζούμε στην Ελλάδα του 2024. Καιρός είναι να αρχίσουμε να σκεφτόμαστε διαφορετικά και οι παλιές νοοτροπίες να αλλάξουν. Οι ψυχικές ασθένειες διαδραματίζουν έναν καθοριστικό ρολό στη ζωή μας, ειδικά των αθλητών και πρέπει να καταλάβουμε ότι δεν διαφέρουν από καμία άλλη ασθένεια. Σύμφωνα με την Kayla Mcbridge: «Η ψυχική υγεία είναι ένα ταξίδι. Δεν είναι ένας αγώνας τον οποίο είτε κερδίζεις είτε χάνεις...»

Κωνσταντινίδου Αναστασία, Α'3

Ξεκουράσου... αύριο έχεις σχολείο!

Η Βαρβάρα, η Αφροδίτη και ο Κωνσταντίνος μοιράζονται τις εμπειρίες τους, αναδεικνύοντας τις δυσκολίες, τις επιτυχίες και τις σκέψεις τους για το μέλλον. Η ιστορία της κάθε μαθήτριας και μαθητή αποτελεί έμπνευση και ωθεί τους νέους να επιδιώξουν τους στόχους τους, αναγνωρίζοντας ότι η ζωή μπορεί να είναι πλούσια και ικανοποιητική όταν συνδυάζονται η εκπαίδευση και ο αθλητισμός. Με κάθε τρόπο δείχνουν ότι η προσωπική ανάπτυξη και η επίτευξη των στόχων είναι εφικτή, ακόμα και όταν παρουσιάζονται πολλές προκλήσεις.

Βαρβάρα Γκιουζέπα-Πετροπούλου, μαθήτρια Γ' Λυκείου (συμμετείχε στο πανευρωπαϊκό πρωτάθλημα κολύμβησης εφήβων νεανίδων 2023, κατέκτησε αθλητική υποτροφία για το Tulane University):

«Η ζωή μου συνδέεται στενά με το σχολείο και τον αθλητισμό από παιδική ηλικία. Παρά την προτίμησή μου στο σχολείο λόγω των κινδύνων του αθλητισμού, θεωρώ τη γνώση πολύτιμη και επιδιώκω την επιτυχία μέσω των σπουδών. Η επιτυχία στον αθλητισμό με γεμίζει χαρά και ανυπομονώ να τη μοιραστώ, αντιμετωπίζοντας την αίσθηση μοναξιάς στο σχολείο. Ο ρυθμός ζωής μου είναι απαιτητικός, με μια καθημερινή προπόνηση κολύμβησης και αφιερωμένο χρόνο για τις πανελλήνιες. Παρά την κούραση, το κολύμπι είναι ο σταθερός μου καθοδηγητής, θέτοντας στόχους στη ζωή μου. Παρ' όλες τις προκλήσεις, φαντάζομαι τον εαυτό μου ως φοιτήτρια που επιτυγχάνει τους στόχους της στο κολύμπι, διατηρώντας το ως χόμπι ακόμα και στο μέλλον, αναζητώντας τον επαγγελματικό προορισμό μου».

Κωνσταντίνος Γρηγορίου (Αθλητής ξιφασκίας, συμμετείχε σε παγκόσμιο πρωτάθλημα ξιφασκίας):

«Στη φάση της Γ' Λυκείου, θεωρώ και το σχολείο και τον αθλητισμό σημαντικά, με ελαφρά προτίμηση προς τον αθλητισμό. Το σχολείο προσφέρει μακροχρόνια παιδεία, ενώ ο αθλητισμός είναι ευέλικτο εργαλείο με πολλές προοπτικές. Η επίτευξη στόχων στον αθλητισμό με γεμίζει χαρά, αλλά μπορεί να αποσπά την προσοχή μου από το μάθημα. Παρ' όλα αυτά, πηγαίνω σχολείο χαλαρός, γνωρίζοντας ότι εκπληρώνω τους στόχους μου στον αθλητισμό. Παρά την κούραση, η καλή διαχείριση του προγράμματος με βοηθά. Η ισορροπία μεταξύ σχολείου και αθλητισμού είναι δύσκολη, καθώς απαιτεί θυσίες και προτεραιότητες. Φαντάζομαι τη ζωή μου στον αθλητισμό, πιθανόν ως προπονητής. Δεν είμαι σίγουρος για το μέλλον εκτός αθλητικού χώρου. Η υπομονή θα δείξει...».

Αφροδίτη Μπουσδούκη, Γ'5 (πρωταθλήτρια τεχνικής κολύμβησης και μέλος της εθνικής ομάδας μεγάλων αποστάσεων-open water):

Η ζωή μου είναι ένας συνδυασμός σχολείου και αθλητισμού, απαραίτητος για την επίτευξη των ονείρων μου και την καθημερινή προσπάθεια για βελτίωση. Η καθημερινότητά μου είναι γεμάτη με τρεις προπονήσεις, συχνά πριν ακόμη το σχολείο, αλλά με σωστό πρόγραμμα καταφέρνω να τα εναρμονίζω. Ο πρωταθλητισμός και οι πανελλήνιες απαιτούν θυσίες και αφοσίωση, κάτι που καταλαβαίνω και αποδέχομαι. Κάθε μέρα είναι μια νέα δοκιμασία, αλλά με τη στήριξη των προπονητών μου, την οικογένειά μου και των συναθλητών μου, αισθάνομαι ότι ανήκω σε μια μεγάλη οικογένεια. Στο μέλλον φαντάζομαι να συνεχίζω να ασχολούμαι με την κολύμβηση, εκπληρώνοντας έτσι την παιδική μου αγάπη.

Έχοντας ρωτήσει τρεις μαθητές και... αθλητές, ανακάλυψα πολύ ενδιαφέρουσες προοπτικές σχετικά με την ισορροπία μεταξύ σχολείου και αθλητισμού. Οι αθλητές εξέφρασαν διάφορες απόψεις σχετικά με το ποιο από τα δύο θεωρούν πιο σημαντικό, αναγνωρίζοντας τα πλεονεκτήματα και τις προκλήσεις κάθε πτυχής της ζωής τους.

Οι συμβουλές που πρότειναν για τους συνομηλίκους αθλητές τους αντανakλούν τη σοφία και την εμπειρία τους, προσφέροντας ενθάρρυνση και καθοδήγηση. Με αυτό τον τρόπο κλείνουμε αυτήν τη συζήτηση με μια αισιόδοξη προοπτική για το μέλλον των νέων που συνδυάζουν σχολείο και αθλητισμό:

Βαρβάρα: Να κάνετε αυτό που αγαπάτε και να αγαπάτε αυτό που κάνετε! Να έχετε ξεκάθαρους στόχους και να ακολουθείτε τα όνειρα τους!

Κωνσταντίνος: Μην παραιτείστε εύκολα, παρά τις δυσκολίες και το άγχος της φετινής χρονιάς!

Αφροδίτη: Να κάνετε αυτό που αρέσει σε εσάς και όχι αυτό που κάποιος άλλος έχει σχεδιάσει για εσάς. Μην σταματάτε ποτέ να κυνηγάτε τα όνειρα σας!

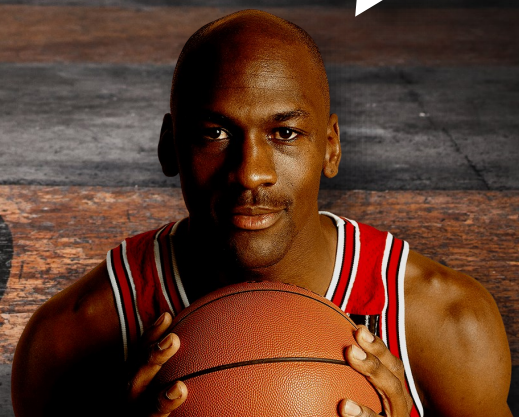
Παπαγεωργίου Γιώργος, Γ'5

Οι πρωταθλητές δεν φτιάχνονται στα γυμναστήρια. Οι πρωταθλητές γίνονται από κάτι που έχουν βαθιά μέσα τους. Μια επιθυμία, ένα όνειρο, ένα όραμα.

Muhammad Ali, Αμερικανός πυγμάχος

Έχω αποτύχει ξανά και ξανά και ξανά στη ζωή μου και για αυτό ακριβώς πέτυχα

Michael Jordan, μπασκετμπολίστας

Ψυχοθεραπεία και «ταμπού»

Η σύγχρονη κοινωνία αποτελείται από ανθρώπους οι οποίοι, ο καθένας σε διαφορετικό βαθμό, ταλανίζονται από ψυχολογικά προβλήματα. Το έντονο άγχος εξαιτίας των απαιτητικών ρυθμών της καθημερινότητας, η πεσμένη διάθεση, ο υπερβολικός θυμός, οι σωματικοί πόνοι, το πένθος, η απώλεια, τα τραυματικά βιώματα, οι συζυγικές δυσκολίες και οι επίμονες σκέψεις είναι μερικοί από τους λόγους που ωθούν τους ανθρώπους να ζητήσουν τη βοήθεια ενός ειδικού. Παρόλο που πλέον ολοένα και περισσότεροι άνθρωποι επισκέπτονται έναν ψυχολόγο, εξακολουθούν να υπάρχουν απόψεις ότι μόνο οι «τρελοί» πηγαίνουν σε ψυχολόγο. Ωστόσο, αυτές οι αντιλήψεις καλό θα ήταν να ξεπεραστούν και να ληφθούν υπόψη τα οφέλη της ψυχοθεραπείας.

Συχνά λέξεις όπως «τρελός», «αδύναμος» και «άρρωστος» είναι αυτές που έρχονται πρώτα στο μυαλό όταν ένα άτομο σκέφτεται την πιθανότητα να ακολουθήσει ψυχοθεραπεία. Αυτά τα στερεότυπα αφορούν αποκλειστικά την ψυχολογία. Κανείς δεν τα σκέφτεται αυτά για τους καρδιολόγους, τους νευρολόγους ή άλλους ειδικούς. Δεν χρειάζεται να πηγαίνει κάτι «λάθος» για να αναζητήσουμε ψυχολογική υποστήριξη. Είναι φυσιολογικό να επισκεπτόμαστε τον γιατρό για έναν ετήσιο έλεγχο χωρίς απαραίτητα να έχουμε κάποιο πρόβλημα υγείας. Το ίδιο ισχύει και για τον ψυχολόγο. Μπορεί κάποιος να θέλει να ξεκινήσει ψυχοθεραπεία για να αισθάνεται ο ίδιος καλύτερα. Γιατί, λοιπόν, θα πρέπει οπωσδήποτε να

έχουμε κάποιο πρόβλημα ψυχικής υγείας, για να συζητήσουμε με έναν θεραπευτή θέματα που μας απασχολούν;

Οι ψυχολόγοι είναι στην ουσία γιατροί του εγκεφάλου. Χρησιμοποιούν μεθόδους που θα μας βοηθήσουν να αντιμετωπίσουμε πιο αποτελεσματικά στρεσογόνες καταστάσεις στην καθημερινότητα μας και να αισθανθούμε καλύτερα. Δεν μπορούμε να προσποιούμαστε ότι δεν έχουμε άγχη ή ότι δεν αισθανόμαστε καταπιεσμένοι με τη ζωή μας μερικές φορές. Διδασκόμαστε αδιάκοπα να φροντίζουμε το σώμα μας και να το προσέχουμε, δεν συμβαίνει όμως το ίδιο με την ψυχή μας. Θεωρούμε ότι η ψυχική υγεία είναι δευτερεύουσας σημασίας, όμως κανονικά οφείλουμε να την προτάσσουμε καθώς αν η ψυχή και το μυαλό μας δεν βρίσκονται σε υγιή κατάσταση, τότε θα έχουμε επιπτώσεις και στην σωματική υγεία.

Συνοψίζοντας, η ψυχική μας υγεία είναι άκρως σημαντική και αποτελεί τη βάση για τη σωματική υγεία. Αν δεν είμαστε σε θέση να τη διαφυλάξουμε, τότε δεν πρέπει να αισθανόμαστε ντροπή να αναζητήσουμε τη βοήθεια ενός ψυχολόγου. Οι ψυχολόγοι ως εξειδικευμένοι επαγγελματίες θα μας βοηθήσουν να ξεπεράσουμε τυχόν δυσκολίες που προκύπτουν και δεν έχουμε τη δύναμη να ξεπεράσουμε. Συνεπώς, τα στερεότυπα που σχετίζονται με την ψυχοθεραπεία πρέπει να πάψουν να υφίστανται ώστε να αισθανόμαστε άνετα να επισκεπτόμαστε άφοβα έναν ειδικό.

Κύτσια Ελένη, Α'3

«Η ζωή είναι ωραία»

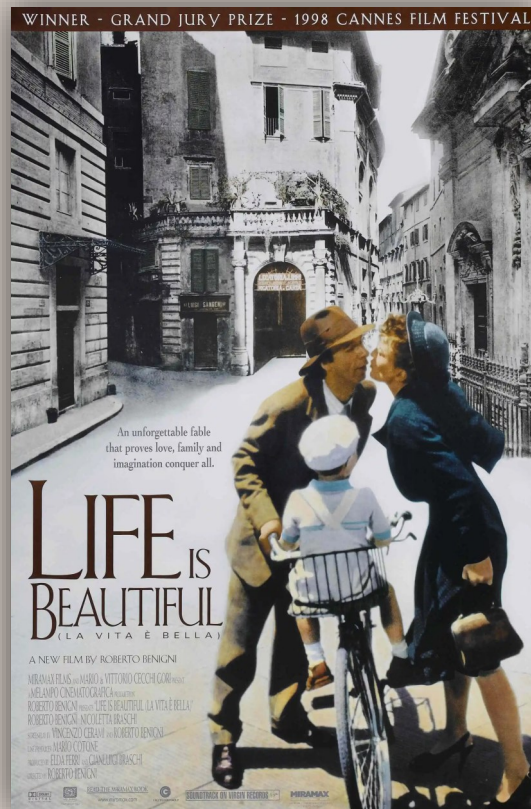
Η ζωή είναι όντως ωραία.

Στην βραβευμένη με Όσκαρ ταινία του διάσημου σκηνοθέτη Μπενίνι «Η ζωή είναι ωραία» στην οποία πρωταγωνιστεί και ο ίδιος, παρουσιάζει την ζωή ενός Εβραίου στην Ιταλία την διάρκεια του Β' Παγκοσμίου πολέμου. Θίγει με γλαφυρότητα την οδύσσεια των μελών της οικογένειας Ουφίτσι μέσα στα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Στην προσπάθεια του πατέρα να διαφυλάξει τον γιό του από τα συγγερά εγκλήματα των Ναζί επιδιώκει να δημιουργήσει μια πραγματικότητα βασισμένη σε παιχνίδι. Ακόμα και πριν τον θάνατό του διατήρησε το χαμόγελο και την αισιοδοξία του για χάρη του γιού του.

Από σκηνοθετι-

κής/σκηνογραφικής απόψεως το έργο φωτογραφίζει το πρόσωπο του πρωταγωνιστή και απθανατίζεται η ζωή του ρεαλιστικότητας. Η κωμικότητα του έργου και ιδιαίτερα η τελευταία σκηνή της ταινίας με την επανένωση της μητέρας με το μικρό αγόρι προσδίδει μια χαρούμενη νότα στην τραγικότητα των ιστορικών γεγονότων που επιδιώκει να αναπαραστήσει ο σκηνοθέτης. Έχει αγαπηθεί δικαίως από το κοινό με συνολική βαθμολογία 4,6/5 αστέρων. Το έργο γεννά αισθήματα συμπόνοιας προς την οικογένεια και αποστροφής προς τους Ναζί λόγω των απάνθρωπων εγκλημάτων τους.

Σαββίδου Μαρία,
& Γεωργιάδης Αναστάσης
A'5

“Ο Πιανίστας”: Μία ταινία «σταθμός» που όλοι πρέπει να δείτε...

Φθινόπωρο 1939. Οι κάτοικοι της Βαρσοβίας τρέχουν πανικόβλητοι μετά τους αλλεπάλληλους βομβαρδισμούς των ναζιστικών δυνάμεων. Ανάμεσά τους και ο Βλάντεκ Σπίλμαν, διάσημος Πολωνός πιανίστας, εβραϊκής καταγωγής, ο οποίος υποχρεούται να υπομείνει τη πείνα, τις διώξεις και τον εξευτελισμό από τους Ναζί, τη μυρωδιά του θανάτου και του φόβου. Σύντομα, όλα αυτά λαμβάνουν φρικτές διαστάσεις. Ο ίδιος σώζεται από το στρατόπεδο συγκέντρωσης της Τρεμπλινκα, αποχωρίζεται όμως την οικογένειά του, η οποία οδηγείται πια σε ένα μαρτυρικό τέλος. Παλεύοντας επί χρόνια με τις κακουχίες, την ανέχεια, την ασιτία, αλλά και με το μίσος των “ανθρώπων”, τελικά, λίγους μήνες πριν την απελευθέρωση της Πολωνίας από τον σοβιετικό στρατό, γνωρίζει τον Γερμανό διοικητή της Βαρσοβίας. Εκείνος, όντας βαθιά μου-

σόφιλος, τον βοηθά να κρυφτεί μέχρι την έλευση των Ρώσων.

“Ο Πιανίστας”, μία ταινία βασισμένη στο πόνο, τις ψυχές των αδικοχαμένων Εβραίων πολιτών της Βαρσοβίας, εκείνων με το κίτρινο άστρο στην καρδιά, εκείνων που χάθηκαν από τη τρέλα του παντοδύναμου εχθρού, αποτελεί το κύκνειο άσμα των θυμάτων ενός παράλογου πολέμου. Αποτελεί ακόμα το σημάδι της νίκης επί του θανάτου και του σκοταδισμού.

Βλέποντας τις θηριωδίες που έλαβαν χώρα, αλλά και την καθόλα ανθρώπινη κίνηση του Γερμανού αξιωματικού προς τον ήρωα του έργου, η σκέψη διχάζεται, αναδεικνύοντας τις αδυναμίες της ανθρώπινης αντίληψης. Πώς άραγε ένας φαινομενικά αντίζηλος του ανθρώπου έλαβε σάρκα και κυρίως ψυχή;

Παναγιωτίδου Ειρήνη, A'5

Ο Ναπολέων της ιστορίας και της οθόνης

Η ταινία του ευστροφία που επιδείκνυε διάσημου σκηνοθέτη Ρί- στο πεδίο της μάχης. Η ντλεϊ Σκοτ «Ναπολέων» ερμηνείες ήταν αρκετά με πρωταγωνιστή τον ικανοποιητικές με βάση Χοακίν Φίνιξ ως τον Κορ- τον χαρακτήρα τον ηρώ- σικανό Μέγα Ναπολέον των. Η πλοκή δέχεται μια παρουσιάζει με ιστορική συνεχής διακοπή καθώς ματιά την ζωή και το έργο δεν είναι δυνατό να πα- αυτού του μεγάλου στρα- ρουσιαστούν όλα τα γεγο- τηγού και αυτοκράτορα, νότα της Γαλλικής ιστορί- ειδικότερα τις στρατιωτι- ας με κάθε λεπτομέρεια κές του νίκες και μάχες , καθώς τότε η ταινία θα την ανάδειξη του ως πρώ- το ύπατο της Γαλλίας και κανονικό όριο. Η ρεαλιστι- έπειτα ως αυτοκράτορας κότητα και ιστορική ακρί- της Γαλλίας και της Ιταλί- βεια στα σκηνογραφικά ας με την βοήθεια του μέσα είναι αξιοθαύμαστη. στρατού του και τέλος με Εν κατακλείδι η ταινία την εξορία του στην νήσο είναι ήδη υποψήφια για της Αγίας Ελένης . Από Academy Awards (Os- σκηνοθετικής απόψεως η cars).

Προσωπικά θα βαθμολο- γούσα την ταινία με 4.5/5

**Σαββίδου Μαρία,
& Γεωργιάδης Αναστά- σης, Α'5**

Η ταινία νία μοιάζει με μια ατέ- «Ναπολέων» παρουσιάζει λειωτη συσσώρευση καη- τη ζωή και τις πολεμικές μών του Ναπολέοντα για επιτυχίες του Ναπολέον την Ιωσηφίνα. Παρόλο Βοναπάρτη , ενός Γάλλου που η ταινία επιδιώκει να στρατηγού κορσικανικής αποδώσει ένα από τα πιο καταγωγής και Αυτοκρά- σημαντικά γεγονότα στην τορα της Γαλλίας ο οποί- Ευρωπαϊκή ιστορία επιλέ- ος αποκλήθηκε Μέγας, γει να επικεντρωθεί στην από το 1803-1815. Στον ερωτική ζωή του Ναπολέ- ρόλο του Ναπολέον, ο οντα σε συνδυασμό με της βραβευμένος με Όσκαρ σκληρότατες μάχες που η Αμερικανός ηθοποιός Χο- ρεαλιστικότερη απεικόνι- ακίν Φίνιξ. Οπτικά η ται- ση τους γεννά δυσάρεστα νία αναπαριστά με επιτυ- αισθήματα στους θεατές.

Αυτή η ταινία έχει ήδη απορριφθεί από οστόσο οι σκηνές μάχης είναι αρκετά γλαφυρές με το γαλλικό κοινό και σε αποτέλεσμα το μεγαλύτε- ρο μέρος της ταινίας να συνολική βαθμολογία απέ- μην είναι ευχάριστο στην κτησε αδικώς 3,5/5 αστέ- παρακολούθηση, ιδιαίτερα ρια.

η σκηνή του αποκεφαλι- σμού της Μαρίας Αντουα- νέτας. Δεν υπάρχει σοβα- ρή πλοκή, αντίθετα η ται-

**Σαββίδου Μαρία,
& Γεωργιάδης Αναστά- σης, Α'5**

Καιρός να επιλέξουμε: **Κοκκινοσκουφίτσα** ή ο κακός λύκος;

Όλοι μας έχουμε υπάρξει κάποτε μικρά παιδιά που διαβάζαμε παραμύθια. Γνωρίζουμε πως η κοκκινοσκουφίτσα, πηγαίνει να δει την γιαγιά της, ενώ ο λύκος προσπαθεί να την φάει. Σήμερα, πολλοί άνθρωποι μοιάζουν στον λύκο αφού παραμελούν την τρίτη ηλικία και την αφήνουν απροστάτευτη.

Αναμφίβολα η αγάπη των νέων απέναντι στις γιαγιάδες και τους παππούδες τους είναι ανιδιοτελής! Συγκεκριμένα, οι ηλικιωμένοι έχουν ενεργό ρόλο στην ζωή των εγγονών τους και οι ρόλοι τους είναι πολλαπλοί και υποστηρικτικοί σε διάφορα επίπεδα. Αρχικά, είναι χρήσιμοι λόγω της σοφίας και της εμπειρίας τους. Δίνουν πολλές συμβουλές για την ζωή αφού πια την έχουν ζήσει με όλες τις πτυχές της. Ακόμη, δείχνουν μεγαλύτερη αποδοχή και κατανόηση ιδιαίτερα στους νέους. Για παράδειγμα, σε όλους έχει τύχει πάνω σε ένα τσακωμό, ο παππούς να είναι αυτός που θα συμφωνήσει με το παιδί παρά ο γονιός. Οι ηλικιωμένοι είναι η σύνδεσή μας με τις ρίζες μας. Προσδιορίζουν την οικογενειακή μας ταυτότητα και μας βοηθούν πολλές φορές να κατανοήσουμε καλύτερα τον εαυτό μας.

Μέσα σε αυτή την απάνθρωπη κοινωνία υπάρχει και ένα κομμάτι της που φέρεται στους ηλικιωμένους με αγάπη και σεβασμό. Το άλλο μέρος του κοινωνικού συνόλου

θέτει τη τρίτη ηλικία στο περιθώριο και την υποτιμά, είτε λόγω της ψυχοσωματικής της εξασθένησης, είτε εξαιτίας της αδυναμίας της να συνεισφέρει στην παραγωγική διαδικασία. Η πολιτεία, επίσης, δεν δείχνει πάντα την απαιτούμενη ευαισθησία απέναντι στις ανάγκες των ηλικιωμένων. Η παροχή ικανοποιητικής συνταξιοδότησης και η ίδρυση πλήρως στελεχωμένων και οργανωμένων γηροκομείων είναι ζητήματα που συνήθως βρίσκονται εκτός του οπτικού πεδίου του κρατικού μηχανισμού.

Προσωπικά, προσπαθώ όσο το δυνατόν περισσότερο να βοηθώ τους παππούδες και την γιαγιά μου και να τους δείχνω την αγάπη μου για αυτούς. Ο καθένας από εμάς θα πρέπει να προσπαθεί να προστατεύει τους δικούς του καθώς αποτελούν κομμάτι της ταυτότητάς μας και χάρη σε αυτούς βρισκόμαστε εδώ. Ας φροντίσουμε, λοιπόν, όλοι αυτούς τους ανθρώπους και ας τους αγκαλιάσουμε με αγάπη, εκτίμηση και σεβασμό, διότι σίγουρα το έχουν ανάγκη!

Φουντούκη Ιωάννα, Α΄5

Στο περιθώριο οι πρώην εγκληματίες;

Ο κοινωνικός αποκλεισμός περιλαμβάνει τη μη ένταξη του ατόμου σε ένα κοινωνικό πλαίσιο. Η απόρριψη αυτή πραγματοποιείται λεκτικά ή με φυσική απομάκρυνση και καθιστά στο άτομο κατανοητή την αντίληψη ότι δεν είναι επιθυμητό ως μέλος μιας ομάδας.

Στην περίπτωση των πρώην κρατουμένων, τα άτομα αυτά μετατρέπονται από έγκλειστους σε ελεύθερους πολίτες και καλούνται να αποδείξουν ότι πρεσβεύουν έναν νέο τρόπο ζωής, απαλλαγμένοι από την παραβατικότητα. Ωστόσο, στις σύγχρονες κοινωνίες παρατηρείται πως οι πρώην φυλακισμένοι βιώνουν μια συνεχή περιθωριοποίηση από την κοινωνία. Αυτοί οι άνθρωποι βρίσκονται στο στόχαστρο και καταγράφεται κάθε τους κίνηση, τόσο στο ποινικό τους μητρώο όσο και στην υπόληψη της κοινωνίας. Η κοινωνική απομόνωση, που βιώνουν οι αποφυλακισμένοι, πηγάζει από την ανεπάρκεια των δυνατοτήτων της εκπαίδευσης και την έλλειψη ευκαιριών για την επαγγελματική τους κατάρτιση, με πρόφαση την παραβατική τους τάση αφαιρώντας τους έτσι το δικαίωμα της εκπαίδευσης και κατ' επέκταση της εργασίας.

Δημιουργούνται, έτσι, στερεοτυπικές αντιλήψεις που εμποδίζουν την επανένταξη αυτών των ανθρώπων στην κοινωνία. Μετά την αποφυλάκιση τους, οι άνθρωποι αυτοί είναι οικονομικά εξασθενημένοι και έχουν

αποκοπεί από τον επαγγελματικό χώρο λόγω της παράνομης δραστηριότητας τους και απομονώνονται από τον περίγυρο τους. Χρειάζονται μια ευκαιρία για να βελτιώσουν τον τρόπο ζωής τους, τόσο ηθικά, εγκαταλείποντας τις παράνομες δραστηριότητες, όσο και κοινωνικά.

Για την ομαλή τους αναπροσαρμογή στους απαιτητικούς ρυθμούς μίας σύγχρονης κοινωνίας απαιτείται η κατάλληλη εκπαίδευση κυρίως στα πλαίσια της φυλακής, αλλά και μετά την αποφυλάκιση τους. Έτσι, τα άτομα καθίστανται ικανά, όχι μόνο να ανταπεξέλθουν στις προκλήσεις που θα κληθούν να ξεπεράσουν με την απελευθέρωση τους, αλλά και να αντικαταστήσουν τον ανήθικο τρόπο ζωής του παρελθόντος για την εύρυθμη λειτουργία του μελλοντικού τους βίου.

Η κοινωνική ομάδα των αποφυλακισμένων αποτελεί ένα σύνολο ατόμων με ποικιλόμορφα χαρακτηριστικά και με ένα μεγάλο εύρος αναγκών και ιδιαιτεροτήτων. Σαν κοινωνία, οφείλουμε να μην παραγκωνίζουμε αυτήν την πολυπληθή κοινωνική ομάδα και να συμβάλουμε στην αποκατάσταση και στην ομαλή τους επανένταξη, απαλλάσσοντάς τους από το έκνομο παρελθόν τους.

Σαββίδου Μαρία, Α΄5

Συμμετέχω, Μοιράζομαι, Δρω...

Το 3ο Γελ Καλαμαριάς βοήθησαμε:

Τη Γ' Παιδιατρική Πτέρυγα του Ιπποκράτειου Νοσοκομείου Θεσ/νίκης

Ένα μέρος των εσόδων από το Χριστουγεννιάτικο παζάρι του σχολείου μας αξιοποιήθηκε αγοράζοντας γραφική ύλη και παιχνίδια για τα παιδιά της Γ' Παιδιατρικής πτέρυγας του Ιπποκράτειου Νοσοκομείου Θεσ/νίκης

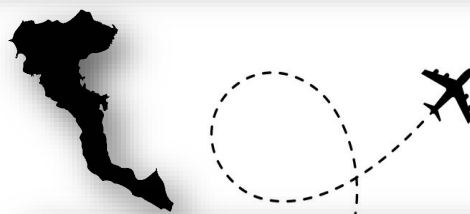
Εκδρομή της Α' Λυκείου
στο Ναύπλιο 2024

5ήμερη εκδρομή της Β' Λυκείου
CERN - Στρασβούργο

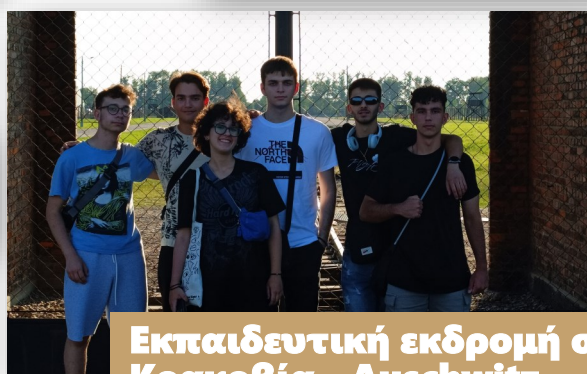

5ήμερη εκδρομή της Α' Λυκείου
Πράγα

Εκδρομή της Β' Λυκείου
στην Κέρκυρα 2024

5ήμερη εκδρομή της Γ' Λυκείου
Πράγα - Βιέννη

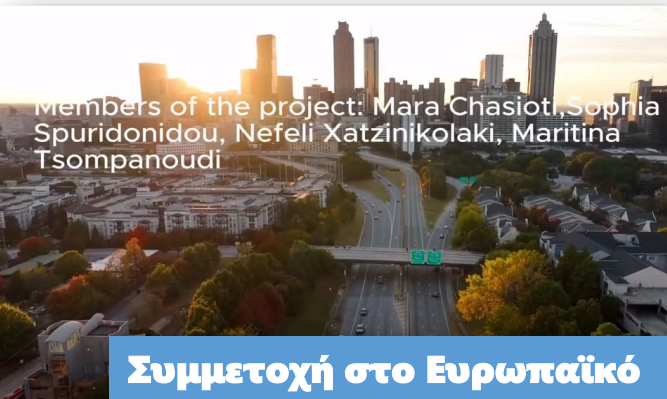
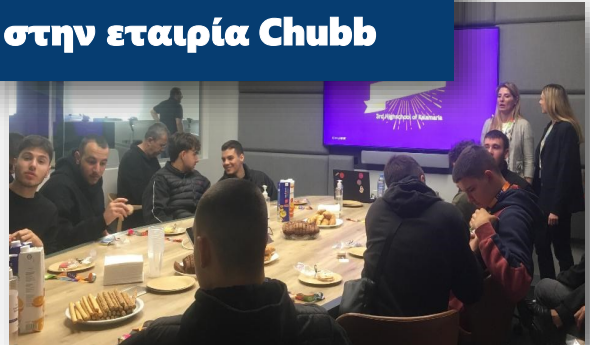
Εκπαιδευτική εκδρομή στην
Κρακοβία - Auschwitz

...γιατί στο 3ο ΓΕΛ Καλαμαριάς η ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑ...μας
πάει ΨΗΛΑ!!!

Συμμετοχή στους ρητορικούς αγώνες 2023

Εκπαιδευτική εκδρομή στην εταιρία Chubb

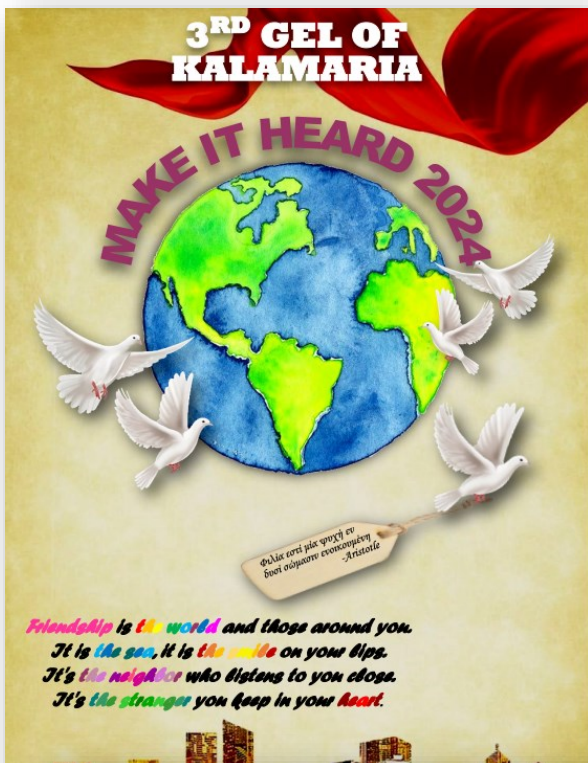

members of the project: Mara Chasioti, Sophia Spuridonidou, Nefeli Xatzinikolaki, Maritina Tsompanoudi

Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα «Imagine EU»

Συμμετοχή στο συνέδριο Κυρίλλου και Μεθοδίου

Συμμετοχή στον Ευρωπαϊκό διαγωνισμό «Make it heard 2024»

Ο ΦΙΛΑΘΡΑΝΤΙΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ... ΣΤΑΣΗ ΖΩΗΣ 3ο ΓΕΛ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ

Συμμετέχοντες της Πένας

3ο ΓΕΛ Καλαμαριάς

Αρχισυντάκτης

/Τεχνική επιμέλεια:

Χατζηχαριστός Χάρης, Γ'6

Υπεύθυνη καθηγήτρια:

Αυλογιάρη Τάνια, ΠΕΟ2

Α' Τάξη

1. Γεωργιάδης Αναστάσης, Α'5
2. Δημούλτση Αποστολία, Α'2
3. Ιουλία Μπους, Α'3
4. Καρακασίδου Ελένη, Α'2
5. Κωνσταντινίδου Αναστασία, Α'3
6. Κώτσια Ελένη, Α'3
7. Μπαλτζής Θοδωρής - Παναγιώτης, Α'3
8. Παγώνη Νικολέτα, Α'5
9. Παναγιωτίδου Ειρήνη, Α'5
10. Παπαθανασίου Όλγα, Α'5
11. Πεγιούδη Βάλια, Α'5
12. Σαββίδου Μαρία, Α'5
13. Σελβιάδου Αριάδνη, Α'5
14. Σταματοπούλου Κατερίνα, Α'5

15. Τσίκος Άγγελος, Α'5
16. Φιλιππίδου Μαρία, Α'5
17. Φουντούκη Ιωάννα, Α'5
18. Χαϊτά Μαριάννα, Α'5
19. Χαρτομάνη Ευαγγελία, Α'5
20. Χρίστοβα Μποριάννα, Α'5

Β' Τάξη

21. Ζούσης Σπύρος, Β'3
22. Καφίρη Αναστασία-Αγάπη, Β'2
23. Πάτση Ναταλία, Β'4
24. Πρασά Σωτηρία, Β'3
25. Σπυριδωνίδου Σοφία, Β'4
26. Τσαρκατζόγλου Κωνσταντίνα, Β'4
27. Τσομπανούδη Μαριτίνα, Β'4
28. Χασιώτη Μάρα, Β'4

Γ' Τάξη

29. Δασκάλου Αλίκη, Γ'3
30. Καργάκη Αδριάνα, Γ'4
31. Κουσκούκης Γιάννης, Γ'4
32. Μπράβου Μαρία, Γ'5
33. Παπαγεωργίου Γιώργος, Γ'5
34. Πίτσου Φωτειλένια, Γ'2

35. Τριανταφύλλου Ολυμπία, Γ'2
36. Τσίκος Χρήστος, Γ'2
37. Τσιλιγγόπουλος Βασίλης, Γ'6

Εξωτερικοί «Φίλοι»

38. Καμπαγιάννης Θανάσης,
39. Λέων Ναρ
40. Μαργαρίτης Γιώργος
41. Μηλιοπούλου Άννα
42. Κουρουνδής Χαράλαμπος
43. Καραβάκης Εδουάρδος
44. Μουρατίδης Ανδρέας
45. Τσιάρα Συραγώ

Συντακτική επιμέλεια:

Χατζηχαριστός Χάρης, Γ'6
Τριανταφύλλου Ολυμπία, Γ'2
Τσιλιγγόπουλος Βασίλης, Γ'6
Πίτσου Φωτειλένια, Γ'2
Τσίκος Χρήστος, Γ'2

Εικαστική επιμέλεια:

Πάμελα Σμαράγδα, φοιτήτρια καλών τεχνών

Το 3^ο ΓΕΛ στην... Πένα

Την φωτιά της δημιουργίας τη συντηρούν οι
ανυπόταχτοι, οι ανικανοποίητοι, οι τυχodiώκτες
της ψυχής και του πνεύματος

Γ. Θεοτοκάς